

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 74 Год. LXII

Петок, 16 јуни 2006

Цена на овој број е 270 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
1117. Закон за персоналниот данок на доход (Пречистен текст).....	2	1128. Правилник за начинот на полагањето и оценувањето на резултатите на учениците на испитите во училишна матура во средното уметничко образование.....	28
1118. Одлука за преобразба на Јавното претпријатие за поштенски сообраќај „Македонска пошта“ ц.о. Скопје во Акционерско друштво во државна сопственост.....	15	Дирекција за заштита и спасување	
1119. Одлука за основање на Водостопанство „Прилепско Поле“.....	17	80. Правилник за начинот на одредување на местата на кои задолжително треба да се наоѓаат уредите и инсталациите за заштита од пожари, другата противпожарна опрема, средствата за гаснење на пожари и противпожарните апарати, нивното одржување во исправна состојба, посебно обележување и достапноста за употреба.....	34
1120. Одлука за престанување со работењето на Водостопанската работна организација „Малешевско Поле“ – Берово и започнување постапка за ликвидација.....	18	Комисија за заштита на конкуренцијата	
1121. Одлука за основање на Водостопанство „Берово“.....	18	81. Решение на Комисијата за заштита на конкуренцијата.....	37
1122. Одлука за давање одобрение за основање на приватно средно музичко училиште „OKSIA“ во Штип.....	19	82. Решение на Комисијата за заштита на конкуренцијата.....	38
1123. Одлука за давање согласност на Финансискиот план на Централниот регистар на Република Македонија за 2006 година.....	19	83. Пресуда У.бр. 666/2006 од 13.01.2006 година.....	38
1124. Одлука за прифатливоста на предлогот за прогласување на локалитетот Слатински Извор за споменик на природата.....	20	84. Пресуда У.бр. 547/2006 од 13.01.2006 година.....	38
1125. Правилник за суштински барања за градежни објекти.....	20	Државен завод за индустриска сопственост	
1126. Правилник за системи за атестирање на сообразност, постапки за атестирање, означување на градежните производи и содржина на документите за сообразност.....	20	85. Тарифа на Државниот завод за индустриска сопственост на Република Македонија.....	38
1127. Правилник за начинот на полагањето и оценувањето на резултатите на учениците на испитите во државна матура во гимназиското и во средно-стручно образование.....	22	Адвокатска комора на РМ	
		86. Решение на Адвокатската комора на Република Македонија.....	40
		Коефициенти за порастот на цените на производителите на индустриски производи во Република Македонија за месец мај 2006 година – претходни податоци.....	40
		Огласен дел	1-40

**ЗАКОНОДАВНО-ПРАВНА КОМИСИЈА НА
СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
1117.**

Врз основа на член 2 од Законот за дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на Република Македонија" број 52/2006), Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 17 мај 2006 година, го утврди пречистениот текст на Законот за персоналниот данок на доход.

Пречистениот текст на Законот за персоналниот данок на доход ги опфаќа Законот за персоналниот данок од доход ("Службен весник на Република Македонија" број 80/93), Исправка на Законот за персоналниот данок од доход ("Службен весник на Република Македонија" број 3/94), Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок од доход ("Службен весник на Република Македонија" број 70/94), Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок од доход ("Службен весник на Република Македонија" број 71/96), Законот за дополнување на Законот за персоналниот данок од доход ("Службен весник на Република Македонија" број 28/97), Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на Република Македонија" број 8/2001), Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на Република Македонија" број 50/2001), Исправка на Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на Република Македонија" број 52/2001), Законот за дополнување на персоналниот данок на доход ("Службен весник на Република Македонија" број 2/2002), Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на Република Македонија" број 44/2002), Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на Република Македонија" број 96/2004), Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход ("Службен весник на Република Македонија" број 120/2005) и Законот за дополнување на Законот за персоналниот данок на доход, во кои е означен денот на нивното влегување во сила; Одлуката на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" број 31/96), Одлуката на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" број 40/96) и Одлуката на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" број 2/99).

Бр. 10-534/4 Претседател
13 јуни 2006 година на Законодавно-правната комисија
Скопје на Собранието на Република
Македонија,
Цветанка Иванова, с.р.

**ЗАКОН
ЗА ПЕРСОНАЛНИОТ ДАНОК НА ДОХОД
(ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ)**

ПРВ ДЕЛ

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се воведува персонален данок на доход и се уредува начинот на оданочување на доходот на граѓаните.

Член 2

Персоналниот данок на доход (во натамошниот текст: данок на доход) се плаќа годишно на збирот на нето приходите од сите извори, освен на приходите што се изземени од оданочување со овој закон.

Член 3

Доходот што подлежи на оданочување го сочинуваат следниве видови приходи остварени во земјата и во странство:

- 1) лични примања;
- 2) приходи од земјоделска дејност;
- 3) приходи од самостојна дејност;
- 4) приходи од имот и имотни права;
- 5) приходи од авторски права и права од индустриска сопственост;
- 6) приходи од капитал;
- 7) капитални добивки;
- 8) добивки од игри на среќа и други наградни игри; и
- 9) други приходи.

На оданочување подлежат сите приходи од став 1 на овој член што се остварени во пари, хартии од вредност, во натура, или во некој друг вид.

Член 4

Даночен период за кој се утврдува данокот на доход е календарската година.

На одделните видови приходи од член 3 на овој закон, во текот на годината се пресметува аконтација на данокот на доход што се наплатува по одбивка од секој приход или врз основа на решение на органот за јавни приходи, освен ако не е поинаку определено со овој закон.

Износот на платениот данок од став 2 на овој член се одбива од пресметаниот годишен данок на доход, а олеснувањата се признаваат во износ во кој се одобрени при аконтативното пресметување.

Член 5

Годишниот износ на данокот на доход и износите на аконтациите и олеснувањата кои се одбиваат од годишниот данок се утврдуваат според прописите кои важат на 1 јануари во годината за која се утврдува данокот на доход, ако со овој закон не е поинаку определено.

Член 6

Данок на доход не се плаќа на примањата по основа на:

- 1) награди што ги доделува Организацијата на Обединетите нации и меѓународните организации;
- 2) награди за животни достигнувања во науката, културата и спортот;
- 3) јубилејни и други пригодни награди и новогодишни подароци за деца на вработените до 5.000 денари годишно;
- 4) стипендии и кредити на ученици и студенти што ги доделуваат органите на државната управа и фондации во согласност со закон;
- 5) награди на ученици и студенти за време на задолжителна практична работа и обука до 4.000 денари месечно;
- 6) награди на ученици и студенти освоени на натпревари во рамките на образовниот систем;
- 7) награди на спортисти за постигнати резултати на официјални меѓународни натпревари;
- 8) стипендии за спортисти;
- 9) надоместок за патни и дневни трошоци за службени патувања, теренски додаток и одвоен живот на вработени лица во висина утврдена со колективниот договор на ниво на гранка, а доколку не е утврдена со грански договор во висина утврдена со прописите за органите на управата;
- 10) надоместок на трошоци за превоз до работа и од работа, надоместок за исхрана на вработените и регрес за годишен одмор, до пропишаниот износ;
- 11) надоместок на трошоците за превоз до местото на извршување на работите и назад и на трошоците за исхрана на лицата невработени кои се ангажирани за извршување на јавни работи согласно со членот 85 од Законот за вработување и осигурување во случај на невработеност;

- 12) надоместок за инвалидност, плата и пензија на инвалидно лице;
- 13) детски додаток;
- 14) други социјални додатоци за деца, утврдени со закон;
- 15) паричен надоместок за време на невработеност, утврден со закон;
- 16) помош во случај на смрт на член на семејството, до пропишаниот износ;
- 17) помош за претрпени штети од елементарни непогоди, до пропишаниот износ;
- 18) надоместок по основа на здравствено осигурување, освен надоместок на плата;
- 19) помошти за социјална заштита;
- 20) надоместок за телесно оштетување;
- 21) надоместок на штета по основа на осигурување на живот и имотни осигурувања;
- 22) камати по јавни заеми;
- 23) камати по обврзници издадени од Република Македонија и единиците на локалната самоуправа;
- 24) камати на штедни влогови, тековни сметки и депозити по видување;
- 25) алиментации и надоместоци на штета по судска одлука и надоместок на штета како последица на несреќа при работа;
- 26) приходи од продажба на корисен цврст отпад, остварен од страна на физичко лице;
- 27) приходи од продажба на собрани лековити билки и шумски плодови, остварени од физичко лице;
- 28) отпремнина која се дава при заминување во пензија и
- 29) еднократен надоместок во вид на испратнина, заради трајно работно ангажирање на работниците, под услови и начин утврдени со закон.

ВТОР ДЕЛ

ГОДИШЕН ДАНОК НА ДОХОД

1. Даночен обврзник

Член 7

Обврзник на данокот на доход е секое физичко лице резидент на Република Македонија за доходот што го остварува во земјата и во странство.

Резидент во смисла на овој закон е физичко лице кое на територијата на Републиката има постојано живеалиште и престојувалиште.

Резидентот има престојувалиште ако на територијата на Републиката престојува непрекинато или со прекини 183 или повеќе дена во календарската година, или ако има намера на територијата на Републиката да престојува 183 или повеќе дена во период од 12 месеци.

Член 8

Обврзник на данокот на доход, во смисла на овој закон е и физичко лице - трговец, трговец поединец, како и физички лица кои се занимаваат со земјоделска дејност, со занаетчиска дејност и лица кои вршат услуги или слободни занимања.

Член 9

Обврзник на данокот на доход е и физичко лице кое не е резидент на Републиката за доходот што е остварен на територијата на Републиката.

Обврзник на данокот на доход е и физичко лице кое непријавено врши дејност и остварува приходи кои подлежат на оданочување според одредбите на овој закон.

2. Даночна основа

Член 10

Основа на данокот на доход претставува доходот за оданочување, според член 3 на овој закон намален за:

1) придонесите за пензиско и инвалидско осигурување, здравствено осигурување и вработување, освен за придонесите од земјоделска дејност што ги плаќаат земјоделците на катастарскиот приход;

2) придонесите за доброволно пензиско и инвалидско осигурување платени од обврзникот;

3) личното ослободување во износ од 30.000 денари, при годишно пресметување на данокот на доход и

4) таксите и другите јавни давачки платени од приходите на обврзникот.

Намалувањата од став 1 на овој член не се признаваат при пресметување на данокот на доход остварен од нерезидентни лица на територијата на Републиката.

Член 11

Износот на личното ослободување од членот 10 точка 3) на овој закон, пред почетокот на секоја година се валоризира со планираниот пораст на него платите на вработените во Републиката за годината, утврдени во Макроекономската политика на Владата на Република Македонија.

Износот на личното ослободување од став 1 на овој член го објавува министерот за финансии пред почетокот на секоја година.

3. Даночни стапки

Член 12

Данокот на доход се плаќа по прогресивни стапки, и тоа:

на годишна даночна основа	по стапка
до 360.000 денари	15%
од 360.000 до 720.000 денари	54.000 + 18% на делот од доходот од 360.000 до 720.000 денари
над 720.000 денари	118.800 + 24% на делот од доходот над 720.000 денари

Член 13

Заради одбегнување на двојно оданочување на обврзникот му се намалува пресметаниот данок на доход за износот на платениот данок на доход во друга држава, најмногу до износот што би се добил со примена на даночните стапки од член 12 на овој закон.

ТРЕТ ДЕЛ

УТВРДУВАЊЕ НА ОДДЕЛНИТЕ ВИДОВИ ПРИХОДИ

1. Лични примања

Член 14

Лични примања претставуваат сите приходи што ќе ги оствари обврзникот по основа на работен однос, вклучувајќи ги и приходите по договор за повремено или привремено вршење услуги на органите на државната управа, на домашните и странските правни лица, како и на домашните и странските физички лица кои вршат самостојна дејност, ако со овој закон не се изземени од оданочување.

Член 15

Лични примања во смисла на член 14 од овој закон претставуваат:

1) плати и други дополнителни примања по основа на работен однос, освен примањата што се изземени од оданочување според член 6 на овој закон;

2) пензиите;

- 3) примањата на членови на органите на управување и на органите на надзор на трговските друштва;
- 4) примањата на функционери, пратеници, советници и други носители на јавни функции;
- 5) надоместоци на професионални спортисти;
- 6) надоместок за време на боледување;
- 7) надоместок за време на отсуство од работа;
- 8) надоместок за работа на судии поротници, вешти лица и стечајни управници, кои немаат својство на вработени лица во соодветните институции или друштва;
- 9) надоместок на членовите на Македонската академија на науките и уметностите;
- 10) плата остварена со работа во странство врз основа на работен однос заснован во земјата и

11) секој поединечно остварен приход врз основа на договор за повремено или привремено вршење на услуги на правни и физички лица.

Како лични примања во смисла на став 1 на овој член се сметаат и други примања, кои наместо во пари се даваат во вид на бонови, парични потврди, акции, стоки, или во некој друг облик кој има парична вредност.

Член 16

Основа за пресметување на данокот на личните примања претставува:

- 1) остварената бруто плата, односно бруто износот на дополнителното примање по основа на работен однос, намалени за придонесите и личното ослободување;
- 2) бруто платата остварена со работа во странство врз основа на работниот однос што е заснован во земјата, намалена за придонесите и личното ослободување;
- 3) остварената бруто пензија намалена за придонесите и личното ослободување;
- 4) бруто износот на примањето, надоместокот, односно приходот од член 15 точки 3), 4), 8), 9) и 11) на овој закон, или на другите приходи кои не се остварени по основ на работен однос;
- 5) бруто платата, односно бруто износот на дополнителното примање по основа на работен однос на странско физичко лице-нерезидент што ја остварува од работа кај резидент на Република Македонија;
- 6) бруто платата, односно бруто износот на дополнителното примање по основа на работен однос што ја остварува резидентот кој работи во странски дипломатски и конзуларни претставништва и меѓународни организации во Република Македонија намалена за придонесите и лично ослободување;
- 7) номиналната вредност на боневите, паричните потврди и акциите;
- 8) цената која би се постигнала со продажба на стоките, во случаите на лични примања исплатени во стока и
- 9) надоместокот што би се постигнал на пазарот за примањата во некој друг облик кој не е наведен во точките од 1) до 7) на овој член.

Висината на цената, односно на надоместокот од став 1 точка 8) на овој член ја утврдува исплатувачот на личните примања во моментот на давањето на соодветното примање.

Ако органот за јавни приходи оцени дека утврдената цена, односно надоместокот од став 1 точката 8) на овој член е пониска од онаа што може да се постигне на пазарот, ќе ја утврди таа цена, односно надоместокот во висина која би можела да се постигне на пазарот.

Член 17

Данокот на доход за личните примања од член 14 на овој закон е аконтативен, освен ако поинаку не е определено со овој закон.

Данокот на доход од став 1 на овој член се плаќа по следниве стапки:

на месечна даночна основа	по стапка
до 30.000 денари	15%
од 30.000 до 60.000 денари	4.500 + 18% на делот од доходот од 30.000 до 60.000 денари
над 60.000	9.900 + 24% на делот од доходот над 60.000 денари

На даночниот обврзник по основа на личните примања од плата од работен однос и пензија, му се признава лично ослободување во износ од една дванаестина од износот утврден во член 10 став 1 точка 3 на овој закон.

Член 18

Од данок од лични примања што се остварени со работа во странски дипломатски и конзуларни претставништва, односно кај претставници или службеници на такви претставништва во Републиката ослободени се под услов на реципроцитет:

- 1) шефовите на странски дипломатски мисии акредитирани во Република Македонија, персоналот на странските мисии во Република Македонија, како и членовите на нивните семејства, ако тие членови на семејства не се државјани или резиденти на Република Македонија;
- 2) шефовите на странски конзуларни претставништва и конзуларните функционери кои се овластени за вршење на конзуларни функции, како и членовите на нивните семејства, ако тие членови на семејства не се државјани или резиденти на Република Македонија;
- 3) функционерите на ООН и на нејзините специјализирани агенции како и стручњаците за техничка помош на ООН на нејзините специјализирани агенции;
- 4) лицата вработени кај странски дипломатски и конзуларни претставништва и меѓународни организации, лицата вработени кај шефовите на дипломатски и конзуларни претставништва или меѓународни организации, ако не се државјани или резиденти на Република Македонија и
- 5) почесните конзуларни функционери на странски конзуларни претставништва за личните примања и надоместоци што ги добиваат од земјата која ги именува за вршење на конзуларните функции.

2. Приходи од земјоделска дејност

Член 19

Под приход од земјоделска дејност се подразбира:

- 1) катастарскиот приход што е утврден за секоја единица на земјиштето што може да се користи за земјоделско производство, односно шумарство, без оглед на тоа дали се користи за тоа производство или не или
- 2) вистинскиот приход, утврден на начин што е пропишан со овој закон.

Катастарскиот приход од став 1 точка 1 на овој член се валоризира на крајот на секоја година за тековната календарска година, според посебен закон.

Член 20

Обврзник на данокот на доход кој остварува приходи од земјоделство и шумарство е физичко лице кое како сопственик или корисник на земјиштето се води во катастарските книги со состојба на 31 декември во годината што и претходи на годината за која се утврдува данокот.

Ако обврзникот од став 1 на овој член го издал земјиштето во закуп, обврзник на данокот е закупецот, почнувајќи од денот на склучувањето на договорот за закуп.

Закуподавачот и закупецот се должни договорот за закуп на земјиштето да го достават до органот за јавни приходи во рок од осум дена од денот на неговото склучување.

Ако земјиштето го користи лице кое не е запишано во катастарските книги како негов сопственик или корисник, а не е ни закупец, обврзник на данокот на доход е корисникот на земјиштето.

Промените во поглед на обврзникот од став 1 на овој член извршени во текот на годината важат од 1 јануари наредната година, ако на пропишан начин се пријавени во рокот утврден според прописите за катастарот на земјиштето.

Член 21

Основа на данокот на доход за приходите од земјоделска дејност е катастарскиот приход од земјоделското земјиште и шумите што е утврден со прописите за утврдување на катастарскиот приход.

Ако обврзникот пред почетокот на годината се определи за оданочување според вистинскиот приход од земјоделство и шумарство, основа претставува нето-приходот.

Член 22

Обврзникот кој остварува приходи од земјоделска дејност кои значително го надминуваат катастарскиот приход што потекнува од високоаккумулативни гранки, од растително и сточарско производство, како и обврзникот кој остварува приходи од производство кое не е во поголема мера или непосредно врзано за обработување на земјиште, како што се: одгледување на живина и стока на индустриски начин, производство на овошки и лозови насади, производство на цвеќе и печурки, одгледување на пчели и слично се оданочува според вистинскиот приход, а основа претставува нето-приходот.

Министерот за финансии ќе донесе поблиски прописи со кои ќе ги утврди мерилата и критериумите за случаите од став 1 на овој член.

Член 23

Данок на доход за приходите од земјоделска дејност не се плаќа за:

- 1) земјиште чие искористување за земјоделско производство е забрането врз основа на закон;
- 2) дворните места на црквите, храмовите, манастирите и џамиите;
- 3) земјиште под згради и дворни места до 500 м² и
- 4) земјиште на кое се подигнати насипи, канали, брани, ровови и други објекти наменети за одбрана од поплави, наноси на снег и за одводнување и наводнување.

Ослободувањето од став 1 на овој член престанува ако земјиштето престане да се користи за намената за која е предвидено ослободувањето.

Обврзникот е должен да го пријави престанокот на причините за ослободување од данокот на органот за јавни приходи во рок од 30 дена од денот на настанувањето на промената.

Член 24

Од даночната обврска привремено се ослободува обврзникот за:

- 1) земјиштето кое било неупотребливо, а кое се вложување на средства е претворено во употребливо, за пет години од почетокот на оспособувањето на земјиштето и
- 2) земјиштето на кое се подигнуваат нови лозја, овоштарници и други долгогодишни засади, за пет години.

Ослободувањето од став 1 на овој член се признава доколку измената на културата е заведена во катастарот на земјиштето.

Ослободувањето од став 1 на овој член обврзникот го остварува со барање што го доставува до органот за јавни приходи до крајот на годината во која настанале условите за ослободување.

Член 25

Од даночната обврска се ослободува - обврзникот во пасивните подрачја на кој земјоделството му е основна дејност.

Како пасивни подрачја во смисла на овој закон се сметаат катастарските општини, застапени со преку 50% земјоделско земјиште од VI до VIII класа.

Пасивните подрачја од став 2 на овој член ги определува Владата на Република Македонија.

Член 26

На обврзникот кој вложил средства во мелиорација му се дава олеснување во вид на намалување на данокот во висина од 50% а за комасација во висина од 100% во годината во која се врши мелиорација, односно комасацијата.

Член 27

На обврзникот на данокот му се намалува даночната основа за износите на извршените вложувања во економските згради и земјоделска опрема, но најмногу до 30% од катастарскиот приход.

Член 28

Се ослободува од плаќање на данокот од земјоделска дејност за период од пет години лицето кое за првпат ќе се определи за вршење на земјоделска дејност како основна дејност, како и лицето кое ќе се врати на село и ќе се реактивира како вршител на земјоделска дејност, а кое било евидентирано како невработено лице.

Ослободувањето од став 1 на овој член, обврзникот го остварува со барање што го доставува до органот за јавни приходи, во рок од 30 дена од почетокот на вршењето на дејноста.

Член 29

Ако приносот на една или повеќе земјишни парцели е намален поради елементарни непогоди, растителни болести и штеточини или поради други вонредни настани кои обврзникот не можел да ги спречи, катастарскиот приход се намалува за секоја од тие парцели сразмерно на намалувањето на приносот.

Олеснувањето од став 1 на овој член обврзникот може да го оствари со поднесување на барање до органот за јавни приходи во рок од 15 дена од денот на настанувањето на штетата.

Решение по барање на обврзникот донесува органот за јавни приходи врз основа на проценетата штета од страна на посебна комисија за процена на штетата што ја формира органот за јавни приходи.

Кога оштетувањето од елементарни непогоди, растителни болести, штеточини и други вонредни настани зафатило поголеми површини, постапката се покренува по службена должност.

3. Приходи од самостојна дејност

Член 30

Под приходи од самостојна дејност се сметаат приходите остварени од стопанска дејност, од давање професионални и други интелектуални услуги, како и приходите од земјоделска дејност кои не се опфатени со катастарскиот приход и од други дејности чија трајна цел е остварување на приходи.

Под приходи од стопанска дејност се подразбираат приходите од производна, услужна, трговска, угостителска, превозничка и друга слична дејност.

Под приходи од професионални и други интелектуални услуги се подразбираат приходите од здравствена, стоматолошка, ветеринарна, адвокатска, нотарска, консултанска, ревизорска, инженерска, архитектонска, новинарска, спортска и друга интелектуална дејност.

Под приходи од земјоделска дејност што не се опфатени со катастарскиот приход се:

1) одгледување на живина и стока на индустриски начин, кое не е во поголема мера или непосредно поврзано за обработување на земјиштето, риболов и говење риби и школки, одгледување пчели или одгледување други животни;

2) производство на семе, саден материјал и материјал за размножување, плантажно и оранжериско производство на овошни, градинарски, индустриски и фуражни култури, производство на поделелски култури, цвеќе, грмушки и шумски дрвја, печурки и други видови земјоделско и шумско производство.

Член 31

Обврзник на данокот на доход за приходите од самостојна дејност е физичко лице-трговец, трговец поединец, како и физички лица кои се занимаваат со земјоделска дејност, со занаетчиска дејност и лица кои вршат услуги или слободни занимања, кои остваруваат приходи од вршење на дејност од член 30 на овој закон.

Член 32

Ако повеќе физички лица остваруваат приходи со заедничко вршење на дејност, секое од нив е обврзник на данокот на доход за делот од нето-приходот што му припаѓа според договорот за заедничко вршење на дејност. Ако со договорот не е утврдено нивното учество, за утврдување на даночната основа се смета дека нето-приходот се дели на еднакви делови.

На висината на даночната обврска на физичкото лице за делот од нето-приходот од став 1 на овој член нема влијание фактот дали нето-приходот од заедничкото вршење на дејност е распределен или не.

Член 33

Основа на данокот на доход за приходите од самостојна дејност е нето-приходот, кој се утврдува во даночниот биланс.

Нето-приходот претставува разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник.

Член 34

Остварените вкупни приходи и вкупните расходи од член 33 на овој закон се утврдуваат во согласност со прописите за сметководство, сметководствените стандарди и според одредбите на овој закон.

Член 35

Пресметката на трошоците на материјалите и набавната вредност на продадената трговска стока се врши со примена на методот на просечни цени.

Ако се користат други методи за водење на вредноста на залихите, трошоците на материјалите, односно набавната вредност на продадената стока, во даночниот биланс се искажуваат во корегирани износи, кои би произлегле од примената на методот од став 1 на овој член.

Кога потрошокот на материјалите и набавната вредност на продадените трговски стоки се евидентира според методот на плански, односно продажни цени, може да се смета како метод на просечни цени, доколку планската вредност на потрошените материјали и продажната вредност на продадените трговски стоки се корегираат за сразмерниот дел на отстапувањето.

Просечните набавни цени на потрошените материјали се утврдуваат за делот на продадените производи.

Член 36

Деловните расходи што настануваат од испораки на стоки, материјали и услуги со поврзани правни и физички лица се утврдуваат според цените кои би се оствариле на домашниот пазар или компаративниот странски пазар, кога не би се работело за однос меѓу поврзани лица.

Член 37

Сите трансакции кои даночниот обврзник ги имал со поврзани лица посебно се искажуваат во даночниот биланс, заедно со трансферните цени по кои се реализирани трансакциите.

Разликата меѓу пазарната цена и трансферната цена се вклучува во даночната основа.

Член 38

Износот на бруто платите на вработените се признаваат во целина како одбитна ставка на товар на деловните расходи, во висина на исплатените износи.

Член 39

Амортизацијата на нематеријалните и материјалните средства се признава како расход во даночниот биланс до износот утврден со примена на амортизационите стапки пропишани со номенклатурата на средствата.

Еднаш амортизираните средства или група на средства не можат повторно да се вклучат во пресметка на амортизацијата при утврдување на основата за оданочување.

Преостанатата сегашна вредност на средствата кои не можат понатаму да се користат можат да се амортизираат во целина независно од пропишаниот век на траење.

Владата на Република Македонија ја пропишува Номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки, како и начинот на пресметување на амортизацијата, односно отписот на вредноста на нематеријалните и материјалните средства.

Член 40

Кога со примена на функционалниот метод на амортизација, вкупната амортизација се зголемува за повеќе од 10% од амортизацијата пресметана со пропорционалниот метод, за пресметка на амортизацијата по функционалниот метод, потребна е согласност од органот за јавни приходи.

Член 41

Ревалоризацијата на нематеријалните и материјалните средства, вклучувајќи ја и нивната амортизација, се признава како расход во даночниот биланс до висина на износот утврден со коефициентот на растежот на цените на производителите на индустриски производи, според податоците на Државниот завод за статистика.

Ревалоризација на средствата нема да се спроведува доколку коефициентот на растежот на цените од став 1 на овој член од почетокот до крајот на даночниот период не е поголем од 10%.

Член 42

На товар на расходите во даночниот биланс се признаваат и:

1) трошоците за истражување и развој направени во рамките на сопствени истражувачко-развојни центри, или преку самостојни научно-истражувачки институции;

2) трошоците по основа на камати на кредити кои се користени исклучиво за вршење на дејноста на обврзникот, освен каматите на кредитите што се користени за набавка на патнички автомобили. Ако постои кредитен однос меѓу поврзани лица, трошоците на каматите се признаваат до износот на каматите по кои можело да се земе соодветен кредит во пресметковниот период од комерцијалните банки;

3) премиите платени за осигурување на деловниот имот и сите задолжителни видови на неживотно осигурување утврдени со закон;

4) трошоците исплатени за надоместоци за превоз до работа и од работа, за исхрана на вработените лица, за еднократен надоместок во вид на испратнина, теренски додаток, надоместок за смрт на работник или член

на неговото семејство, јубилејни награди и за регрес за годишен одмор, до пропишаниот износ, како и надоместоците по основа на дневници за службени патувања во земјата и во странство, одвоен живот од семејството, се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс во висина утврдена со колективниот договор на ниво на гранка, а ако тоа не е регулирано со грански договор, во висина утврдена со прописите за органите на управата;

5) трошоците исплатени за користење на сопствен автомобил за службени цели од лицата во работен однос, се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс во висина од 50% од утврдениот износ со колективниот договор на ниво на гранка, односно со прописите за органите на управата;

6) придонесите за пензиско и инвалидско осигурување, здравствено осигурување, данокот на имот, таксите и другите јавни давачки што се во функција на вршење на дејноста, освен персоналниот данок на доход и други лични давачки на обврзникот и

7) трошоците за економска пропаганда во функција за унапредување на дејноста на обврзникот, во висина во која се стварно направени, врз основа на соодветна документација.

Член 43

На товар на расходите во даночниот биланс не се признаваат:

- 1) парични казни и пенали платени од обврзникот;
- 2) затезни камати и парични казни за неплатени или ненавремено платени даноци, придонеси и други јавни давачки;
- 3) трошоци за репрезентација (гостење, подароци, плаќање на трошоци за одмор, спорт, рекреација и разонода и други слични трошоци);
- 4) трошоци за користење и одржување на автомобили и други средства за превоз на обврзникот, како и трошоци за користење на рент-а-кар возила, во висина од 50% од остварениот износ;
- 5) исплатите по основ на стипендии и
- 6) други давања и трошоци кои не се во директна врска со дејноста и остварувањето на добивката.

Член 44

На обврзникот кој за прв пат почнува со вршење на самостојна дејност пресметаниот данок во првата година му се намалува за 50%.

Како обврзник кој за прв пат почнал со вршење на самостојна дејност не се смета:

- 1) обврзникот кај кого дошло до статусни промени (спојување, припојување, поделба и слично);
- 2) обврзникот кој веќе вршел иста или слична дејност и
- 3) обврзникот кој почнува да врши самостојна дејност со преземање од некој член на семејството.

Ако обврзникот од став 1 на овој член престане со вршење на дејноста пред истекот на четири години од денот на користењето на намалувањето, го должи неплатениот данок во износ зголемен со камата пропишана за даноците што не се платени во пропишаниот рок.

Член 45

На обврзникот му се намалува даночната основа за износот на инвестициите во основни средства за вршење на дејноста до 100.000 евра во денарска противвредност, во тековната година, освен во патнички автомобили, мебел, теписи, аудиовизуелни средства, бела техника, уметнички дела од ликовната и применетата уметност и други украсни предмети за опремување на административни простории.

На обврзникот, за износот на инвестициите во основни средства за вршење на дејноста над 100.000 евра во денарска противвредност, во тековната година, освен во патнички автомобили, мебел, теписи, аудиовизуелни средства, бела техника, уметнички дела од

ликовната и применетата уметност и други украсни предмети за опремување на административните простории, му се намалува даночната основа до 25%, по претходно искористување на правото од ставот 1 на овој член, но не повеќе од остатокот на неискористениот дел од инвестицијата.

Како средства за вршење на дејноста се сметаат и патничките автомобили во дејностите: изнајмување на возила (рент-а-кар), авто такси превоз, возила за обука на возачи и специјални возила (погребални, брза помош, возила за помош на пат и слично).

За остварување на правото на даночно ослободување од ставовите 1 и 2 на овој член, услов е обврзникот да не ги отуѓи основните средства за период од три години, почнувајќи од годината во која е извршено инвестирањето.

Ако обврзникот на крајот на секој пресметковен период, документирано не докаже дека износот на намалувањето на даночната основа го вложил за намените од ставовите 1 и 2 на овој член и не ги отстапил основните средства, даночниот обврзник го губи правото на ослободување по оваа основа. Данокот кој би го платил да не го користел ова ослободување се наплатува во износ зголемен со камата пропишана за даноците што не се платени во пропишаниот рок.

По исклучок од став 1 на овој член на обврзникот кој е должен согласно член 2 од Законот за регистрирање на готовински плаќања, да воведат и да користи одобрен систем на опрема за регистрирање на готовинските плаќања, му се намалува пресметаниот данок за набавени до десет фискални апарати, во висина на нивната вредност.

Даночното ослободување од став 6 на овој член обврзникот може да го користи од првиот нареден месец од тековната година од воведувањето во употреба на одобрените системи на опрема за регистрирање на готовинските плаќања до крајот на годината, сразмерно, на износот на вложените средства.

Доколку обврзникот даночното ослободување од став 7 од овој член не го искористи до крајот на тековната година, има право да го пренесе во наредниот период.

Даночното ослободување од став 6 на овој член обврзникот го остварува со одобрение од органот за јавни приходи, по поднесено писмено барање.

Член 46

Обврзникот кој поради определени околности не е во состојба да ги води деловните книги, или на кого нивното водење значително му го отежнува вршењето на дејноста, има право да поднесе барање до органот за јавни приходи, данокот од доход за приходите од вршење на дејност да го плаќа според паушално утврден нето приход.

Органот за јавни приходи одлучува по барањето од став 1 на овој член, дали постојат околностите поради кои обврзникот не е во состојба да ги води деловните книги, или нивното водење значително му го отежнува вршењето на дејноста.

Кога органот за јавни приходи ќе оцени дека се исполнети условите од став 1 на овој член, го утврдува паушалниот нето приход на обврзникот, имајќи предвид за:

- 1) местото каде што се наоѓа деловната просторија;
- 2) опременоста на деловната просторија;
- 3) пазарните услови во кои се врши дејноста;
- 4) површината на деловната просторија;
- 5) староста и способноста на обврзникот;
- 6) големината на нето приходот на обврзникот кој под исти или слични услови врши иста или слична дејност и
- 7) други околности кои влијаат на остварувањето на добивката.

Обврзникот од став 1 на овој член барањето за паушално оданочување може да го поднесе до органот за јавни приходи најдоцна до крајот на годината која и претходи на годината за која се врши утврдување на данокот.

Правото на паушалното оданочување не може да се признае на:

- 1) обврзникот кој врши трговска, угостителска и комисиона дејност (освен обврзникот кој дејноста ја врши на тезга);
- 2) кој вработува други лица;
- 3) во чија дејност вложуваат и други лица и
- 4) чиј нето приход во годината која и претходи на годината за која се врши утврдување на данокот е повисок од две годишни просечни плати.

Ако органот за јавни приходи утврди дека престанале условите поради кои на обврзникот му е признаено правото данокот да го плаќа според паушално утврден нето приход, во наредната година ќе го задолжи да води деловни книги.

4. Приходи од имот и имотни права

Член 47

Под приходи од имот и имотни права се подразбираат приходите што обврзникот ги остварува од издавање под закуп или подзакуп на земјиште, станбени или деловни простории, гаражи, простории за одмор и рекреација, опрема, превозни средства и други видови имот.

Член 48

Обврзник на данокот на доход за приходи од имот и имотни права е физичко лице кое остварува приходи од имот и имотни права.

Член 49

Основа за пресметување на данокот претставува нето приходот што се добива кога едногодишниот износ на остварениот приход во годината за која се утврдува данокот, ќе се намали за трошоците на одржување и управување, за едногодишната амортизација и за другите трошоци што биле нужни за остварување на приходот.

Трошоците од став 1 на овој член се признаваат во висина од 25% од приходот.

На обврзникот од член 48 на овој закон, на негово барање, наместо нормираните трошоци од став 2 на овој член, ќе му се признаат стварните трошоци што ги направил за остварување на приходот, ако тоа документирано го докаже.

Ако имотот се издава во подзакуп, од закупнината што ја остварува обврзникот се одбива закупнината што ја плаќа на закуподавачот.

Во приходите од имот и имотните права се вклучуваат и вредностите на сите давања и услуги на кои се обврзал закупецот, односно подзакупецот да ги изврши за сметка на закуподавачот.

Член 50

При утврдувањето на основата на данокот на доход за приходите од имот остварени од давање под закуп на опремени станбени и деловни простории, како трошок се зема предвид и абеењето на опремата (мебелот и слично).

Трошоците од став 1 на овој член се признаваат во висина од 30% од бруто приходот, а ако обврзникот документирани докаже дека направил поголеми трошоци од нормираните, ќе се признаат стварните трошоци.

Член 51

Ако закупнината е наплатена за повеќе години однапред, данокот се плаќа годишно за толку години за колку е наплатена закупнината, но најмногу за пет години.

Основа за пресметување на данокот за секоја одделна година претставува сразмерниот дел на закупнината, кој се ревалоризирал со стапката на пораст на цените на мало, според податоците на Државниот завод за статистика.

Член 52

Ако пријавените приходи од имот и имотни права се помали од оние што може да се постигнат според месните прилики, органот за јавни приходи го утврдува можниот приход со споредување на закупнината за слични објекти кои се издаваат во закуп под приближно еднакви услови.

5) Приходи од авторски права и права од индустриска сопственост

Член 53

Под приход од авторски права и права од индустриска сопственост се подразбира надоместокот што обврзникот го остварува од авторски права и права од индустриска сопственост.

Член 54

Обврзник на данокот на доход за приходите од авторски права и права од индустриска сопственост е физичко лице кое остварува надоместок од авторски права и права од индустриска сопственост.

Обврзник на данокот на доход за приходи од авторски права и права од индустриска сопственост е и физичко лице наследник или носител на авторски права и права од индустриска сопственост.

Член 55

Основа за пресметување на данокот на доход за приходите од член 53 на овој закон е нето приходот што се добива кога од остварениот приход ќе се одбијат трошоците што биле потребни за негово остварување.

Член 56

При утврдувањето на нето приходот од авторски права и права од индустриска сопственост се признаваат следниве трошоци:

- 1) за вајарски дела, таписерии, керамопластика, уметничка керамика и витраж - 60% од бруто приходот;
- 2) за уметничка фотографија, сидно сликарство и сликарство во простор во техниките: фреска, графика, мозаик, интарзија, емајл, интарзирани и емајлирани предмети, костимографија, модно креаторство и уметничка обработка на текстил (ткаен текстил, печатен текстил и слично) -50% од бруто приходот;

3) за сликарски дела, графички дела, индустриско обликување со изработување на модели и макети, ситна пластика, уметнички решенија за сценографија, научни, стручни и публицистички дела, преведување на дела од книжевноста, музички и кинематографски дела и реставраторски и конзерваторски дела во областа на културата и уметноста - 50% од бруто приходот;

4) за изведување уметнички дела во областа на сериозната музика, балетот, операта и театарско и филмско актерство, за рецитирање, снимање филмови и идејни скици за таписерија и костимографија - 30% од бруто приходот;

5) за преводи (освен преводи на книжевни дела), предавања и слични интелектуални творби -30% од бруто приходот;

6) за изведување на естрадни програми на забавна и народна музика-25% од бруто приходот и

7) за други авторски дела и дела од индустриска сопственост, кои не се наведени во точките од 1 до 6 на овој член - 25% од бруто приходот.

На обврзникот, по негово барање, наместо нормираните трошоци, му се признаваат стварните трошоци ако може документирани да ги докаже.

Член 57

При утврдувањето на нето приходот од вајарски, сликарски, графички, таписериски и други творби од применетата уметност остварени на изложби одржани надвор од живеалиштето на обврзникот, покрај трошоците предвидени во член 56 на овој закон му се одбиваат

ат трошоците за превоз на творбите, патните трошоци како и трошоците за престој во местото на одржување-то на изложбата, се додека таа трае, во висина на највисоките дневници утврдени со соодветни прописи.

Член 58

При утврдувањето на нето приходот од патенти и знаци на разликување се признаваат следниве трошоци:

1) таксите и трошоците што се плаќаат за заштита на патенти според потврдата на надлежниот орган за заштита на патентите;

2) трошоците за изработка на нацрт и технички опис на патентот и знакот на разликување што биле составен дел на пријавата со која од надлежен орган се бара заштита на патентот и знакот на разликување, според потврдата на стручно лице кое ги изработило тие нацрти и технички описи. Мислења за реалноста на овие трошоци издава организација регистрирана за застапување на авторите и

3) трошоците за изработка на прототип потребен за проверување на патентот што е пријавен односно заштитен. Ако прототипот е изработен во претпријатие, односно установа, потврда за трошоците за изработката издава изработувачот. Ако прототипот го изработил пронаоѓачот во сопствена режија, се признаваат стварните трошоци што ги имал, а мислење за реалноста на трошоците издава соодветна организација регистрирана за застапување на авторите.

Сите трошоци треба да бидат посебно искажани и документирани со сметки кои му се поднесуваат како доказ на исплатувачот на приходот.

Член 59

На обврзникот - наследник или носител на авторско право како трошоци му се признаваат само платените надоместоци на авторската агенција и на овластените лица за продажба и исплата на приходот.

Член 60

Приходите од авторски права и права од индустриска сопственост што обврзникот ги остварил од дело што го создавал подолго од една година, при утврдувањето на нето приходот, се делат на барање на обврзникот на онолку еднакви делови колку што години го создавал делото, но најмногу за пет години.

Основа за пресметување на данокот за секоја година претставува сразмерниот дел на нето приходот.

Член 61

Обврзникот-резидент на Републиката е ослободен од плаќање данок на доход за приходите од авторски права и права од индустриска сопственост што ги остварил од домашно правно или физичко лице по основа на примена на правата од индустриска сопственост.

6) Приходи од капитал

Член 62

Под приходи од капитал се подразбираат:

1) дивидендите и другите приходи остварени со учество во добивката кај правните и физичките лица;

2) заеми по кредитите дадени на физички и правни лица;

3) каматите по обврзници или други хартии од вредност и

4) камати на орочени штедни и други депозити.

Член 63

Обврзник на данокот на доход за приходите од капитал е физичко лице кое остварува приходи од член 62 на овој закон.

Член 64

Основа на данокот на доход за приходите од член 62 точка 1) на овој закон претставува износот од 50% од бруто дивидендите, односно приходите од учество во добивката распределени на обврзникот.

Основа на данокот на доход на приходите од член 62 точки 2), 3) и 4) на овој закон, претставува разликата меѓу износот на каматата и износот пресметан по стапката на пораст на цените на мало во соодветниот период.

7) Капитални добивки

Член 65

Под капитална добивка се подразбира приходот што обврзникот го остварува од продажба на хартии од вредност, учество во капиталот и недвижен имот.

Капиталната добивка претставува разлика меѓу продажната цена на хартиите од вредност, учеството во капиталот и недвижниот имот од став 1 на овој член и куповната (набавната) цена.

Ако разликата од став 2 на овој член е негативна се остварува капитална загуба.

Како продажна цена од став 2 на овој член се смета договорената цена, односно цената која органот за јавни приходи ќе ја утврди ако оцени дека договорената цена е пониска од пазарната.

Како договорена, односно пазарна цена при продажба на недвижен имот се зема цената без данокот на промет на недвижности и права.

Куповната (набавната) цена од став 2 на овој член претставува цената по која обврзникот ги стекнал хартиите од вредност, учеството во капиталот или недвижниот имот.

При продажбата на недвижниот имот, кој обврзникот сам го изградил за набавна цена се смета пазарната цена според која се утврдува основата на данокот на имот.

Како куповна (набавна) цена на хартиите од вредност кои се продадени или купени на берза се смета цената која обврзникот ја документира како стварно платена, или ако тоа не го стори, најниската забележана трансакција во период од една година, која претходи на продажбата на хартијата од вредност.

Кај хартиите од вредност кои не се котираат на берзата, како набавна цена се смета цената која обврзникот ја документира како стварно платена, или ако тоа не го стори, нејзината номинална вредност.

Куповната (набавната) цена се ревалоризира согласно со прописите за сметководство од денот на стекнувањето до денот на продажбата на хартиите од вредност, учеството во капиталот или недвижниот имот.

Член 66

Обврзник на данокот на доход од капитални добивки е физичко лице кое остварува добивка од член 65 став 2 на овој закон.

Член 67

Основа на данокот на доход за капитални добивки претставува разликата помеѓу продажната цена на хартиите од вредност, учеството во капиталот и недвижниот имот и куповната (набавната) цена.

Член 68

Капиталната добивка остварена со продажба на хартии од вредност, учество во капиталот и недвижен имот, се внесува во даночната основа во висина од 70% од разликата.

При утврдување на основата за пресметување на данокот од капитални добивки од продажба на недвижен имот, покрај добивката се земаат предвид и ревалоризираната вредност на инвестициите и издатоците за инвестиционо одржување.

Член 69

Капитална загуба остварена со продажба на хартии од вредност се пребива со капиталните добивки од член 68 на овој закон.

Ако и по извршеното пребивање, според став 1 на овој член се појави капитална загуба, вишокот се пренесува на идните капитални добивки во наредните три години.

Член 70

Ако обврзникот ги вложи средствата остварени од продажба на недвижен имот за решавање на своето станбено прашање и на станбеното прашање на член на своето потесно семејство, се ослободува од плаќање данок на доход на капиталната добивка.

Ако обврзникот ги вложи средствата од продажба на недвижен имот за купување на деловни простории за вршење на сопствена дејност, или во недвижен имот за проширување на постојната дејност, се ослободува од плаќање данок на доход на капиталната добивка.

Ослободувањето од ставовите 1 и 2 на овој член се врши врз основа на уредна документација и доколку вложувањето е извршено во рок од една година од денот на продажбата на недвижниот имот.

Капитална добивка во сите случаи не се плаќа на средствата остварени од продажба на недвижен имот кој обврзникот го продава по истекот на три години од денот кога го стекнал.

8) Добивки од игри на среќа и други наградни игри**Член 71**

Обврзник на данокот на доход за добивките од игри на среќа и други наградни игри е физичко лице кое остварило добивка од тие игри.

Основа за пресметување на данокот претставува секоја поединечна добивка остварена од игри на среќа и други наградни игри.

Ако добивката од игри на среќа и други наградни игри се состои од предмети, основа на данокот претставува пазарната вредност на предметите во моментот на остварувањето на добивката.

Член 72

Данокот на доход за добивките од игри на среќа и други наградни игри не се плаќа ако поединечната добивка не го надминува износот од 10.000 денари.

Ако поединечниот износ на добивката е поголем од износот утврден во став 1 на овој член, данокот се пресметува врз целиот износ на добивката.

9) Други приходи**Член 73**

Други приходи во смисла на овој закон, се сметаат и приходите кои ги остваруваат физички лица, а кои не се оданочени или не се изземени од оданочување со овој закон.

Основа за пресметување на данокот од ставот 1 на овој член е нето приходот кој се утврдува со одбивање на нормираните трошоци од бруто приходот во висина од 35%.

Како други приходи, во смисла на овој закон, се сметаат и приходите остварени со стекнување на хартии од вредност и учество во капиталот без надоместок, а основа за пресметување на данокот претставува пазарната вредност на денот на стекнувањето.

ЧЕТВРТИ ДЕЛ**УТВРДУВАЊЕ, ПРЕСМЕТУВАЊЕ И НАПЛАТА
НА ПЕРСОНАЛНИОТ ДАНОК ОД ДОХОД****1) Утврдување на данокот****Член 74**

Во постапката за утврдување, пресметување и наплата на данокот на доход ќе се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, доколку со овој закон не е поинаку определено.

Член 75

Утврдувањето и наплатата на данокот на доход го врши органот за јавни приходи, доколку со овој закон не е определено поинаку.

Органот за јавни приходи го утврдува данокот врз основа на податоците во даночната пријава на обврзникот, деловните книги што ги води обврзникот, службените податоци што ги прибавил органот преку контрола, врз основа на други податоци и докази до кои ќе дојде во постапката за утврдување на данокот.

Член 76

Органот за јавни приходи води регистар на обврзниците на данокот на доход со податоци што се од значење за утврдување на даночната обврска.

Член 77

Обврзниците на данокот на доход од член 31 на овој закон и обврзниците од земјоделска дејност кои се оданочуваат според вистинскиот приход се должни да водат деловни книги во кои ги искажуваат сите деловни промени на начин предвиден со овој закон.

Обврзниците на данокот на доход од самостојна дејност кои плаќаат данок во паушален износ не се должни да водат деловни книги.

Член 78

Обврзниците од член 77 став 1 на овој закон, покрај водењето деловни книги, се должни да издаваат сметка (фактура) за секој поединечно остварен промет или остварениот промет да го регистрираат во регистар каса.

Министерот за финансии за одделни дејности може да пропише водење на помошна евиденција.

Член 79

Обврзниците на данокот на доход од член 31 на овој закон должни се да водат деловни книги по системот на двојно или просто книговодство.

Деловните книги по системот на просто книговодство се:

- 1) книга на приходи;
- 2) книга на расходи и
- 3) книга на основни средства и ситен инвентар.

Член 80

Обврзниците се должни деловните книги и другата евиденција да ги водат уредно, ажурно и точно.

Се смета дека деловните книги се водени уредно, ажурно и точно ако:

1) од нив може да се утврди вкупното работење на обврзникот, расчленото по одделни работни промени и тоа по хронолошки ред и во бруто - износ без пребивање;

2) во нив книжењето на приходите се врши секој ден, а најдоцна во наредниот ден, а книжењето на трошоците во рок од седум дена од нивното настанување;

3) книжењето на секоја деловна промена на средствата, приходите и трошоците на работењето се врши врз основа на веродостојна книговодствена документација и

4) во почетокот, односно на крајот од годината е извршен попис на средства, залихите на материјалите, готовите производи, полупроизводите и надворешните производи, готовината, долговите и побарувањата и ако оваа состојба е впишана во деловните книги.

Член 81

По завршувањето на деловната година, по книжењето на сите деловни промени, деловните книги се заклучуваат.

Член 82

Обврзникот е должен деловните книги, другата евиденција и документацијата да ги чува во деловната просторија. Ако водењето на деловните книги е доверено на регистриран финансиско-книговодствен сервис, деловните книги и документацијата се чуваат во просториите на тој сервис.

Член 83

Поблиски прописи за содржината на деловните книги, начинот на нивното водење и искажувањето на финансискиот резултат донесува министерот за финансии.

Член 84

Деловните книги, другата евиденција и документација се чуваат најмалку пет години од последниот ден на деловната година на која се однесуваат, доколку со закон не е поинаку пропишано.

Член 85

Обврзниците од член 77 став 1 на овој закон составуваат годишен даночен биланс.

Поблиски прописи за содржината на даночниот биланс и начинот на неговото составување донесува министерот за финансии.

2. Поднесување на даночна пријава**Член 86**

Обврзникот на данокот на доход е должен да поднесе годишна даночна пријава за доходот што го остварил, освен ако со овој закон не е одредено поинаку.

Органот за јавни приходи најдоцна до 31 декември секоја година со јавна покана ги повикува обврзниците да поднесат даночна пријава.

Член 87

Обврзникот на данокот на доход е должен да поднесе годишна даночна пријава за остварениот доход по истекот на годината за која се утврдува данокот најдоцна до 15 март наредната година.

Обврзникот кој остварува приходи од самостојна дејност и кој води деловни книги е должен, во рокот утврден во ставот 1 на овој член, да поднесе годишна пресметка за искажаниот финансиски резултат и даночен биланс.

Член 88

Обврзникот кој остварува во текот на годината само приход од плата и пензија, односно само приход од земјоделска дејност кој се оданочува според катастарскиот приход или само приходи од самостојна дејност не е должен да поднесува годишна даночна пријава.

По исклучок од ставот 1 на овој член, обврзникот кој остварува лични примања од странство, како и обврзникот кој остварува лични примања од дипломатски, односно конзуларни претставништва на странски држави, кај претставници и службеници на такви претставништва кои уживаат дипломатски имунитет и кој сам го утврдува и уплатува данокот, е должен да поднесува годишна даночна пријава.

Член 89

Граѓанинот кој во текот на годината започне да остварува приходи од вршење на дејност или по друга основа, кои подлежат на оданочување со данок на доход врз основа на овој закон е должен да поднесе аконтактивна пријава до органот за јавни приходи во рок од 15 дена од денот на започнувањето на вршењето на дејноста.

Со аконтактивната пријава граѓанинот е должен да приложи и писмена изјава за тоа дали и порано вршел соодветна дејност на подрачјето на својата или друга општина.

Член 90

Формата, содржината и начинот на пополнување на годишната и аконтактивната даночна пријава ги пропишува министерот за финансии.

Член 91

Годишната даночна пријава за утврдување на данокот на доход обврзникот е должен да ја поднесе до органот за јавни приходи на чија територија се наоѓа неговото живеалиште.

Аконтактивна пријава обврзникот е должен да поднесе:

1) за приходите од самостојна дејност до органот за јавни приходи на чија територија е регистриран за вршење на дејноста, односно на чија територија ја врши дејноста ако не е регистриран;

2) за приходите од имот и имотни права на органот за јавни приходи на чија територија се наоѓа имотот, до 15 март и

3) за капиталните добивки и другите приходи на кои не се плаќа аконтација на данокот по одбивка до органот за јавни приходи на чија територија се наоѓа живеалиштето на обврзникот.

Член 92

Обврзникот-нерезидент поднесува даночна пријава за секој од приходите што ги остварува, а за кои е предвидено плаќање данок на доход врз основа на решение на органот за јавни приходи.

Даночната пријава од став 1 на овој член се поднесува до органот за јавни приходи на чија територија обврзникот ги остварува приходите.

Данокот на доход за приходите од став 1 на овој член се пресметува со примена на стапките од член 12 на овој закон.

3. Пресметување на аконтацијата на данокот од доход во текот на годината**а) Аконтација на данокот по одбивка****Член 93**

Утврдување и наплата на аконтација на данокот на доход по одбивка се врши за следните видови приходи:

- 1) личните примања;
- 2) приходите од авторски права и права од индустриска сопственост;
- 3) приходите од капитал;
- 4) приходите од имот и имотни права, ако исплатувачот на приходите води деловни книги;
- 5) добивките од игра на среќа и други наградни игри и
- 6) другите приходи за кои данокот на доход не се утврдува со решение на органот за јавни приходи.

Член 94

Аконтакција на данокот на доход за приходите од член 93 на овој закон пресметува исплатувачот за секој обврзник и за секој поединечно исплатен приход.

Данокот на доход на приходите од член 93 точки 1), 2), 3) и 6) на овој закон остварен од даночен обврзник-нерезидент се пресметува на соодветно утврдена даночна основа согласно со овој закон, со примена на стапките од член 17 на овој закон.

Министерот за финансии донесува поблиски прописи за начинот на пресметување и плаќање на аконтакциите на данокот.

Член 95

Исплатувачот од член 94 од овој закон е должен на обврзникот при секоја исплата да му издаде примерок од пресметката за аконтацијата на данокот и наплатените придонеси и збирен податок по истекот на годината најдоцна до 15 февруари наредната година, за вкупно платената аконтација.

Исплатувачот е должен на органот за јавни приходи да му доставува годишен извештај за бруто остварените приходи на обврзникот за пресметаниот и платениот данок и придонес по одбивка и вкупно исплатените нето приходи, најдоцна до 15 февруари наредната година.

Исплатувачот на платите е должен по изминување на наредниот месец, а најдоцна до 8 во месецот што следува по овој период, на органот за јавни приходи да му достави пресметка за износот на бруто пресметаните плати и за вкупниот број на вработени лица на кои им исплатува плата за месецот.

Министерот за финансии донесува поблиски прописи за формата, содржината и начинот на пополнување на годишниот извештај од став 2 на овој член и го пропишува образецот-пресметка од став 3 на овој член.

Член 96

Аконтација на данокот на доход за приходот од авторски права и права од индустриска сопственост се пресметува по стапка од 15%.

Член 97

Аконтацијата на данокот на доход за приходите од капитал од член 62 точки 1), 2) и 3) на овој закон се пресметува на секој поединечно остварен приход на даночна основа од член 64 на овој закон, по стапка од 15%.

Аконтацијата на данокот на доход за приходите од капитал од член 62 точка 4) на овој закон се пресметува за секој поединечно остварен приход на даночната основа од член 64 на овој закон, по стапка од 15%, а пресметаниот и наплатениот данок по одбивка се смета за конечно намирена даночна обврска. Приходите по оваа основа не влегуваат во даночната основа на годишниот данок на доход.

Член 98

Аконтација на данокот на доход за приходите од имот и имотни права, кога исплатувачот на приходите води деловни книги, се пресметува врз даночна основа според член 49 и член 50 на овој закон со примена на стапка од 15%.

Член 99

Аконтација на данокот на доход за добивките од игри на среќа се пресметува врз даночна основа од член 71 од овој закон со примена на стапка од 15%, а пресметаниот и наплатениот данок по одбивка се смета за конечно намирена даночна обврска. Приходите по оваа основа не влегуваат во даночната основа на годишниот данок на доход.

Член 100

Аконтацијата на данокот на доход на другите приходи се пресметува со примена на стапка од 15%. Пресметаниот и наплатениот данок по одбивка, а остварените приходи по оваа основа не влегуваат во годишниот данок на доход.

б) Аконтација на данокот по решение

Член 101

Аконтација на данокот на доход според решение на органот за јавни приходи се плаќа за следните приходи:

- 1) приходите од земјоделска дејност;
- 2) приходите од самостојна дејност;
- 3) капиталните добивки и
- 4) други приходи на кои аконтацијата на данокот не се плаќа по одбивка.

Член 102

Аконтација на данокот на доход за приходите од земјоделска дејност ја утврдува со решение органот за јавни приходи:

1) врз основа на податоците од катастарот и другите податоци што се од значење за утврдување на даночната обврска и

2) врз основа на податоците од даночната пријава, даночниот биланс, деловните книги и другите податоци што се од значење за утврдување на даночната обврска ако обврзникот се оданочува според вистинскиот доход.

Данокот од став 1 точка 1 на овој член се пресметува со примена на стапките од член 12 од овој закон.

Платената аконтација од став 1 точка 1 на овој член се смета за конечно намирена даночна обврска.

Член 103

Аконтацијата на данокот на доход за приходите од самостојна дејност ја утврдува со решение органот за јавни приходи:

1) врз основа на податоците од даночната пријава, даночниот биланс, деловните книги и другите податоци кои се од значење за утврдување на даночната обврска и

2) врз основа на податоците од даночната пријава и критериумите од член 46 на овој закон за паушално утврдениот нето приход.

Аконтацијата од став 1 точка 1 на овој член се утврдува со примена на стапките од членот 12 на овој закон.

Член 104

Аконтацијата на данокот на доход за капитални добивки ја утврдува со решение органот за јавни приходи врз основа на податоците од даночната пријава на начин предвиден во член 68 на овој закон, со примена на стапка од 15%.

Член 105

Аконтацијата на данокот на доход за приходите на кои не се плаќа данок по одбивка, ја утврдува со решение органот за јавни приходи врз основа на податоците од даночната пријава, критериумите од член 52 на овој закон и според други податоци кои се од значење за утврдување на даночната обврска.

Член 106

Аконтацијата на данокот на доход за другите видови приходи на кои не се плаќа данок по одбивка, ја утврдува со решение органот за јавни приходи врз основа на податоците од даночната пријава или други податоци кои се од значење за утврдување на даночната обврска, по стапка од 15%.

Член 107

Доколку се изменат значајно условите под кои е утврдена аконтацијата на данокот на доход, обврзникот може да бара промена на аконтацијата, односно органот за јавни приходи може во согласност со новите околности да утврди нова аконтација.

4. Пресметување на годишниот данок од доход

Член 108

Годишниот данок на доход го утврдува со решение органот за јавни приходи врз основа на податоците од даночната пријава, деловните книги и другите податоци кои се од значење за утврдување на даночната обврска.

Член 109

Обврзникот кој плаќа данок од самостојна и земјоделска дејност, а кој е обврзан да води деловни книги во согласност со овој закон е должен приходот да го остварува преку жиро - сметката кај носителите на платен промет.

Член 110

Ако обврзникот на општ повик не поднесе даночна пријава и даночен биланс во пропишаниот рок или ако деловните книги не можат да послужат како основа за утврдување на даночната обврска, данокот ќе се утврди:

1) врз основа на службените податоци за остварениот приход и за трошоците на работењето на обврзникот со кои располага органот за јавни приходи;

2) со споредување со обврзник од иста или слична дејност при што како елементи на споредување особено се земаат местото каде што се врши дејноста, стручната квалификација, годините на старост, опременоста со средствата за работа, бројот на вработените, асортиманот на производите и услугите и други околности и факти што се од значење за остварувањето на приходот;

3) врз основа на утврдени податоци од страна на органот за јавни приходи по пат на извршено снимање за остварениот обем на работа односно промет;

4) врз основа на споредување со просечните бруто плати на вработените кај правните лица од иста или слична дејност кои таа дејност ја вршат под приближно еднакви услови и

5) врз основа на стручен наод и мислење на вештак.

Член 111

Решението на органот за јавни приходи со кое се утврдува годишниот данок на доход од членот 108 на овој закон и решението за аконтативните даноци од член 101 на овој закон, особено содржи:

- 1) име, презиме, адреса и даночен број на обврзникот;
- 2) видот на данокот;
- 3) даночна основа;
- 4) даночна стапка;
- 5) утврдените олеснувања и ослободувања;
- 6) утврдениот износ на данокот;
- 7) бројот на сметката на која се уплатува данокот според решението и роковите за плаќање;
- 8) укажување на законските последици од ненавременото плаќање на данокот и
- 9) укажување на правото за правен лек по решението за утврдена даночна обврска.

Решение од став 1 на овој член органот за јавни приходи е должен да донесе најдоцна во рок од 60 дена од денот на приемот на даночната пријава.

Решение за утврдување на аконтативниот данок на приходите од земјоделска дејност, органот за јавни приходи е должен да донесе најдоцна до 30 април во годината за која се утврдува данокот.

ЖАЛБА

Член 112

Против решението на органот за јавни приходи за утврдување на данокот може да се поднесе жалба до Министерството за финансии во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

Жалбата се поднесува на органот за јавни приходи кој го донел решението.

Член 113

Органот за јавни приходи кој го донел решението е должен жалбата со сите списи да ја достави до Министерството за финансии, најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на жалбата.

Член 114

Жалбата не ја одлага наплатата на утврдениот данок доколку со овој закон не е определено поинаку.

Органот за јавни приходи што го донел решението може во оправдани случаи да ја одложи наплатата на данокот до донесување на решение по жалбата, за што е должен да го извести Министерството за финансии.

5. Повторување на постапката

Член 115

Органот за јавни приходи кој донел решение за утврдување на данокот со кое е окончана даночната постапка може да ја повтори постапката ако:

- 1) даночната пријава според која е утврден данокот е поднесена врз основа на деловни книги за кои подоцна е утврдено дека не се водени уредно, ажурно и точно;
- 2) во даночната пријава според која е утврден данокот се дадени неточни податоци кои не одговараат на состојбите според деловните книги;
- 3) даночниот обврзник не ги пријавил сите извори на приходи врз основа на кои се утврдува данокот на обврзникот според одредбите на овој закон;

4) на даночниот обврзник му се дадени даночни олеснувања и ослободувања врз основа на неточни податоци и докази што тој ги дал и

5) постојат причини за повторување на постапката според Законот за општата управна постапка.

Постапката за утврдување на данокот може да се повтори и по барање на даночниот обврзник во согласност со Законот за општата управна постапка.

Повторување на постапката од ставовите 1 и 2 на овој член може да се изврши во рок од пет години од правосилноста на решението со кое е утврдена даночната обврска.

Член 116

Кога лице поседува имот или располага со средства поголеми од оданочените, односно имотот кој го поседува и средствата со кои располага потекнуваат од приходи на кои не е утврден данок или не е доволно утврден, органот за јавни приходи може да покрене посебна постапка за задолжување со данок на тој имот или приход.

Во постапката од ставот 1 на овој член лицето е должно на органот за јавни приходи да му ги презентира доказите за изворите на средствата од кои е набавен имотот и средствата со кои располага лицето.

Постапката од ставот 1 на овој член може да се покрене доколку со одредбите на овој закон не настанала застареност на правото за утврдување на данок.

Член 117

Решението за покренување на посебна постапка го донесува органот за јавни приходи на чие подрачје лицето има живеалиште.

Против решението од ставот 1 на овој член може да се изјави жалба до Министерството за финансии.

Член 118

Ако во постапката се утврди дека имотот, односно средствата се стекнати од неоданочени или нецелосно оданочени приходи, органот за јавни приходи донесува решение за утврдување на данокот.

Член 119

Основа за пресметување на данокот преставува разликата меѓу вредноста на имотот и докажаната висина на средствата за нејзино стекнување.

Член 120

Данокот на непријавените приходи се пресметува по стапка од 70%.

6. Наплата на данокот

а) Наплата на аконтацијата на данокот

Член 121

Исплатувачот на лични примања и на други приходи на кои аконтацијата на данокот се плаќа по одбивка е должен запрениот данок да го уплати при секоја поединечна исплата.

Како исплатувач, во смисла на ставот 1 од овој член, кој го задржува данокот на премијата за осигурување согласно со менаџерскиот договор, се смета осигурителното друштво, а за исплатувач на лични примања, авторски и друг вид приходи исплатени преку авторска агенција или посредничко друштво, се смета авторската агенција односно посредничкото друштво.

Даноците по одбивка се пресметуваат и се плаќаат според стапките што важат на денот на исплатата на личните примања, односно на приходите.

Член 122

Обврзникот кој остварува лични примања од странство, како и обврзникот кој остварува лични примања од дипломатски, односно конзуларни претставништва на странски држави, кај претставници и службеници на та-

кви претставништва кои уживаат дипломатски имунитет, е должен во рок од осум работни дена од денот кога му се исплатени примањата сам да го утврди и уплати данокот според членовите 16 и 17 на овој закон ако тој данок не го утврди и не го уплати исплатувачот.

Странски друштва и организации кои не уживаат дипломатски имунитет во Република Македонија, должни се при исплатата на лични примања на вработените лица, резиденти и нерезиденти да го пресметаат данокот на доход според одредбите на овој закон и да го платат во рок од осум работни дена од денот на исплатата.

Член 123

Даноците што се утврдуваат со решение на органот за јавни приходи се плаќаат:

1) на приходите од земјоделска дејност кои се плаќаат на катастарскиот приход - тримесечно во еднакви рати;

2) на приходите од самостојна дејност-месечно до 15 во месецот за претходниот месец;

3) на приходите од имот и имотни права-месечно до 15 во месецот за претходниот месец и

4) на капиталните добивки и на другите приходи кои се остваруваат повремено во рок од 30 дена од денот на утврдувањето на обврската.

Член 124

Аконтативните износи на даноците од член 123 став 1 точка 1 се плаќаат во следните рокови: за I тримесечје до 15 февруари, за II тримесечје до 15 мај, за III тримесечје до 15 август и за IV тримесечје до 15 ноември.

Член 125

Додека не се изврши облогот со данок што се обложува според годишните основици и во годишни паушални износи, даночниот обврзник е должен да плаќа аконтација според решението за облог со данок од претходната година.

Ако примањата на даночниот обврзник суштествено се зголемиле, односно намалиле, органот за јавни приходи врз основа на прегледот на деловните книги, податоците за примањата на обврзникот од страна на државните органи, претпријатијата и другите правни лица за испорачаните стоки и извршените услуги, како и врз основа на други веродостојни податоци, ќе донесе решение за зголемување, односно намалување на аконтацијата на данокот.

Член 126

Даноците што се плаќаат тримесечно пристигнуваат за наплата во средината на секое тримесечје.

До доставувањето на решението за даноците од став 1 на овој член, обврзникот плаќа привремена аконтација која одговара на висината на данокот од претходниот период.

7. Наплата на годишниот данок на доход

Член 127

Обврзникот на данокот на доход е должен да ја плати разликата меѓу уплатената аконтација и годишниот износ на данокот во рок од 30 дена од денот на доставувањето на решението за утврдената даночна обврска.

Член 128

На износите на даноците што не се платени во пропишаните рокови, обврзникот плаќа камата.

8. Гаранција

Член 129

За наплатата на аконтациите на даноците што се плаќаат по одбивка при исплатата на приходите гарантира исплатувачот.

Член 130

За наплата на аконтациите на даноците од земјоделска дејност, од самостојна дејност, од авторски права и права од индустриска сопственост, од капитал, од имот и имотни права и од капитални добивки, одговара со својот имот даночниот обврзник.

Член 131

Ако даночниот обврзник го отуѓил имотот со правна работа во полза на друго лице, за да ја одбегне обврската за плаќање на данокот, органот за јавни приходи може таквата правна работа да ја побива пред судот, доколку купувачот знаел за таквата намера на обврзникот.

Член 132

Даночниот обврзник кој отуѓува машини, уреди или друг инвентар што му служи за вршење на дејноста или ја отуѓува деловната просторија во целина, должен е претходно да ги намира своите обврски за плаќање на данокот.

Ако новиот сопственик го преземе имотот од став 1 на овој член, а пристигнатиот данок не е платен, за наплата на данокот тој солидарно гарантира со даночниот обврзник до висината на вредноста на преземениот имот.

Член 133

Ако повеќе лица остваруваат приходи од заедничко вршење на дејност, присилната наплата на данокот што отпаѓа на одделен даночен обврзник може да се изврши од целокупниот имот со кој се врши заедничката дејност.

Член 134

Лицето кое на сопственикот на патувачка забавна група, односно приредувачот на забавни приредби му го отстапува со надомест или бесплатно својот станбен или деловен простор, одговара солидарно со даночниот обврзник за сите обврски во врска со одржаната приредба.

Член 135

Ако даночниот обврзник умре пред да се утврди висината на даночната обврска, даночната обврска преминува на наследниците.

Наплатата на утврдената обврска ќе се изврши од наследниците најмногу до висината на вредноста на наследениот имот.

Член 136

Пресметаниот данок на доход на примањата по основа на пензии и инвалиднини се отстапува на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување.

9. Застареност

Член 137

Правото на утврдување на данокот на доход застапува за пет години по истекот на годината во која требало да биде утврден.

Правото на наплата на данокот и правото на наплата на трошоци за присилна наплата застапува за пет години по истекот на годината во која требало да се изврши наплатата.

Правото на обврзникот на враќање на неправилно или на повеќе уплатени износи на име на данок, камата и трошоци на присилна наплата застапува за пет години по истекот на годината во која е извршена уплатата.

Член 138

По секој прекин на текот на застареноста настапува нов тек на застареност.

Правото на утврдување, наплата и враќање во секој случај застапува по истекот на десет години од истекот на годината во која данокот требало да биде утврден, наплатен, односно во која износите биле платени.

Член 139

Во поглед на присилната наплата на данокот на доход, каматата и враќањето на повеќе или погрешно уплатен данок соодветно се применуваат одредбите од Законот за утврдување и наплата на јавните приходи.

ПЕТТИ ДЕЛ
КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 140

Обврзникот на данокот ќе се казни за прекршок со парична казна од 40.000 до 50.000 денари ако:

- 1) договорот за закуп на земјиштето не го достави до надлежниот орган во определениот рок (член 20 став 3);
- 2) не го пријави престанокот на даденото ослободување во определениот рок (член 23 став 3);
- 3) деловните книги не ги води или ги води неажурно и неточно (членови 77 ставови 1 и 2, 79 и 80);
- 4) не издава сметка (фактура) за секој остварен промет или ако прометот не го регистрира во регистар кака (член 78);
- 5) деловните книги, другата евиденција и документација не ги чува во деловната просторија (член 82);
- 6) деловните книги, другата евиденција и документација не ги чува најмалку пет години (член 84);
- 7) не состави даночен биланс, односно не го состави во пропишаниот рок и на пропишаниот начин (член 85);
- 8) не поднесе даночна пријава и даночен биланс во пропишаниот рок (членови 86, 87, 89 и 91);
- 9) приходите не ги остварува преку жиро-сметка кај носителите за платен промет (член 109) и
- 10) не пресмета и уплати данок од лични примања од странство (член 122).

Покрај паричната казна за сторен прекршок од точките 3, 4, 8 и 9 од став 1 на овој член на сторителот ќе му се изрече заштитна мерка одземање на дозвола за вршење на дејност во траење од три месеци до една година.

На обврзникот на данокот кој е казнет најмалку трипати во текот на годината за прекршок од став 1 на овој член ќе му се изрече заштитна мерка - одземање на дозвола за вршење на дејност во траење од три месеци до една година.

Член 141

Со парична казна од 200.000 до 300.000 денари ќе се казни за прекршок исплатувач ако:

- 1) не го пресмета данокот и не го уплати на соодветната сметка (членови 94 и 121);
- 2) не ги исполнува обврските од член 95;
- 3) исплатата за испорачаната стока и извршените услуги не ги изврши преку жиро-сметката на обврзникот (член 109).

За прекршоците од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице кај исплатувачот со парична казна од 40.000 до 50.000 денари.

Член 142

Обврзникот на данокот на кој врз основа на работните книги, сметките за испорака на стоки и за извршените услуги што е должен да ги евидентира или на друг начин ќе му се утврди дека пријавил плата, односно приход во помал износ, отколку што тој фактички изнесува или дека не го пријавил приходот, и ако износот на данокот што отпаѓа на непријавената плата, односно приход не повлекува кривична одговорност за даночно затајување, ќе се казни за прекршок со парична казна до 100% од износот на данокот што отпаѓа на помалку пријавениот доход, односно на помалку пријавениот приход.

Член 143

Лицето кое во својство на одговорно лице кај правното лице, а заради стекнување на поголема имотна корист или вредност, при исплатата на личните примања и другите приходи на кои данокот се плаќа по одбивка, не го пресмета и не го уплати данокот на соодветната сметка, ќе се казни за кривично дело со казна затвор од една до пет години.

ШЕСТИ ДЕЛ

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 144

Одредбите од Законот кои се однесуваат на оданочувањето на приходите од земјоделска дејност според катастарски приход, нема да се применуваат од 1 јануари 2002 година, до 31 декември 2006 година.

Член 145

Одредбата на членот 62 точка 4 од овој закон која се однесува за оданочување на каматите на орочени штедни и други депозити ќе се применува од 1 јануари 2008, а одредбите на членовите 65, 66, 67, 68 и 69 од овој закон, кои се однесуваат за оданочување на капитални добивки остварени од продажба на хартии од вредност, ќе се применуваат од 1 јануари 2006 година.

Член 146

Одредбите од членовите 116, 117, 118, 119 и 120 ќе се применуваат по шест месеца од денот на влегување во сила на овој закон.

Во периодот до примената на одредбите од ставот 1 на овој член лицата од членот 116, можат да ги пријавуваат приходите за оданочување на посебно пропишан образец.

Министерот за финансии донесува поблиски прописи за формата, содржината и начинот на пополнување на образецот од ставот 2 на овој член.

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
1118.

Врз основа на член 4 од Законот за јавни претпријатија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/1996, 6/2002, 40/2003 и 49/2006), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 12.06.2006 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕОБРАЗБА НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ
ЗА ПОШТЕНСКИ СООБРАЌАЈ „МАКЕДОНСКА
ПОШТА“ Ц.О. СКОПЈЕ ВО АКЦИОНЕРСКО
ДРУШТВО ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

Член 1

Постојното Јавно претпријатие за поштенски сообраќај “Македонска пошта” ц.о. Скопје, основано со Одлука за делење на ЈП за ПТТ сообраќај “Македонија” – Скопје, донесена од Владата на РМ, број 23-3509/1 од 30.12.1996 година објавена во „Службен весник на РМ“ бр.71/1996 (регистрирано во Основниот суд Скопје 1 – Скопје, Трег. бр. 1480/97 од 12.08.1997 година) се преобразува во Акционерско друштво во државна сопственост.

Член 2

Акционерското друштво ќе работи и ќе учествува во правниот промет под името: Акционерско друштво за поштенски сообраќај “Македонска пошта” во државна сопственост - Скопје (во натамошниот текст: Друштво).

Скратениот назив на Друштвото е: А.Д “Македонска пошта” – Скопје.

Друштвото ќе работи и ќе учествува во меѓународниот промет под името: Joint Stock Company for postal traffic “Makedonska Posta” state owned – Скопје.

Скратениот назив на Друштвото во меѓународниот промет е: Joint Stock Company “Makedonska posta” - Скопје.

Подружниците во состав на Друштвото настапуваат во правниот промет под фирма на Друштвото под која се наведува и зборот „Подружница“ и седиштето на истата.

Член 3

Седиштето на Друштвото е во Скопје, на ул. “Орце Николов” бб.

Член 4

Предмет на работење на Друштвото се следните дејности:

64.1 Поштенски активности и курирски активности
64.11 Дејност на националните пошти во внатрешниот и меѓународниот поштенски сообраќај

- Прием, сортирање, пренос и достава на поштенски пратки (писмоносни поштенски пратки, писма, поштенски картички, печатени работи, секограми, мали пакети, пакети, препорачани писмоносни пратки, вредносни поштенски пратки, поштенски парични упатници и телеграфски парични упатници, ЕМС пратки, телеграми и други поштенски пратки и услуги кои содржат стоки со или без означена вредност) согласно Законот за поштенски услуги и Конвенцијата на Светскиот поштенски сојуз;

- меѓународни поштенско-финансиски услуги врз основа на акти на Светскиот поштенски сојуз;

- издавање на редовни и пригодни поштенски марки;

- издавање на поштенски вредносници;

- давање согласност за изработка на пригодни жигови;

- продавање поштенски марки и вредносници на меѓународниот филателистички пазар;

- вршење на телефонски услуги во единиците на поштенска мрежа;

- вршење на телеграфски и телематски услуги во единиците на поштенска мрежа ;

- вршење на царински и шпедитерски работи за услуги во поштенскиот сообраќај и за други лица;

- електронска пошта;

- консигнациона продажба;

- каталожка продажба.

64.12 Курирски активности различни од активност на националните пошти;

65.12 Друго монетарно и финансиско посредување;

22.2 Печатење и службени активности во врска со печатењето

22.22 Печатење неспоменато на друго место со користење на технологијата на Хибридна пошта;

22.24 Активности на подготовка на печатење;

22.25 Помошни активности поврзани со печатењето;

51.90 Друга трговија на големо;

- продавање на поштенски марки, вредносници и друга стока;

52.47 - продажба на книги, весници, списанија, прибор за пишување и друго, во единиците на поштенска мрежа;

52.48 Друга трговија на мало во единици на поштенска мрежа и во други специјализирани продавници;

- продажба на таксени марки;

- продажба на судски марки и вредносници;

- продажба на ваучери, чип картички и други средства за телефонски и други услуги;

72. Компјутерски и сродни активности

72.2 Консултации и понуда на софтвер;

72.50 Одржување и поправка на канцелариски и сметачки машини и сметачки системи;

72.60 Други компјутерски активности;

74.8 Разновидни деловни активности неспоменати на друго место;

74.86 Активности на повикувачки центри (call centers);

63.40 Активности на други посредници во сообраќајот;

63.30 Дејност на патнички агенции и туроператори, дејности што се однесуваат на укажување помош на туристи, неklasифицирани на друго место;

65.23 Друго финансиско посредување неспоменато на друго место;

67.13 Други помошни активности во финансиското посредување, неспоменати на друго место;

55.21/1 Одморалишта

55.23 Друг вид на сместување неспоменато на друго место

- угостителски и агенциски услуги во рестораните, одморалиштата и рекреационите центри за потребите на вработените и трети лица.

Претежни дејности на Друштвото се:

64.11 Дејност на националните пошти во внатрешниот и меѓународниот поштенски сообраќај

- Прием, сортирање, пренос и достава на поштенски пратки (писмоносни поштенски пратки, писма, поштенски картички, печатени работи, секограми, мали пакети, препорачани писмоносни пратки, вредносни поштенски пратки, поштенски парични упатници и телеграфски парични упатници, ЕМС пратки , телеграми и други поштенски пратки и услуги кои содржат стоки со или без означена вредност согласно Законот за поштенски услуги и Конвенцијата на Светскиот поштенски сојуз;

- меѓународни поштенско-финансиски услуги врз основа на акти на Светскиот поштенски сојуз;

- издавање на редовни и пригодни поштенски марки;

- издавање на поштенски вредносници;

- давање согласност за изработка на пригодни жигови;

- продавање поштенски марки и вредносници на меѓународниот филателистички пазар;

- вршење на телефонски услуги во единиците на поштенска мрежа;

- вршење на телеграфски и телематски услуги во единиците на поштенска мрежа ;

- вршење на царински и шпедитерски работи за услуги во поштенскиот сообраќај и за други лица;

- електронска пошта;

- каталожка продажба.

22.22 Печатење неспоменато на друго место со користење на технологијата на Хибридна пошта.

Претежните дејности на друштвото, вршењето на поштенските услуги и издавањето на поштенски марки и поштенски вредносници се работи од јавен интерес.

Член 5

Основната главнина на Друштвото е имотот на Јавното претпријатие за поштенски сообраќај “Македонска пошта” д.о. Скопје утврден со проценка на вредноста на капиталот според корегирани книговодствена вредност .

Член 6

Управувањето со Друштвото е организирано според двостепен систем со Управен одбор и Надзорен одбор.

Член 7

Со Друштвото управува Управен одбор составен од седум члена.

Надзорниот одбор ги избира членовите на Управниот одбор.

Со одлуката за избор на членовите на Управниот одбор, еден од членовите на Управниот одбор се именува за претседател и еден за заменик на претседателот на Управниот одбор.

Мандатот на членовите на Управниот одбор изнесува четири години.

Член 8

Претседателот на Управниот одбор го застапува друштвото во односите со трети лица и носи назив Генерален директор.

Член 9

Надзорниот одбор се состои од пет члена кои со посебен акт ги избира Владата на Република Македонија .

Мандатот на членовите на Надзорниот одбор изнесува четири години.

Член 10

Со Статутот на Друштвото поблиску се уредуваат фирмата и седиштето; предметот на работењето на Друштвото; износот на основната главнина; номиналната вредност на акциите; бројот на акциите; правата, обврските, ограничувањата и погодностите; предностите што за себе ги задржува оснивачот; постапката за свикнување и одржување на собранието; фирмата, седиштето и ЕМБС на основачот; видот, составот и начинот на избор на органот на управување, односно на надзорниот одбор и нивната надлежност; внатрешната организација; формата и начинот на објавувањата што ги врши друштвото, како и други одредби што се од значење на Друштвото а не се во спротивност со закон.

Член 11

Средствата, правата, обврските, како и вработените на Јавното претпријатие за поштенски сообраќај "Македонска пошта" ц.о. Скопје со денот на влегувањето во сила на оваа одлука ги презема Друштвото.

Член 12

До донесување на актите на Друштвото ќе се применуваат актите на ЈП „Македонска пошта“ ц.о. Скопје, доколку не се во спротивност со закон и оваа одлука.

Член 13

Со влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката на Владата на Република Македонија бр.23-3543/1 од 02.07.2002 година, објавена во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 50/2002 година.

Член 14

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2760/1
12 јуни 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

1119.

Врз основа на член 93 од Законот за водостопанствата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 85/03 и 95/05) и член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 12/03, 55/05 и 37/06), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 12.06.2006 година донесе

**О Д Л У К А
ЗА ОСНОВАЊЕ НА ВОДОСТОПАНСТВО
„ПРИЛЕПСКО ПОЛЕ“**

Член 1

Со оваа одлука се основа Водостопанство „Прилепско Поле“.

Водостопанството „Прилепско Поле“ ќе работи под фирма: Водостопанство „Прилепско Поле“ – Прилеп.

Скратен назив на фирмата е: ВС „Прилепско Поле“ – Прилеп.

Седиштето на Водостопанството „Прилепско Поле“ ќе биде во Прилеп, ул. „Октомвриска“ бб.

Член 2

Водостопанство „Прилепско Поле“ - Прилеп се основа заради користење, функционирање, одржување и контрола на системите на подрачјето на дејствување за снабдување со вода за наводнување на земјоделско земјиште, одржување на водостопанските објекти и постројки за заштита од поплави, регулација на реки, заштита на земјиштето од ерозија, одржување на водостопанските објекти и постројки за заштита од поплави и одводнување на земјиште.

Член 3

Подрачјето на дејствување на Водостопанство „Прилепско Поле“ е географското подрачје кое опфаќа површини и корисници од општините Прилеп, Криговаштани, Долнени и дел од подрачјето на општината Крушево, а на кои се врши одводнување со системите за одводнување на реките Црна (од с. Тројкрсти до с. Бучин), Блато, Градска, Сенокошка, Рибник, Крушевска, Заградска, Штавичка, Волковска, Марулска, Подмолска и системот за одводнување со ободниот канал Глабоко и снабдување со вода за наводнување на земјоделско земјиште од Системот за наводнување ХМС „Прилепско Поле“ со: (1) Брана „Прилеп“; (2) Заеднички главен цевовод; (3) Лев главен цевовод со секундарна мрежа; (4) Десен главен цевовод со секундарна мрежа; (5) Малите акумулации: „Волково 1“; „Волково 2“; и (6) Малите системи за наводнување: „Десово“ и „Браилово“.

Член 4

Одборот на корисници на вода (во натамошниот текст: Одбор) на Водостопанство „Прилепско Поле“, се состои од 9 членови, чија застапеност е според намената за користење на водата и регионите опфатени со подрачјето на делување на Водостопанство „Прилепско Поле“, и тоа:

- четири места за претставници од регионот на општината Прилеп;
- три места за претставници од регионот на општината Долнени;
- едно место за претставник од регионот на општината Кривогаштани; и
- едно место за претставник од регионот на општината Крушево.

Застапеноста меѓу 9-те членови на Одборот, според намената за користење на услугите од одводнување и наводнување е:

- пет места за членови на Одборот од корисниците на услугите на одводнување; и
- четири места за членови на Одборот од водните заедници и индивидуалните корисници на услугите за наводнување.

Член 5

За членови на првиот состав на Одборот на Водостопанство „Прилепско Поле“, се именуваат:

1. Кирил Настески, ул. „Партизански одреди“ бр. 5, Прилеп;
2. Зоран Томески, ул. „Ладо Лапечот“ бр. 40, Прилеп;
3. Дејан Колевски, ул. „Точила“ К1-Б/12, Прилеп;
4. Чедомир Бачановски, ул. „Круме Волнароски“ бр. 20, Прилеп;
5. Владимир Симоноски, ул. „Климент Охридски“ бр. 20, Прилеп;
6. Игорче Маркоски, ул. „Копаоник“ бр. 17, Прилеп;
7. Васил Јошески, ул. „Никола Карев“ бр. 20, Прилеп;
8. Васил Донески, с. Славеј; и
9. Димче Димоски, с. Забрчани.

За претседавач на Одборот на корисници на вода на Водостопанство „Прилепско Поле“ се именува Кирил Настески, ул. „Партизански одреди“ бр. 5 – Прилеп.

Член 6

Именувањето на членовите на првиот состав на Одборот на Водостопанство „Прилепско Поле“ се врши за период од 3 (три) години.

Датумот на распишување на првите редовни избори за членови на Одборот на корисници на вода на Водостопанство „Прилепско Поле“ е 15.09.2009 година.

Член 7

Основните средства на Водостопанство „Прилепско Поле“ се основните средства потребни за обавување на дејноста опфатена во член 2 од оваа одлука од ВП „Стерна“ – Прилеп, во ликвидација.

Член 8

Водостопанство „Прилепско Поле“ својата организација и работа ќе ја уреди со статут.

Статутот на Водостопанство „Прилепско Поле“, Одборот на корисници на вода ќе го донесе во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука и ќе го достави до Владата на Република Македонија за одобрување.

Член 9

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2800/1
12 јуни 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

1120.

Врз основа на член 126, став 1 и 2 од Законот за водостопанствата (“Службен весник на Република Македонија“ бр.85/03 и 95/05) и член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија“ бр.59/00, 12/03, 55/05 и 37/06), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 12.06.2006 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕСТАНУВАЊЕ СО РАБОТЕЊЕТО НА ВОДОСТОПАНСКАТА РАБОТНА ОРГАНИЗАЦИЈА „МАЛЕШЕВСКО ПОЛЕ“ – БЕРОВО И ЗАПОЧНУВАЊЕ ПОСТАПКА ЗА ЛИКВИДАЦИЈА

1. Со денот на влегувањето во сила на Законот за водостопанствата (“Службен весник на Република Македонија“ бр.85/03 и 95/05), престанала со работа Водостопанската работна организација „Малешевско Поле“ - Берово.

2. По објавувањето на оваа одлука во „Службен весник на Република Македонија“ ќе отпочне постапка за ликвидација на Водостопанската работна организација од точка 1 на оваа одлука.

3. Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2801/1
12 јуни 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

1121.

Врз основа на член 93 од Законот за водостопанствата (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 85/03 и 95/05) и член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија“ бр.59/00, 12/03, 55/05 и 37/06), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 12.06.2006 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ОСНОВАЊЕ НА ВОДОСТОПАНСТВО “БЕРОВО”

Член 1

Со оваа одлука се основа Водостопанството “Берово”. Водостопанството ќе работи под фирмата: Водостопанство “Берово” - Берово.

Скратен назив на фирмата е: ВС “Берово” - Берово. Седиштето на Водостопанството е во Берово, ул. „Маршал Тито“ бб.

Член 2

ВС “Берово” - Берово се основа заради вршење на работите - дејностите на користење, функционирање, одржување и контрола на системите на подрачјето на дејствување, снабдување со вода за наводнување, снаб-

дување со вода на комунални претпријатија за водоснабдување за конзумирање од страна на човекот (вода за пиење и други потреби) и технолошки потреби, снабдување со вода за индустриски и технолошки (стопански) потреби, вклучувајќи го и снабдувањето со вода за производство на електрична енергија и одводнување на земјиште.

Член 3

Подрачјето на дејствување на ВС “Берово” - Берово е географското подрачје кое опфаќа површини и корисници од општините Берово, кои се снабдуваат со вода од ХМС “Малешевско Поле” и браната на реката Ратевска Река со акумулацијата “Ратевско” која има максимална запремина од 11.100.000м3 вода.

Член 4

Одборот на корисници на вода на Водостопанство “Берово” се состои од пет члена чија застапеност е рамномерна според делови на општината Берово, опфатена со подрачјето на дејствување на водостопанството и од кои членови ќе бидат избрани членови според намената за користење на водата утврдена со членот 2 од оваа одлука и тоа: (1) четири места во Одборот од подрачјето на општината Берово од корисниците на вода за наводнување; и (2) едно место во Одборот од корисникот на вода за водоснабдување на Берово со вода за пиење и вода за други намени.

Член 5

За членови на првиот одбор на корисници на вода на Водостопанство “Берово” со мандат од три години кој започнува сметано од денот на влегувањето во сила на оваа одлука, се именуваат:

1. Од корисниците на вода за наводнување
 - Пехчевска Весна – ВРО “Малешевско Поле” Берово;
 - Соколчевски Марјан – ЈП “Македонски шуми” подружница ШС “Малешево” Берово;
 - Антовски Зоран, член на Советот на општина Берово; и
 - Триковски Драган - општина Берово.
2. Од корисникот на вода за водоснабдување на Берово
 - Чичаковски Киро, ЈПКР “Услуга” - Берово.

За претседавач на Одборот на корисници на вода на Водостопанство “Берово” се именува Чичаковски Киро, ЈПКР “Услуга” - Берово.

Член 6

Датумот на распишувањето на првите редовни избори за членови на Одборот на корисници на вода на Водостопанство “Берово” е најдоцна до 30.05.2009 година, а изборите ќе се спроведат најдоцна до 30.06.2009 година.

Член 7

Основни средства и средства за основање на Водостопанство “Берово” се ХМС “Малешевско Поле” и браната на реката Ратевска Река со акумулацијата “Ратевско” потребни за вршење на работите - дејностите на водостопанството, предвидени со членот 2 од оваа одлука, а со кои управува и ги користи “Водостопанство Брегалница” - Кочани на основа членот 3 од Одлуката на Владата на Република Македонија за основање на “Водостопанство Брегалница” бр.23-3634/2 од 12.10.2004 год. (“Службен весник на Република Македонија” бр.72/04) и Договорот за пренесување на стопанисување, користење и одржување на ХМС “Брегалница”, придружните водостопански објекти и други водостопански постројки, други објекти, опрема и инвентар на “Водостопанство Брегалница” - Кочани бр.03-896, склучен меѓу министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство и директорот на “Водостопанство Брегалница” - Кочани на 23.12.2005 год.

Правото на користење и управување со средствата од ставот 1 на овој член, на “Водостопанство Брегалница” - Кочани му престанува со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија” на уписот во регистрот на водостопанствата на Водостопанство “Берово” - Берово.

Договорот за пренесување на стопанисување, користење и одржување на ХМС “Малешевско Поле”, браната на реката Ратевска Река со акумулацијата “Ратевско”, придружните водостопански објекти и други водостопански постројки, други објекти, опрема и инвентар на “Водостопанство Берово”, министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство и директорот на “Водостопанство Берово”, ќе го склучат во рок од 30 дена од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија” на уписот во регистрот на водостопанствата на Водостопанство “Берово” - Берово.

Член 8

Водостопанство “Берово” - Берово својата организација и работа ќе ја уреди со статут.

Статутот на Водостопанство “Берово” - Берово, Одборот на корисници на вода ќе го донесе во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука и ќе го достави до Владата на Република Македонија за одобрување.

Член 9

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 19-2804/1
12 јуни 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

1122.

Врз основа на член 10, став 2, 11, 12 и 13 од Законот за средното образование (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05 и 35/06) и член 36, став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.59/00, 12/03, 55/05 и 37/06), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 12.06.2006 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ДАВАЊЕ ОДОБРЕНИЕ ЗА ОСНОВАЊЕ НА ПРИВАТНО СРЕДНО МУЗИЧКО УЧИЛИШТЕ „OKSIA“ ВО ШТИП

Член 1

Со оваа одлука се дава одобрение за основање на приватно средно музичко училиште „OKSIA“ во Штип.

Член 2

Одобрението од член 1 на оваа одлука се дава врз основа на поднесокот (барањето) од лицата Горан Трајков, Златка Митева, Драган Митев и Ванчо Хараламповски.

Член 3

Во приватното средно музичко училиште од член 1 на оваа одлука ќе се организира и остварува настава за музичко образование, согласно Законот за средното образование.

Член 4

Потребниот наставен кадар кој ќе изведува настава во приватното средно музичко училиште е согласно Нормативот за наставниот и друг кадар во средното образование.

Во прва година на образование наставата ќе ја изведуваат 11 наставници, во втора година на образование 13 наставници, во трета година на образование 12 наставници и во четврта година на образование 14 наставници.

Член 5

Потребната опрема за опремување на приватното средно музичко училиште е согласно нормативите утврдени за оваа дејност.

Член 6

Приватното средно музичко училиште „OKSIA“ ќе биде сместено во делот на просториите на Работничкиот универзитет во Штип, со вкупна површина од 500 м².

Член 7

Бројот на учениците кои ќе се запишат во учебната 2006/2007 година ќе изнесува една паралелка со 34 ученици, додека за наредните учебни години за бројот на паралелките ќе одлучува основачот.

Член 8

Наставата во приватното средно музичко училиште ќе се изведува на македонски јазик и неговото кирилско писмо.

Член 9

Програмата за воспитно-образовната дејност на приватното средно музичко училиште е соодветна на програмата за средно музичко образование кое се остварува во државните средни музички училишта во Република Македонија.

Член 10

Приватното средно музичко училиште ќе отпочне со работа од 1 септември 2006 година, по добивањето на решение за верификација од Министерството за образование и наука.

Член 11

Средствата потребни за работа на приватното средно музичко училиште ги обезбедува основачот.

Член 12

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2416/1
12 јуни 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

1123.

Врз основа на член 26, став 4 од Законот за Централен регистар (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 50/01 и 49/03), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 12.06.2006 година донесе

О Д Л У К А ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ФИНАНСИСКИ- ОТ ПЛАН НА ЦЕНТРАЛНИОТ РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2006 ГОДИНА

1. Владата на Република Македонија дава согласност на Финансискиот план на Централниот регистар на Република Македонија за 2006 година бр.03-1240/2 од 7.06.2006 година, донесен од Управниот одбор на Централниот регистар на Република Македонија.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-1187/1
12 јуни 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

1124.

Врз основа на член 95, став 1 од Законот за заштита на природата ("Службен весник на Република Македонија" бр. 67/04), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 12.06.2006 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРИФАТЛИВОСТА НА ПРЕДЛОГОТ ЗА ПРОГ-
ЛАСУВАЊЕ НА ЛОКАЛИТЕТОТ СЛАТИНСКИ
ИЗВОР ЗА СПОМЕНИК НА ПРИРОДАТА

Член 1

Со оваа одлука се прифаќа предлогот за прогласување на локалитетот Слатински Извор за заштитено подрачје во категоријата споменик на природата.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2629/1
12 јуни 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА**1125.**

Врз основа на член 5 став 2 од Законот за градежни производи ("Службен весник на Република Македонија" бр. 39/06"), министерот за економија донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА СУШТИНСКИ БАРАЊА ЗА ГРАДЕЖНИ
ОБЈЕКТИ

Член 1

Со овој правилник детално се пропишани суштинските барања за градежните објекти, кои треба да бидат исполнети, ако се пропишани со прописи за изградба на градежни објекти, за цело време на нивниот економски прифатлив работен век и кои треба да се почитуваат при утврдувањето на бараните особини на градежните производи.

Член 2

Суштинските барања за градежните објекти, кои треба да бидат исполнети се:

- механичка отпорност и стабилност,
- заштита од пожар,
- хигиенска и здравствена заштита и заштита на животната средина,
- безбедност при употреба,
- заштита од бучава и
- штедење енергија и задржување на топлината.

Член 3

Механичка отпорност и стабилност значи, дека градежниот објект треба да биде проектиран и граден така што оптоварувањата, на кои веројатно ќе биде изложен за време на изградбата и употребата, нема да предизвикаат:

- рушење на целиот и на дел од градежниот дел,
- деформации, поголеми од дозволеният степен,
- штети на другите делови на градежниот објект или на инсталацијата или вградената опрема поради поголеми деформации на носечката конструкција или
- штета, настаната поради некој настан, чиј обем е несразмерно голем во однос на основната причина.

Член 4

Заштита од пожар значи, дека градежниот објект треба да биде проектиран и граден така што при избивање на пожар:

- одреден период носечката способност на конструкцијата ќе се зачува,
- го ограничи настанувањето и ширењето на пожарот и чадот во објектот,

- го ограничи ширењето на пожарот кон соседните градежни објекти,
- корисниците кои престојуваат во зградата може да го напуштат објектот или да се спасат на друг начин,
- да овозможи безбедност на спасувачките тимови.

Член 5

Хигиенска и здравствена заштита и заштита на околината значат, дека градежниот објект треба да биде проектиран и граден така што да не ја загрозува хигиената или здравјето на лицата во градежниот објект или соседите, пред се поради следното:

- испуштање на отровни гасови,
- присуство на опасни честици или гасови во воздухот,
- емисии на опасни зрачења,
- загадување или труење на водата или земјата (тло),
- погрешно отстранување на отпадните води, чадот, тврдите или течните отпадоци или
- присуство на влага во делови на градежниот објект или на површините внатре во градежниот објект.

Член 6

Безбедност при употреба значи, дека градежниот објект треба да биде проектиран и граден така што при користење или вршење работа нема да претставува ризик од незгоди како што се лизгање, паѓање, удирање, изгоретини, удар од струја односно повреди поради експлозија.

Член 7

Заштита од бучава значи, дека градежниот објект треба да биде проектиран или граден така што бучавата, која допира до лицата во градежниот објект или до луѓето во околината биде намалена на степен, кој нема да го загрозува нивното здравје и ќе им овозможи услови за спиење, одмор и работа.

Член 8

Штедење со енергија и задржување на топлина значи, дека градежниот објект и неговите средства за греење, ладење и проветрување треба да бидат проектирани и градени така што количината на енергијата потребна при употреба на градежниот објект, е мала со почитување на локалните климатски услови и лицата во градежниот објект.

Член 9

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 07-4708/1
5 јуни 2006 година
Скопје

Министер,
м-р **Фатмир Бесими**, с.р.

1126.

Врз основа на член 19 став 4, член 20 став 1 и 4 и член 21 став 5 од Законот за градежни производи ("Службен весник на РМ" бр. 39/06), министерот за економија донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА СИСТЕМИ ЗА АТЕСТИРАЊЕ НА СООБРАЗ-
НОСТ, ПОСТАПКИ ЗА АТЕСТИРАЊЕ, ОЗНАЧУВА-
ЊЕ НА ГРАДЕЖНИТЕ ПРОИЗВОДИ И СОДРЖИНА
НА ДОКУМЕНТИТЕ ЗА СООБРАЗНОСТ

I. ОПШТА ОДРЕДБА**Член 1**

Со овој правилник се пропишуваат системите за атестирање на сообразност, постапките за атестирање, означувањето на градежните производи и содржината на документите за сообразност кои треба да се почитуваат и подетално да се определат во техничките спецификации за одделен градежен производ.

II. СИСТЕМИ ЗА АТЕСТИРАЊЕ НА СООБРАЗНОСТ

Член 2

Стандардите односно технички спецификации по правило треба да бидат обликувани така што при описот на изборот и комбинацијата на методи за контрола на сообразност на градежните производи од член 20 став 1 од Законот за градежни производи (во понатамошниот текст: Законот) и согласно критериумите од член 18 став 3 од Законот, да се изврши избор меѓу системите за атестирање на сообразност, кои определуваат различни задачи на производителот и соодветниот орган, вклучен во атестирање на сообразност и кои се наведени во членовите од 3 и 6 од овој правилник.

Член 3

Системот за сертификација на градежен производ вклучува:

- а) за производителот:
 - контрола на производството и
 - понатамошно испитување на мострите, земени во производниот погон според пропишаниот план за испитување и
- б) за органот за сертификација (тело за сертификација, тело за контрола и лабораторија за тестирање):
 - почетно типско испитување на градежниот производ,
 - почетна проверка на производниот погон и контрола на производството,
 - постојан надзор, оценка и одобрување од контролата на производство и
 - по потреба, контролно испитување на мострите, земени во производниот погон, на пазарот или на градилиште.

Член 4

Системот на изјава на производителот за сообразност на градежниот производ вклучува:

- а) за производителот:
 - почетно типско испитување на градежниот производ,
 - контрола на производството и
 - по потреба испитување на мостри, земени во производниот погон според пропишаниот план за испитување и
- б) за органот за сертификација (тело за сертификација, тело за контрола и лабораторија за тестирање):
 - сертификација на контролата на производството со почетна проверка на производниот погон и контрола на производството и
 - по потреба, постојан надзор, оценка и одобрување од контролата на производство.

Член 5

Системот на изјава на производителот за сообразност на градежниот производ вклучува:

- почетно типско испитување на градежниот производ, кое го врши лабораторија за тестирање и
- контрола на производството.

Член 6

Системот на изјава на производителот за сообразност на градежниот производ вклучува:

- почетно типско испитување на градежниот производ, кое го врши производителот и
- контрола на производството.

Член 7

Изработувачите на технички спецификации за да можат полесно и попрегледно да ги опишат избраните системи за атестирање на сообразност од членовите 3, 4, 5 и 6 од овој правилник, истите ги обележуваат со бројка.

Бројчаното обележување на степенот на системите за атестирање на сообразност е дадено во Прилог 1, кој е составен дел на овој правилник.

Член 8

Органот, вклучен во потврдувањето на сообразност во смисла на овој правилник од страна на производителот е избрано тело за сертификација, тело за контрола или лабораторија за тестирање, кои ги исполнуваат барањата од член 22 и член 23 од Законот.

Системите од член 3 и член 4 од овој правилник телото за сертификација може да го изврши сам или пак извршувањето на една односно повеќе задачи, да ги довери на телото за контрола или лаборатории за тестирање, кои го изготвуваат во негово име.

III. ПОСТАПКИ ЗА АТЕСТИРАЊЕ НА СООБРАЗНОСТ

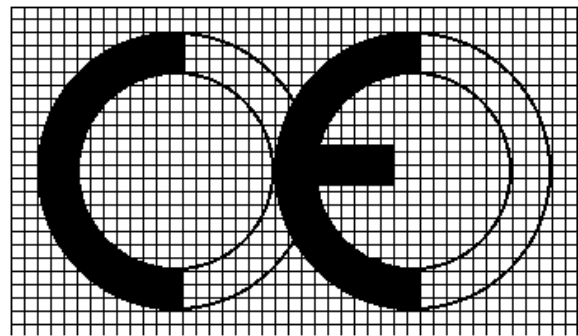
Член 9

Постапките за атестирање на сообразност се дадени во Прилог 2, кој е составен дел на овој правилник.

IV. ОЗНАЧУВАЊЕ СО "СЕ" ОЗНАКА

Член 10

Градежните производи се означуваат со знакот СЕ составен од почетните букви "СЕ", во форма дадена на следната слика:

Во зависност од видот на градежниот производ знакот СЕ се намали или зголеми, при што треба да се задржи соодносот од горната слика. Одделните елементи на знакот СЕ треба да бидат еднакво високи и не смеат да бидат пониски од 5 мм.

Кога е потребно знакот СЕ го следи идентификациски број на телото, кое е вклучено во атестирањето на сообразност на градежниот производ.

Член 11

Знакот СЕ го следат следниве дополнителни информации:

- име и идентификациска ознака на производителот,
- последните две бројки од годината, во која знакот бил поставен,
- број на сертификатот за сообразност (ако бил издаден) и
- ако е потребно податоци за идентификација на карактеристиките на градежниот производ врз основа на техничките спецификации.

Член 12

Градежните производи, може да се пуштат на пазарот согласно со технички спецификации, наведени во членовите 7, 8 и 11 од Законот, при што не треба да се означат со знакот СЕ, а треба да бидат пропратени со информациите од член 10 став 1 алинеи 1, 3 и 4 од овој правилник и со последните две бројки од годината во која градежниот производ бил пуштен на пазарот.

V. СОДРЖИНА НА ДОКУМЕНТИТЕ ЗА СООБРАЗНОСТ

Член 13

По изведените постапки за утврдување на сообразност, земајќи ги во предвид барањата на техничките спецификации, производителот односно неговиот застапник со седиште во Република Македонија (во понатамошниот текст: застапник) ја потврдува сообразност на градежниот производ со изјава за сообразност.

Член 14

Изјавата за сообразност од член 19 став 1 алинеа 1 од Законот, содржи:

- име и адреса на производителот односно неговиот застапник,
- опис на градежниот производ (тип, ознака, намена на употреба ...),
- барања, со кои градежниот производ е во сообразност,
- посебни услови, поврзани со употребата на производот,
- име и адреса на органот, вклучен во потврдувањето на сообразност (ако е потребно) и
- име и функција на лицето, кое е овластено за потпис на изјавата во име на производителот односно неговиот застапник.

Член 15

Сертификатот за сообразност од член 19 став 1 алинеа 2 од Законот содржи:

- име и адреса на органот за сертификација,
- број на сертификатот,
- име и адреса на производителот односно неговиот застапник,
- опис на градежниот производ (тип, ознака, намена на употреба ...),
- барања, со кои градежниот производ е во сообразност,
- посебни услови, поврзани со употребата на производот,
- услови и период на важење на сертификатот (ако е потребно) и
- име и функција на лицето, кое е овластено за потпис на сертификатот.

VI. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 16

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 07-4708/2
5 јуни 2006 година
Скопје

Министер,
м-р **Фатмир Бесими**, с.р.

Прилог 1

Бројчано обележување на степенот на системите за потврдување на сообразност (член 7 од правилникот)

Системи за потврдување на сообразноста	
Степен на сообразност	Бројчано обележување на степенот
Сертификација на сообразноста (член 3 со четврта алинеа под б)	1+
Сертификација на сообразноста (член 3 без четврта алинеа под б)	1
Изјава за сообразност (член 4 со втора алинеа под б)	2+
Изјава за сообразност (член 4 без втора алинеа под б)	2
Изјава за сообразност (член 5)	3
Изјава за сообразност (член 6)	4

Прилог 2

Постапки за атестирање на сообразности (член 9 од правилникот):

- почетно типско испитување на градежниот производ, кое го врши производителот или органот вклучен во атестирање на сообразност,
- испитување на примероци, кои во производниот погон во согласност со пропишаниот план за испитување ги зема производителот или телото вклучено во атестирање на сообразност,
- контролно испитување на примероци, земени во производниот погон, на пазар или на градилиште, кое го врши производителот или телото вклучено во атестирање на сообразност,
- испитување на примероци од количина подготвена за испорака или веќе испорачана до корисникот, кое го врши производителот или телото вклучено во атестирање на сообразност,
- контрола на производството,
- почетна проверка на производниот погон и контрола на производството, која ја врши телото вклучено во атестирање на сообразност и
- постојан надзор, проценка и оценка на контролата на производството, која ја врши телото вклучено во атестирање на сообразност.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
1127.

Врз основа на член 38 став 3 од Законот за средното образование ("Службен весник на Република Македонија" бр. 44/94, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 40/2003, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05 и 35/06), министерот за образование и наука донесе

П РА В И Л Н И К
ЗА НАЧИНОТ НА ПОЛАГАЊЕТО И ОЦЕНУВАЊЕТО НА РЕЗУЛТАТИТЕ НА УЧЕНИЦИТЕ НА ИСПИТИТЕ ВО ДРЖАВНА МАТУРА ВО ГИМНАЗИСКОТО И ВО СРЕДНОТО СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се уредуваат начинот на полагањето и оценувањето на резултатите на учениците на испитите во државна матура во гимназиското образование и во средното стручно образование.

Член 2

Државната матура во гимназиското и средното стручно образование (во натамошниот текст: државна матура) е испит со кој ученикот (во натамошниот текст: кандидатот) го завршува гимназиското образование односно четиригодишното стручно образование.

Државна матура може да полага редовен или вонреден ученик кој ја завршил последната година на гимназиското образование односно четиригодишно стручно образование.

Државна матура може да полага и ученик кој претходно положил училишна матура во гимназиското образование, училишна матура во средното уметничко образование или завршен испит во средното стручно образование во траење од четири години.

Државна матура може да полага и ученик кој завршил четиригодишно средно образование во странство и се здобил со нострифицирана диплома.

Член 3

Кандидатите со посебни образовни потреби кои следат настава во гимназиско образование или во стручно образование со четиригодишно траење полагаат прилагодена државна матура согласно овој правилник, што им овозможува полесно да ги искажат своите знаења и способности.

Член 4

Државната матура се полага согласно утврдената структура и начин во Концепцијата за матура и за завршен испит во јавното средно образование во Република Македонија (во натамошниот текст: Концепција).

Член 5

Државната матура во гимназиското образование се состои од:

Задолжителен дел - еден наставен предмет;

Изборен дел - три наставни предмети;

Проектна задача од еден наставен предмет или од една образовна област.

Кандидатот, покрај трите наставни предмети, може да избере да полага и уште најмногу други два наставни предмети од листата на предмети за изборен дел.

Член 6

Државната матура во средното стручно образование се состои од:

Задолжителен дел - еден наставен предмет;

Изборен дел - три наставни предмети од кои два општообразовни предмети, а третиот е стручен предмет;

Проектна задача од еден наставен предмет или од една образовна област.

Кандидатот, покрај трите наставни предмети, може да избере да полага и уште најмногу други два наставни предмети од листата на предмети за изборен дел.

Член 7

Проверувањето на знаењата и способностите на кандидатите и оценувањето на сите наставни предмети од задолжителниот дел и од изборниот дел од државната матура за гимназиско образование, како и од задолжителниот дел и од двата општообразовни изборни предмети од изборниот дел за средното стручно образование се врши екстерно (во натамошниот текст: екстерен дел од испит односно екстерен испит).

Проверката и оценувањето на екстерните делови од испитите и екстерните испити го вршат надворешни оценувачи.

Проверувањето на знаењата и способностите на кандидатите и оценувањето на подрачјето на усно изразување по мајчините јазици и во странските јазици, како и на испитите од стручниот предмет во средното стручно образование се врши интерно (во понатамошниот текст: интерен дел од испит односно интерен испит).

Проверката и оценувањето на интерните делови од испитите и интерните испити се врши од страна на училишните предметни комисии.

Проверката и оценувањето на проектна задача во гимназиското образование и во средното стручно образование се врши интерно пред соодветна комисија од училиштето.

Член 8

Во спроведувањето на државната матура учествуваат и тестатори, согласно одредбите на овој правилник.

II. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ДРЖАВНАТА МАТУРА**Член 9**

Државната матура се изведува во јуни.

Испитите од државната матура кандидатот ги полага во јуни.

Кандидатот со посебни образовни потреби може да полага во јуни и во дополнителната сесија во август.

За учениците кои од оправдани причини не полагаат државна матура или дел од државната матура во јуни, се организира дополнителна сесија во август.

Член 10

Екстерните испити и екстерните делови од испитите се спроведуваат во термини утврдени согласно Календарот за организација на учебната година во јавните средни училишта.

Интерните делови од испитите и интерните испити се спроведуваат во термини утврдени од училишната матурска комисија на предлог на соодветните училишни предметни комисии.

Проверка и оценување на проектните задачи се спроведува во термините утврдени од училишната матурска комисија на предлог на соодветните училишни комисии за проектни задачи.

Член 11

Термините за полагање на испитите од државната матура се објавуваат на училишната огласна табла најдоцна една седмица пред почетокот на полагањето на државната матура.

Член 12

Кандидатот во еден ден може да полага најмногу еден испит.

Испитите од државната матура може да се изведуваат и во сабота.

III. ПРИЈАВУВАЊЕ НА ДРЖАВНАТА МАТУРА**Член 13**

Кандидатот се пријавува за полагање на државна матура со поднесување на пријава во училиштето каде што е запишан, најдоцна до 1 јануари во тековната учебна година.

Конечните податоци за пријавените кандидати од страна на училишната матурска комисија се доставуваат до Бирото за развој на образованието до 1 февруари.

Од училишната матурска комисија се доставуваат потврдени списоци со податоците за пријавените кандидати до Бирото за развој на образованието најдоцна до 1 март.

Од училишната матурска комисија се доставуваат потврдени списоци со податоците за кандидатите кои од оправдани причини полагаат дел од испит или испит во дополнителната сесија најдоцна до 5 јули.

Член 14

Вонредните кандидати се пријавуваат во она училиште кое изведува наставна програма по која претходно се образувал.

Вонредните кандидати се пријавуваат согласно роковите за пријавување од став 1 и 4 на член 13 од овој правилник.

Член 15

Кандидатот кон пријавата приложува свидетелство за завршена прва, втора, трета и четврта година на образованието како доказ за исполнување на условите за полагање на државна матура, најдоцна десет дена пред започнувањето на јунската испитна сесија.

Кандидатите кои полагаат прилагодена државна матура, заедно со пријавата приложуваат наод и мислење од соодветна установа за степенот на способноста.

Ако кандидатот од став 1 на овој член не приложи докази за исполнување на условите за полагање на државна матура, или од доказите произлезе дека не ги исполнува пропишаните услови нема да може да ја полага државната матура.

Член 16

Ако кандидатот од оправдани причини согласно овој правилник, не го пријавил навремено испитот, го прекинал полагањето или не може да полага државна матура, училишната матурска комисија врз основа на писмените докази може да му овозможи во истата испитна сесија да полага или да го продолжи полагањето на испитот.

Случаите од став 1 од овој член не се однесуваат на екстерните испити.

Член 17

Оправдани причини за ненавремено пријавување за полагање државна матура може да бидат:

- кандидатот во тековната година се школувал во странство (доказ - нострифицирано свидетелство за завршена четврта година);
- во времето на пријавување кандидатот бил болен (доказ - потврда од соодветна установа);
- пријавата била испратена по пошта и задоцnila или е изгубена (доказ - потврда за испратена препорачана пратка);
- заради дисциплинска мерка кандидатот е отстранет од училиштето каде навреме се пријавил (доказ - пријава доставена од училиштето од кое е отстранет или потврда дека се пријавил);
- други причини со соодветни докази за кои комисијата ќе утврди дека се оправдани.

Оправдани причини за непријавување, неучество или прекинување на испит или државна матура се:

- болест или лекување;
- вонредни околности: природни несреќи, несреќен случај на кандидатот или член во потесното семејство, сообраќајна несреќа со потешки последици, влошување на здравствената состојба меѓу испитите и др.;
- други оправдани причини (меѓународни натпревари, конкурси, јавни настапи во странство и слично).

Доколку причините за непријавување, неучество или прекинување на испитот или државната матура се оправдани, комисијата му дозволува на кандидатот полагање на усниот дел од испитот, како и презентација и одбрана на проектната задача во истата испитна сесија.

IV. ПОЛАГАЊЕ НА ИСПИТИ НА ДРЖАВНАТА МАТУРА

Член 18

Државните матурски предметни комисии за секоја учебна година, за екстерните испити подготвуваат испитни задачи доволно за најмалку три испитни комплекти.

Претседателите на државните матурски предметни комисии, од испитните задачи, подготвуваат три испитни комплекти во кои се содржи и тестот.

Испитните комплекти по соодветните предмети претседателите на државните матурски предметни комисии ги доставуваат до Бирото за развој на образованието.

Бирото за развој на образованието доставува еден од тестовите во потребен број на примероци до претседателот на училиштата матурска комисија еден ден пред започнувањето на испитот.

Училишната предметна комисија подготвува два испитни комплекти за интерниот испит врз основа на испитната програма по соодветниот предмет. Претседателот на училишната предметна комисија испитните комплекти ги доставува до претседателот на училишната матурска комисија, три дена пред започнувањето на испитот. Еден испитен комплет за интерниот испит се состои од тест, упатство за оценување и скали за претворање на бодовите во оценки. Претседателот на училишната матурска комисија се грижи за множењето и за заштита на тајноста на испитните комплекти во потребниот број примероци.

Член 19

Државната матура кандидатот ја полага во училиштето во кое ја завршил последната година на образованието.

За екстерните испити за кои бројот на пријавените кандидати од училиштето е помал од 15, може да се спроведе полагање на тие испити во друго училиште определено од Бирото за развој на образованието.

Член 20

Кандидатот најдоцна еден месец пред почнувањето на јунската испитна сесија се запознава со постапките за спроведување на испитите.

Претседателот на училишната матурска комисија се грижи за правилно и навремено информирање на кандидатите.

Член 21

Екстерните испити кандидатите ги полагаат на исти датуми и во исто време во сите училишта во државата.

Термините за полагање на усните испити и одбраната на проектната задача се определени од страна на училишната матурска комисија во согласност со Календарот за организација на учебната година во јавните средни училишта и насоките дадени во испитните програми.

Времетраењето на секој испит е утврдено со испитната програма.

За текот на испитите се води записник.

Член 22

Наставниот предмет кој се полага во рамките на државната матура е целина. Сите делови од државната матура и од испитот по еден предмет, кандидатот ги пријавува и полага во јуни.

Кандидатот полага државната матура во истата учебна година во училиштето во кое е запишан и завршил четврта година од средното образование.

Кандидатот кој ја завршил четвртата година, односно кој не положил државна матура може да полага државна матура во наредните учебни години во училиштето во кое ја завршил четвртата година.

На кандидатите кои претходно положиле училишна матура во гимназиското образование, училишна матура во средното уметничко образование или завршен испит во средното стручно образование, а наредните учебни години полагаат државна матура, за положени им се признаваат интерниот дел по испитот од задолжителниот дел, проектната задача, како и интерните испити по стручните предмети кои се засновани на истата испитна програма.

Член 23

Писмените екстерни испити сите кандидати во државата ги полагаат на ист датум и во исто време, согласно распоредот за термините за испити.

Во исклучителни случаи на спреченост на започнување на испитот во определеното време, училишната матурска комисија може да го одложи започнувањето на испитот најмногу до 30 минути и за тоа се известува Бирото за развој на образованието.

Во случај на непредвидени околности пред започнувањето на испитот, на предлог на Бирото за развој на образованието, Државниот матурски одбор може да одлучи во училиштето испитот да започне со задоцнување поголемо од 30 минути од однапред определеното време.

Во случаите од став 2 и од став 3 на овој член тастаторот се грижи кандидатите да не ја напуштат просторијата во која се распоредени.

Член 24

За кандидатите кои полагаат писмен екстерен испит, распоредот на кандидатите по простории се подготвува од Бирото за развој на образованието. Податоците за распоредот на кандидатите по простории се објавуваат од училишната матурска комисија на училишната огласна табла или на друго видливо место достапно за кандидатите.

Член 25

Училишната матурска комисија, за интерните писмени испити, најдоцна една седмица пред испитот прави распоред на кандидатите по простории. Распоредувањето на кандидатите по простории се прави по азбучен ред од сите кандидати кои што полагаат државна матура. Податоците за распоредот на кандидатите по простории до нивното објавување на огласна табла се чуваат во тајност.

Списоците за распоредот на кандидатите по простории за секој испит посебно се објавуваат од училишната матурска комисија на училишната огласна табла или на друго видливо место достапно за кандидатите.

Кандидатите треба да бидат пред просторијата во која се полага испитот најмалку 20 минути пред започнувањето на испитот.

Кандидатот кој задоцнил на интерниот испит повеќе од петнаесет минути од почнувањето на испитот од неоправдани причини, неможе да го полага испитот во таа сесија.

Кандидатот кој задоцнил на екстерниот испит повеќе од петнаесет минути од почнувањето на испитот од неоправдани причини, неможе да го полага испитот во таа учебна година.

Просториите во кои се полага испитот треба да бидат подготвени за полагање најмалку дванаесет часа пред започнувањето на испитот. Од просториите треба да бидат отстранети сите наставни средства и учебни помагала.

За секој кандидат се обезбедува клупа и стол. Растојанието меѓу двајца кандидати не треба да биде помало од 1,5 метри. Сите клупи треба да бидат завртени во иста насока.

Училишната матурска комисија, најдоцна една седмица пред испитот прави распоред на тестаторите по простории и за секоја просторија одредува по еден наставник за секоја просторија во која има 15 кандидати. Доколку просториите се поголеми се определува еден тестатор за секои 15 кандидати.

Просториите во кои се полага испитот треба да бидат доволно пространи, светли и прегледни. Училиштето треба да обезбеди дежурни лица за ходниците и сите други простории во училиштето.

Кандидатот со себе треба да има документ за идентификација со фотографија.

Кандидатите со себе треба да носат прибор за пишување (пенкало кое пишува сино) и други средства кои се предвидени со испитната програма за соодветниот предмет.

Доколку кандидатите внесат во испитната просторија лични предмети, треба да ги остават на однапред определено место во просторијата.

Член 26

Тестаторот го отвора запечатениот испитен материјал пред кандидатите.

Кандидатите треба да ги слушаат насоките на тестаторот, да работат самостојно, да не се договараат и вртат. Секое отстапување од наведеното значи нарушување на испитниот ред.

Освен кандидатите и тестаторите, на испитот може да присуствуваат и други лица кои имаат писмена дозвола од Бирото за развој на образованието, од Државниот матурски одбор или од Државниот просветен инспекторат.

Лицата од став 3 на овој член може да го следат целиот тек на испитот или дел од испитот.

За време на испитот кандидат може да ја напушти просторијата но не повеќе од пет минути, заедно со еден од наставниците дежурни во ходник. Просторијата не може да ја напушти повеќе од еден кандидат во исто време.

Првите триесет минути од почетокот на испитот и последните петнаесет минути при крајот на испитот на кандидатот неможе да ја напушти просторијата.

Кандидатот може во секое време да го заврши испитот и после предавањето на испитниот материјал на тестаторот може да ја напушти просторијата.

Испитот завршува точно во предвиденото време, согласно времетраењето на испитот. По завршувањето на испитот, тестаторот ги проверува, пакува и предава испитните материјали согласно добиените насоки.

Тестаторот подготвува извештај за целиот тек на испитот и пополнува соодветни формулари.

Член 27

Спроведувањето на усмениот дел од испитите е во согласност со насоките во испитните програми.

За текот на усниот испит се води записник.

Член 28

Темите за проектната задача може да ги предложи кандидатот во консултација со соодветниот наставник или наставници по соодветниот предмет или област.

Проектната задача кандидатот ја подготвува самостојно воден од наставник - ментор.

Член 29

Роковите за проектна задача се:

- на крајот од трета година до крајот на месец мај кандидатот определува наставен предмет или област по кој ќе изготвува проектна задача;

- најдоцна до крајот на октомври во учебната година во која полага државна матура кандидатот избира тема за проектна задача, со право да избере тема до крајот на ноември доколку предметот ги изучува во четврта година;

- најдоцна до крајот на март во учебната година во која се полага државната матура, кандидатот предава три примероци од пишаниот дел и еден примерок од изработениот продукт од подготвената проектна задача до училишната матурска комисија.

Член 30

Презентацијата и одбраната на проектната задача, се врши пред соодветната комисија. За еден кандидат времетраењето на презентацијата и одбраната на проектната задача е максимум дваесет минути.

V. ДРЖАВЕН МАТУРСКИ ОДБОР И КОМИСИИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ДРЖАВНАТА МАТУРА

Член 31

Државниот матурски одбор ги врши работите во врска со усогласување на подготовките за изведување на државната матура, а особено:

- разгледува документи за организирање и спроведување на државната матура;

- ги разгледува годишните извештаи за спроведените матурски испити во гимназиското образование и четиригодишно стручно образование;

- предлага прагови на положеност за испитите кои се полагаат екстерно;

- и врши други работи кои се во функција на унапредување на државната матура во гимназиското образование и четиригодишно стручно образование.

Член 32

Државните матурски предметни комисиии формира ни од директорот на Бирото за развој на образованието се составени од претседател и најмалку два члена. Претседателот, по правило, е наставник од универзитетите во Република Македонија, едниот од членовите е советник во Бирото за развој на образованието, а другите членови се од редот на стручни лица од соодветниот наставен предмет.

Државна матурска предметна комисија се формира за секој од испитите во задолжителниот дел и изборниот дел од државната матура.

За проектната задача се формира државна матурска комисија за проектна задача составена од претседател и најмалку два члена од редот на соодветни стручни лица.

Член 33

Државната матурска предметна комисија за испитите кои се полагаат екстерно:

- изготвува испитна програма за соодветниот предмет;

- предлага измени и дополнување на испитната програма;

- изготвува испитни задачи со упатства за нивно оценување;
- учествува во усовршувањето на упатството за оценување;
- учествува во одредување на прагот на положеност на испитот и во утврдување на границите на оценките;
- предлага праг на положеност и скали за претворање на бодовите во оценки за соодветниот испит до Државниот матурски одбор;
- учествува во обуката на оценувачите;
- учествува во усовршувањето на наставниот кадар и другите стручни работници во функција на државната матура;
- изготвува анализи за резултатите од државната матура по соодветен наставен предмет; и
- врши други работи по барање на Државниот матурски одбор и Бирото за развој на образованието.

Државната матурска предметна комисија за деловите од испитите кои се полагаат интерно односно за испитите кои се полагаат интерно:

- изготвува испитна програма по соодветниот предмет;
- предлага измени и дополнување на испитната програма;
- учествува во усовршувањето на наставниот кадар и другите стручни работници во функција на матурскиот испит; и
- врши други работи по барање на Државниот матурски одбор и Бирото за развој на образованието.

Државната матурска комисија за проектна задача подготвува насоки за подготовка на проектните задачи и оценување на проектните задачи.

Член 34

Училишната матурска комисија е составена од: претседател, заменик на претседателот, секретар и двајца членови. Претседател на училишната матурска комисија, по правило, е директорот на училиштето.

Заменикот на претседателот, секретарот и членовите на училишната матурска комисија, се именува од директорот по предлог на наставничкиот совет на училиштето, на почетокот на учебната година за периодот од 1 октомври до 30 септември наредната учебна година. Составот на училишната матурска комисија се објавува најдоцна до крајот на септември во тековната учебна година.

Административно-организациските работи на училишната матурска комисија ги извршува секретарот.

Во училиштата каде постојат паралелки од гимназиско образование и средно стручно образование, како и во училиштата лоцирани во различни објекти на различни локации, бројот на членови на училишната матурска комисија по потреба може да се зголеми за уште два члена.

Член 35

Училишната матурска комисија:

- соработува со Бирото за развој на образование во врска со подготовка, организирање и спроведување на државната матура;
- го подготвува полагањето на државната матура во училиштето, согласно овој правилник;
- го умножува испитниот материјал за интерните испити и се грижи за тајноста на испитните материјали;
- определува училишни предметни комисиии за деловите од испитите коишто се полагаат интерно, за испитите коишто се полагаат интерно, како и за проектните задачи;
- определува тестатори за писмените испити и распоред на тестаторите по простории за интерните испити;
- ги потврдува проектните задачи на кандидатите и ги потврдува или определува наставниците-ментори;

- го организира полагањето на државната матурата во училиштето и ги обезбедува условите за спроведување на матурата;
- ги прифаќа пријавите на учениците за полагање државна матура;
- ги евидентира пријавите на кандидатите за кои е потребно прилагодување на државната матура;
- за кандидатите за кои е потребно прилагодување на државната матура се грижи да обезбеди посебни услови за полагање на испитите, соодветно на потребите на секој кандидат;
- прави распоред (список) на кандидатите по простори за спроведување на интерните испити;
- ги определува термините за интерните испити;
- го објавува распоредот за сите испити;
- одлучува за приговорите на кандидатите за интерниот дел од задолжителниот испит, интерниот испит односно за проектната задача;
- одлучува за кандидатите кои го нарушиле испитниот ред;
- подготвува извештаи за резултатите од испитите;
- одлучува за оправданоста за ненавремено пријавување за државна матура;
- за кандидатот кој не учествувал на интересен испит или на дел од испит, одлучува за понатамошната постапка;
- извршува други задачи доделени од Државниот матурски одбор или Бирото за развој на образованието.

Член 36

Училишната предметна комисија по правило е составена од претседател и двајца членови.

Претседателот и членовите на училишните предметни комисиии се именувани од директорот по предлог на наставничкиот совет, за време од една учебна година.

Во училишните предметни комисиии, најмалку еден член е наставник по соодветниот предмет, а доколку тоа не е може да се обезбеди, член на комисијата може да биде и наставник од друго училиште кој ги исполнува условите за наставник по тој предмет.

Од училишната предметна комисија за интерниот испит или за интерниот дел од испитот се составува испитниот материјал, упатството за оценување и критериумите за оценување според испитната програма по соодветниот наставен предмет.

Член 37

Училишната предметна комисија по интерниот испит:

- составува испитен материјал за интерните испити (испитни прашања, упатство за оценување и скали за претворање на бодовите во оценки);
- го спроведува усниот дел од испитот односно одбраната на проектната задача;
- ги прегледува и оценува одговорите на кандидатите од интерниот писмен испит;
- изготвува список со резултатите на кандидатите и го доставува до претседателот на училишната матурска комисија;
- извршува други задачи во врска со испитот или делови од испитот по соодветниот предмет.

По потреба за еден предмет во училиштето може да се формираат повеќе предметни комисиии.

Член 38

Комисијата за проектната задача ја сочинуваат: наставникот - ментор и двајца наставници по соодветниот или сроден наставен предмет односно област.

Претседател на комисијата за проектна задача не може да биде наставникот-ментор. Претседателот на комисијата се грижи за правилно изведување на испитот и води записник.

Член 39

Тестаторите за екстерните испити се определуваат и обучуваат од Бирото за развој на образованието.

Тестирањето по екстерниот испит го спроведува тестаторот согласно процедурите пропишани од Бирото за развој на образованието.

Тестаторите за интерните испити се определени од страна на претседателот на училишната матурска комисија, од редот на наставниците во училиштето. Тестаторот, не може да биде наставник по предметот по кој се врши тестирањето.

VI. ОЦЕНУВАЊЕ

Член 40

Оценувањето на знаењата и способностите се врши со бодови кои потоа се претвораат во оценки од еден (1) до пет (5).

Сите оценки се преодни, освен оценката еден (1).

Одредбите од ставовите 1 и 2 во овој член не се однесуваат на интерните делови од испитите по мајчините јазици и странските јазици. Овие делови се оценуваат со "положил" односно "не положил" и имаат елиминаторен карактер.

Член 41

Скалите за претворање на бодовите во оценки за екстерните испити се подготвуваат од државните матурски предметни комисији, по спроведувањето на испитите, а ги утврдува Државниот матурски одбор. Резултатите на учениците од екстерните испити, до училиштата се доставуваат од Бирото за развој на образованието и тоа изразени во оценки и перцентили.

Скалите за претворање на бодовите во оценки за интерните испити се подготвуваат од соодветните училишни предметни комисији пред спроведувањето на испитот. Со скалите се одредува минималниот број бодови за преодна оценка и распонот на бодови за секоја од преодните оценки од два (2) до пет (5).

Минимумот за преодна оценка ги опфаќа најнеопходните знаења и способности коишто кандидатот треба да ги покаже на испитот (во натамошниот текст: праг на положеност).

Скалите за претворање на бодовите во оценки за проектните задачи се подготвуваат од државната матурска комисија за проектна задача. Проектната задача се оценува од соодветната училишна комисија така што подготвителната фаза и фазата на изработка се оценува од наставникот-ментор, а фазата на презентација и одбрана од другите двајца членови на комисијата. Во оценката за проектната задача наставникот-ментор учествува со 50%.

Член 42

Кандидатот ја положил државната матура ако по сите испити постигне резултат над прагот на положеност.

Државна матура положил и кандидатот кој на еден испит постигнал резултат непосредно под прагот на положеност, а по другите испити има оценка не помала од три (3).

Резултатот непосредно под прагот на положеност се пресметува според утврдена формула во Концепцијата.

Член 43

Резултатите од испитите на државната матура до нивното објавување се чуваат во тајност.

Резултатите од екстерните испити се објавуваат од училишната матурска комисија еден ден по нивното примање од Бирото за развој на образованието.

Резултатите по интерните испити и проектната задача се објавуваат од училишната матурска комисија најдоцна три дена по завршување на испитот по соодветниот предмет или по одбраната на проектната задача.

Од училишната матурска комисија се објавуваат и вкупните резултати од сите испити на државната матура.

Член 44

Кандидатот кој не ја положил државната матура се известува за постигнатиот успех по одделните делови од државната матура.

Писмените испити на кои кандидатот не добил преодна оценка ги полага во наредните учебни години, при што кон пријавата за полагање кандидатот доставува потврда за положените испити од државната матура од претходните учебни години.

Усните испити и презентацијата и одбраната на проектната задача по кои кандидатот не добил преодна оценка може да ги полага повторно во истата сесија.

Член 45

Кандидатот кој ги нарушува правилата за полагање на испитот, може да биде опоменат и отстранет од испит.

Опомена изрекува тестаторот или претседателот на училишната предметна комисија, така што го опоменува кандидатот и го запишува во записникот за полагање матурски испит.

Ако кандидатот и по двапати изречена опомена продолжува со нарушување на правилата за полагање на испити, тестаторот го информира претседателот на училишната матурска комисија кој може да го отстрани од испитот.

Кандидатот кој согласно став 3 на овој член ќе биде отстранет од испит, по тој дел од државната матура не се оценува.

Кандидатот кој смета дека е неправедно отстранет од испитот може да поднесе приговор до училишната матурска комисија.

Член 46

Кандидатот, доколку смета дека е направена грешка во оценувањето на испитните задачи, во пресметувањето на бројот на бодовите или во изведувањето на оценката, може да достави приговор на оценката од испитот.

Рокот за доставување приговор е најдоцна три дена по информирањето за резултатот од испитот.

Кандидатот може да го поднесе приговорот за испитите од интерниот дел до училишната матурска комисија. Приговорот се разгледува од училишната предметна комисија во присуство на еден член од училишната матурска комисија. Ако комисијата констатира дека е направена грешка, во тој случај се утврдува нова оценка за што се информира кандидатот.

Кандидатот може да го поднесе приговорот за екстерните испити до училишната матурска комисија преку која приговорот се проследува до Бирото за развој на образованието.

Приговорот од став 4 на овој член се разгледува од страна на предметна комисија за приговори составена од пет члена и тоа членови на комисијата се претседателот на државната матурска предметна комисија, главниот оценувач, членови на државната предметна матурска комисија и претставник од Бирото за развој на образованието.

Ако од комисијата од став 5 на овој член се констатира дека е направена грешка, таа утврдува нова оценка.

Член 47

Кандидатот кој успешно ја положил државната матура и сака да го подобри успехот од еден или повеќе предмети, може во наредните учебни години повторно да полага и на истиот му се утврдува оценка што ја постигнал на повторното полагање.

Член 48

На кандидатот кој положил само дел од испитите од државната матура, односно положил испити од задолжителниот дел, од изборниот дел и проектната задача, по негово барање му се издава диплома за положена училишна матура односно за положен завршен испит.

На кандидатот испитот по стручниот предмет во стручното образование му се признава за положен доколку е заснован на иста испитна програма.

Член 49

Од страна на претседателот на училишната матурска комисија до крајот на септември се доставува извештај до Бирото за развој на образованието за резултатите по интерните испити од државната матура, изготвуван согласно упатствата утврдени од Бирото за развој на образованието.

Од Бирото за развој на образованието, до крајот на октомври се доставува краен извештај за државната матура до Државниот матурски одбор.

VII. ПРИЛАГОДУВАЊЕ НА ДРЖАВНАТА МАТУРА ЗА КАНДИДАТИТЕ СО ПОСЕБНИ ОБРАЗОВНИ ПОТРЕБИ ВО ГИМНАЗИСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ВО ЧЕТИРИГОДИШНОТО СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 50

Државната матурска предметна комисија за кандидатите со посебни образовни потреби го осмислува и прилагодува испитниот материјал за полагање на екстерните делови од матурскиот испит во консултација со Бирото за развој на образованието и Институтот за дефектологија.

Училишната предметна комисија, го подготвува и осмислува начинот на прилагодување на интерните делови од матурскиот испит во консултација со Бирото за развој на образованието.

Прилагодувањето на училишната матура за кандидатите со посебни образовни потреби мора да биде соодветно на нивното искуство стекнато во наставниот процес.

Член 51

Испитот за кандидатите со посебни потреби може да трае најмногу за 50% подолго од времето предвидено за испитот по соодветниот предмет.

Државната матурска предметна комисија односно училишната матурска комисија може да предвидат и време за одмор на кандидатот (пауза).

За кандидатите од став 1 и 2 на овој член се обезбедува посебна просторија. Ако испрашувачот е надворешен член се обезбедува внатрешен член на комисија и тестватор на испитот. Тестваторот на испитот обезбедува да не се нарушува испитниот ред.

Член 52

За кандидатите со посебни образовни потреби може да се извршат следниве прилагодувања:

- ослободување за полагање од дел од испитниот материјал;
- техничко прилагодување на испитниот материјал;
- полагање со помошник;
- употреба на посебни помагала;
- наместо писмен, спроведување устен испит и обратно;
- прилагоден испит со употреба на Брајово писмо и/или знаковен јазик;
- прилагодена подготовка на изготвување на проектната задача и нејзино оценување.

Член 53

Кандидатот со посебни образовни потреби може да се ослободи од полагање дел од испитниот материјал за кој не е можно да се прилагоди.

Член 54

За кандидатот со телесен инвалидитет или мулти-хендикеп, доколку е потребно, се обезбедува читач и запишувач на одговорите (помошник).

Помошник не може да биде негов наставник или негов роднина.

Помошник може да биде еден од членовите на испитната комисија.

Член 55

Кандидатот со посебни образовни потреби може да користи компјутер.

Кандидатот не може да има пристап до било какви програми кои би му овозможиле полесно да го положи испитот. Една копија од одговорите на кандидатот се чува на дискета, а една копија се печати, а потоа претседателот на испитната комисија одговорите на кандидатот ги брише од компјутерот.

Член 56

За кандидат со посебни образовни потреби усниот дел од испитот може да се замени со писмен.

Кандидатот со тешки пречки во говорот, може да се ослободи од усниот дел од испитот, или истиот да го полага со асистирање на интерпретатор.

Член 57

Кандидатот со оштетен слух може да се ослободи од усниот дел од испитот, или истиот да се спроведе со помош на интерпретатор на знаковен јазик.

На кандидатот со оштетен вид треба да му се обезбеди во текот на испитот да користи видно (слабовиди ученици) и Брајово писмо (слепи ученици).

Член 58

Презентацијата и одбраната на проектната задача треба да се прилагодат така да кандидатот може да ги покаже своите знаења и способности.

Член 59

На кандидатот со посебни образовни потреби може да се прилагодува оценувањето соодветно на прилагодувањето на испитниот материјал.

Заради поголема објективност текот на испитот може соодветно да се евидентира и со дополнителен записник.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 60

Бројот на предметите кои екстерно се оценуваат е утврден согласно динамиката на нивно воведување во Концепцијата.

Член 61

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 11-3239/1
6 јуни 2006 година
Скопје

Министер,
д-р **Азиз Положани**, с.р.

1128.

Врз основа на член 38 став 3 од Законот за средното образование ("Службен весник на Република Македонија" бр.44/94, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 40/2003, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05 и 35/06), министерот за образование и наука донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА НАЧИНОТ НА ПОЛАГАЊЕТО И ОЦЕНУВАЊЕТО НА РЕЗУЛТАТИТЕ НА УЧЕНИЦИТЕ НА ИСПИТИТЕ ВО УЧИЛИШНА МАТУРА ВО СРЕДНОТО УМЕТНИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се уредува начинот и постапките на полагањето и оценувањето на резултатите на учениците на испитите во училишната матура во средното уметничко образование.

Член 2

Училишната матура во средното уметничко образование (во натамошниот текст: училишна матура) е испит со кој ученикот (во натамошниот текст: кандидатот) го завршува уметничкото образование.

Училишна матура може да полага редовен или вонреден ученик кој ја завршил последната година на уметничко образование.

Училишна матура може да полага и ученик кој завршил четиригодишно средно образование во странство и се здобил со нострифицирана диплома.

Член 3

Кандидатите со посебни образовни потреби кои следат настава во уметничко образование полагаат прилагодена училишна матура согласно овој правилник што им овозможува полесно да ги искажат своите знаења и способности.

Член 4

Училишната матура се полага согласно утврдената структура и начин во Концепцијата за матура и за завршен испит во јавното средно образование во Република Македонија (во натамошниот текст: Концепција).

Член 5

Училишната матура во уметничкото образование се состои од:

Задолжителен дел – два наставни предмети;

Изборен дел – еден наставен предмет;

Една проектна задача за кандидатите во средното музичко образование, односно две проектни задачи за кандидатите во средното училиште за применета лична уметност.

Член 6

Проверувањето на знаењата и способностите на кандидатите и оценувањето во задолжителниот дел и во изборниот дел се врши интерно од соодветни училишни предметни комисији, а за проектната задача се врши од соодветна комисија за проектна задача.

Член 7

Во спроведувањето на училишната матура учествуваат и тестатори согласно одредбите од овој правилник.

II. СПРОВЕДУВАЊЕ НА УЧИЛИШНАТА МАТУРА**Член 8**

Училишната матура се изведува во два испитни рока, и тоа: јуни и август.

Сите испити од училишната матура кандидатот ги полага во јуни.

Кандидатот со посебни образовни потреби може да полага дел од испитите во јуни, а другиот дел во август.

Член 9

Писмениот дел од задолжителниот испит се спроведува во термини утврдени согласно Календарот за организација на учебната година во јавните средни училишта.

Усмениот дел од задолжителниот испит и испитите од изборниот дел се спроведуваат во термини утврдени од училишната матурска комисија на предлог на соодветните училишни предметни комисији.

Термините за проверка и оценување на проектните задачи ги утврдува училишната матурска комисија на предлог на соодветните училишни комисији за проектните задачи.

Член 10

Термините за полагање на деловите од училишната матура се објавуваат на училишната огласна табла најдоцна една седмица пред почетокот на полагањето на училишната матура.

Член 11

Кандидатот во еден ден може да полага најмногу еден испит.

Испитите од училишната матура може да се изведуваат и во сабота.

III. ПРИЈАВУВАЊЕ НА УЧИЛИШНАТА МАТУРА**Член 12**

Кандидатот врши пријавување за полагање на училишна матура со поднесување на пријава во училиштето каде што е запишан, најдоцна до 60 дена пред почетокот на јунскиот испитен рок и најдоцна до 45 дена пред почетокот на августовскиот испитен рок.

Член 13

Вонредниот кандидат се пријавува во она училиште кое изведува наставна програма по која претходно се образувал.

Вонредните кандидати се пријавуваат согласно роковите за пријавување од член 12 на овој правилник.

Член 14

Кандидатот приложува свидетелство за завршена прва, втора, трета и четврта година на образованието како доказ за исполнување на условите за полагање на училишна матура, најдоцна три дена пред започнувањето на испитниот рок.

Кандидатите кои полагаат прилагодена училишна матура со пријавата приложуваат и наод и мислење од соодветна установа заради полагање на училишна матура прилагодена на нивните потреби.

Ако кандидатот во пропишаниот рок не приложи докази за исполнување на условите за полагање на училишна матура, или од доказите произлезе дека не ги исполнува пропишаните услови нема право да полага.

Член 15

Ако кандидатот од оправдани причини не го пријавил навремено испитот, го прекинал полагањето или не може да полага училишна матура, училишната матурска комисија врз основа на писмениите докази може да му овозможи во истиот испитен рок да полага или да го продолжи полагањето на испитот.

Случаите од став 1 од овој член не се однесуваат на писмениот дел од задолжителниот дел.

Член 16

Оправдани причини за ненавремено пријавување за полагање училишна матура може да бидат:

- кандидатот во тековната година се школувал во странство (доказ - нострифицирано свидетелство за завршена четврта година);

- во времето на пријавување кандидатот бил болен (доказ - потврда од соодветна установа);

- пријавата била испратена по пошта и задоцнила или е изгубена (доказ - потврда за испратена препорачана пратка);

- заради дисциплинска мерка кандидатот е отстранет од училиште каде навреме се пријавил (доказ - пријава доставена од училиштето од каде е отстранет или потврда дека се пријавил);

- други причини со соодветни докази за кои комисијата ќе утврди дека се оправдани.

Оправдани причини за непријавување, неучество или прекинување на испит или училишна матура се:

- болест или лекување;

- вонредни околности: природни несреќи, несреќен случај на кандидатот или член во потесното семејство, сообраќајна несреќа со потешки последици, влошување на здравствената состојба меѓу испитите и др.;

- други оправдани причини (меѓународни натпревари, конкурси, јавни настапи во странство и слично).

Доколку причините за непријавување, неучество или прекинување на испитот или училишната матура се оправдани, комисијата му дозволува на кандидатот полагање на усниот дел од испитот, како и презентација и одбрана на проектната задача во истиот испитен рок.

IV. ПОЛАГАЊЕ НА ИСПИТИ НА УЧИЛИШНАТА МАТУРА

Член 17

Државните матурски предметни комисии за секоја учебна година, за писмениот дел од задолжителните испити подготвуваат испитни задачи доволно за најмалку два испитни комплекти.

Претседателите на државните матурски предметни комисии, од испитните задачи, подготвуваат два испитни комплекти во кои се содржи и тестот. Испитните комплекти по соодветните предмети претседателите на државните матурски предметни комисии ги доставуваат до Бирото за развој на образованието.

Бирото за развој на образованието доставува за задолжителните испити по еден примерок во печатена форма од еден тест, упатство за оценување и скала за претворање на бодовите во оценки до претседателот на училиштата матурска комисија три дена пред започнувањето на испитот.

Училишните предметна комисија подготвуваат по два испитни комплекти за изборните испити врз основа на испитните програми по соодветните предмети. Претседателот на училишната предметна комисија испитните комплекти ги доставува до претседателот на училишната матурска комисија, три дена пред започнувањето на испитот. Еден испитен комплект за интерниот испит се состои од тест или испитни ливчиња со испитни прашања, упатство за оценување и скали за претворање на бодовите во оценки.

Претседателот на училишната матурска комисија се грижи за множење и за заштита на тајноста на испитните комплекти во потребниот број примероци.

Претседателот на училишната матурска комисија го предава испитниот материјал односно испитните ливчиња на соодветните училишни предметни комисии, односно на тестаторите еден час пред почетокот на испитот.

Член 18

Училишната матура кандидатот ја полага во училиштето во кое ја завршил последната година на образованието.

Член 19

Кандидатот најдоцна еден месец пред почнувањето на јунскиот испитен рок се запознава со постапките за спроведување на испитите.

Претседателот на училишната матурска комисија се грижи за правилно и навремено информирање на кандидатите.

Член 20

Писмениот дел од задолжителниот испит кандидатите го полагаат на ист датум и во исто време во сите училишта во државата.

Термините за полагање на усните испити, изборниот дел и одбраната на проектната задача се определени од страна на училишната матурска комисија во согласност со Календарот за организација на учебната година во јавните средни училишта и насоките дадени во испитните програми.

Времетраењето на секој испит е утврдено со испитната програма.

За текот на испитите се води записник.

Член 21

Наставниот предмет кој се полага во рамките на училишната матура е целина. Сите делови од училишната матура и од испитот по еден предмет, кандидатот ги пријавува и полага во јунскиот испитен рок.

Кандидатот полага училишна матура во истата учебна година во училиштето во кое е запишан и завршил четврта година од средното образование.

Кандидатот кој ја завршил четвртата година, односно не положил училишна матура може да полага училишна матура во наредните учебни години во училиштето каде ја завршил четвртата година.

Член 22

Кандидатите ги полагаат испитите на датум и во време, определени со распоредот за термините за испити.

Во исклучителни случаи на спреченост на започнување на писмениот испит од задолжителниот дел во определеното време, училишната матурска комисија може да го одложи започнувањето на испитот најмногу до триесет минути и за тоа се известува Бирото за развој на образованието.

Во случај на непредвидени околности пред започнувањето на испитот, на предлог на Бирото за развој на образованието одлучува Државниот матурски одбор за започнување на писмениот испит од задолжителниот дел со задоцнување поголемо од триесет минути од однапред определеното време.

Во случаите од став 2 и од став 3 на овој член тестаторот се грижи кандидатите да не ја напуштат просторијата во која се распоредени.

Член 23

Од училишната матурска комисија, за писмениот дел од задолжителниот предмет и за изборните предмети, најдоцна една седмица пред испитот се прави распоред на кандидатите по простории. Распоредувањето на кандидатите по простории се прави по азбучен ред од сите кандидати коишто полагаат училишна матура.

Списоците за распоредот на кандидатите по простории се објавуваат од училишната матурска комисија на училишната огласна табла или на друго видливо место достапно за кандидатите.

Податоците за распоредот на кандидатите по простории до нивното објавување на огласна табла се чуваат во тајност.

Кандидатите треба да бидат пред просторијата во која се полага испитот најмалку дваесет минути пред започнувањето на испитот.

Кандидатот кој задоцнил на испит повеќе од петнаесет минути од почнувањето на испитот од неоправдани причини, неможе да го полага испитот во тој испитен рок.

Просториите во кои се полага испитот треба да бидат подготвени за полагање најмалку дванаесет часа пред започнувањето на испитот. Од просториите треба да бидат отстранети сите наставни средства и учебни помагала.

За секој кандидат се обезбедува клупа и стол. Растојанието меѓу двајца кандидати не треба да биде помало од 1,5 метри. Сите клупи треба да бидат завртени во иста насока.

Училишната матурска комисија, најдоцна една седмица пред испитот прави распоред на тестаторите по простории и за секоја просторија одредува по еден наставник за секоја просторија во која има петнаесет кандидати. Доколку просториите се поголеми се определува еден тестатор за секој петнаесет кандидати.

Просториите во кои се полага испитот треба да бидат доволно пространи, светли и прегледни. Училиштето треба да обезбеди дежурни лица за ходниците и сите други простории во училиштето.

Кандидатот со себе треба да има документ за идентификација со фотографија.

Кандидатите со себе треба да носат прибор за пишување (пенкало кое пишува сино) и други средства кои се предвидени со испитната програма за соодветниот предмет.

Доколку кандидатите внесат во испитната просторија лични предмети, треба да ги остават на однапред определено место во просторијата.

Член 24

Тестаторот го отвора запечатениот испитен материјал пред кандидатите.

Кандидатите треба да ги слушаат насоките на тестаторот, да работат самостојно, да не се договараат и вртат. Секое отстапување од наведеното значи нарушување на испитниот ред.

Освен кандидатите и тестаторите, на испитот може да присуствуваат и други лица кои имаат писмена дозвола од Бирото за развој на образованието, од Државниот матурски одбор или од Државниот просветен инспекторат.

Лицата од став 3 на овој член може да го следат целиот тек на испитот или дел од испитот.

За време на испитот кандидат може да ја напушти просторијата но не повеќе од пет минути, заедно со еден од наставниците дежурни во ходник. Просторијата не може да ја напушти повеќе од еден кандидат во исто време.

Првите триесет минути од почетокот на испитот и последните петнаесет минути при крајот на испитот на кандидатот неможе да ја напушти просторијата.

Кандидатот може во секое време да го заврши испитот и после предавањето на испитниот материјал на тестаторот може да ја напушти просторијата.

Испитот завршува точно во предвиденото време, согласно времетраењето на испитот. По завршувањето на испитот, тестаторот ги проверува, пакува и предава испитните материјали согласно добиените насоки.

Тестаторот подготвува извештај за целиот тек на испитот и пополнува соодветни формулари.

Член 25

Најмалку еден ден пред полагањето од училишната матурска комисија, се објавуваат на огласна табла или на друго достапно место, списоци на просториите во кои се полагаат усните или изведбените делови од испитот односно испити и списоци со кандидатите кои ќе ги полагаат овие делови од испитот. Доколку е можно се предвидува и времето (часот) во кое секој од кандидатите ќе полага. Ако за секој кандидат е предвидено времето за полагање, кандидатот кој ќе задоцни, испитот го полага последен.

Во ист ден во училиштето може да се предвиди полагање на повеќе од еден испит, доколку нема кандидат кој на таков начин би требало да полага повеќе од еден испит или наставници кои би требало да бидат членови на училишна предметна комисија за повеќе од еден испит.

Комисијата треба да има испитни прашања за секој кандидат и уште за најмалку пет кандидати повеќе отколку што е бројот на кандидатите кои го полагаат испитот.

Кандидатот влегува во испитната просторија откако ќе биде повикан. Во просторијата, по правило, има двајца кандидати.

Кандидатот избира испитно ливче со прашање на кое одговара. Откако кандидатот ќе заврши со одговарањето, испитното ливче се повлекува. Кандидатот нема право на промена на испитното ливче.

Испрашувачот може да постави дополнителни потпрашања од содржината која е на испитното ливче.

Кандидатот има право на најмногу дваесет минути за подготовка, доколку со испитната програма не е предвидено поинаку.

Усниот, односно практичниот испит, трае дваесет минути доколку со испитната програма не е предвидено поинаку.

Додека еден кандидат одговара, другиот кандидат се подготвува. Кандидатот што се подготвува може да прави концепт на хартија која ќе ја добие од комисијата. Пред да ја напушти просторијата кандидатот го предава концептот на член од комисијата.

Доколку кандидатот со своето поведение го нарушува редот во испитната просторија, се казнува согласно одредбите на овој правилник.

Член 26

Спроведувањето на усмениот дел од испитите односно на изведбениот дел од испитот е во согласност со насоките во испитните програми.

За текот на усниот испит односно на изведбениот испит се води записник.

Член 27

Темите за проектната задача може да ги предложи кандидатот во консултација со соодветниот наставник или наставници по соодветниот предмет или област.

Проектната задача кандидатот ја подготвува самостојно воден од наставник - ментор.

Член 28

Роковите за проектна задача се:

- на крајот од трета година до крајот на месец мај кандидатот определува наставен предмет или област по кој ќе изготвува проектна задача;

- најдоцна до крајот на октомври во учебната година во која полага училишна матура кандидатот избира тема за проектна задача, со право да избере тема до крајот на ноември доколку предметот ги изучува во четврта година;

- најдоцна до крајот на март во учебната година во која се полага училишна матура, кандидатот предава три примероци од пишаниот дел и еден примерок од изработениот продукт од подготвената проектна задача до училишната матурска комисија.

Член 29

Презентацијата и одбраната на проектната задача, се врши пред соодветната комисија. За еден кандидат времетраењето на презентацијата и одбраната на проектната задача е максимум дваесет минути.

V. КОМИСИИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА УЧИЛИШНАТА МАТУРА

Член 30

Државните матурски предметни комисиии формира ни од директорот на Бирото за развој на образованието се составени од претседател и најмалку два члена. Претседателот, по правило, е наставник од универзитетите во Република Македонија, едниот од членовите е советник во Бирото за развој на образованието, а другите членови се од редот на стручни лица од соодветниот наставен предмет.

Државна матурска предметна комисија се формира за секој од испитите во задолжителниот дел и изборниот дел од училишната матура.

За проектната задача се формира државна матурска комисија за проектна задача составена од претседател и најмалку два члена од редот на соодветни стручни лица.

Член 31

Државната матурска предметна комисија за задолжителниот испит:

- изготвува испитна програма за соодветниот предмет;

- предлага измени и дополнување на испитната програма;

- изготвува испитни задачи со упатства за нивно оценување;

- учествува во усовршувањето на наставниот кадар и другите стручни работници во функција на матурскиот испит;

- изготвува анализи за резултатите од матурата по соодветен наставен предмет; и

- врши други работи по барање на Државниот матурски одбор и Бирото за развој на образованието.

Државната матурска предметна комисија за деловите од испитите кои се полагаат интерно односно за испитите кои се полагаат интерно:

- изготвува испитна програма по соодветниот предмет;
- предлага измени и дополнување на испитната програма;
- учествува во усовршувањето на наставниот кадар и другите стручни работници во функција на матурскиот испит; и

- врши други работи по барање на Државниот матурски одбор и Бирото за развој на образованието.

Државната матурска комисија за проектна задача подготвува насоки за подготовка на проектните задачи и оценување на проектните задачи.

Член 32

Училишната матурска комисија е составена од: претседател, заменик на претседателот, секретар и двајца членови. Претседател на училишната матурска комисија, по правило, е директорот на училиштето.

Заменикот на претседателот, секретарот и членовите на училишната матурска комисија, се именуваат од директорот по предлог на наставничкиот совет на училиштето, на почетокот на учебната година за периодот од 1 октомври до 30 септември наредната учебна година. Составот на училишната матурска комисија се објавува најдоцна до крајот на септември во тековната учебна година.

Административно-организациските работи на училишната матурска комисија ги извршува секретарот.

Во училиштата лоцирани во различни објекти на различни локации, бројот на членови на училишната матурска комисија по потреба може да се зголеми за уште два члена.

Член 33

Училишната матурска комисија:

- соработува со Бирото за развој на образование во врска со подготовка и организирање на спроведување на училишната матура;
- го подготвува полагањето на училишната матура во училиштето, согласно овој правилник;
- го умножува испитниот материјал и се грижи за тајноста на испитните материјали;
- определува училишни предметни комисиии по деловите од испитите и за испитите коишто се полагаат и оценуваат интерно, како и за проектните задачи;
- определува тестатори за писмените испити и распоред на тестаторите по простории;
- ги потврдува проектните задачи на кандидатите и ги потврдува или определува наставниците-ментори;
- го организира полагањето на училишната матура во училиштето и ги обезбедува условите за спроведување на училишната матура;
- ги прифаќа пријавите на учениците за полагање училишна матура;
- ги евидентира пријавите на кандидатите полагаат прилагодена училишна матура;
- за кандидатите кои полагаат прилагодена училишна матура се грижи да обезбеди посебни услови за полагање на испитите, соодветно на потребите на секој кандидат;
- прави распоред (список) на кандидатите по простори;
- ги определува термините за усмениот дел од задолжителниот дел од испитот, за изведбените испити и за изборниот дел од испитот;
- го објавува распоредот за сите испити;
- одлучува за приговорите на кандидатите;
- одлучува за кандидатите кои го нарушиле испитниот ред;

- подготвува извештаи за резултатите од испитите;
- одлучува за оправданоста на задоцнетите пријави за испитот;

- за кандидатот кој не учествувал на усмениот дел од задолжителниот дел од испитот односно на изборниот дел од испитот, одлучува за понатамошната постапка;

- извршува други задачи доделени од Државниот матурски одбор или Бирото за развој на образованието.

Член 34

Училишната предметна комисија по правило е составена од претседател и двајца членови.

Претседателот и членовите на училишните предметни комисиии ги именува директорот по предлог на наставничкиот совет, за време од една учебна година.

Во училишните предметни комисиии, најмалку еден член е наставник по соодветниот предмет, а доколку тоа не е може да се обезбеди, член на комисијата може да биде и наставник од друго училиште кој ги исполнува условите за наставник по тој предмет.

Од училишните предметни комисиии за усмениот дел од задолжителниот дел од испитот за мајчините јазици и странските јазици и за изборниот дел од испитот се составува испитен материјал, упатство за оценување и критериумите за оценување според испитната програма по соодветниот наставен предмет.

Член 35

Училишната предметна комисија:

- подготвува испитен материјал по соодветниот изборен испит (испитни прашања, упатство за оценување и скали за претворање на бодовите во оценки);

- го спроведува усниот дел од испитот, изведбениот испит или дел од испит, односно одбраната на проектната задача;

- ги прегледува и оценува одговорите на кандидатите по изборниот испит односно писмениот дел од задолжителниот испит;

- изготвува список со резултатите на кандидатите и го доставува до претседателот на училишната матурска комисија;

- извршува други задачи во врска со испитот или делови од испитот по соодветниот предмет.

По потреба за еден предмет во училиштето може да се формираат повеќе предметни комисиии.

Член 36

Комисијата за проектната задача ја сочинуваат: наставникот - ментор и двајца наставници по соодветниот или сроден наставен предмет односно област.

Претседател на комисијата за проектна задача не може да биде наставникот-ментор. Претседателот на комисијата се грижи за правилно изведување на испитот и води записник.

Член 37

Тестирањето по испитот го спроведува тестатор согласно со одредбите на овој правилник. Тестаторите се определуваат од страна на претседателот на училишната матурска комисија, од редот на наставниците во училиштето.

Тестаторот не може да биде наставник по предметот по кој се врши тестирањето.

VI. ОЦЕНУВАЊЕ

Член 38

Оценувањето на знаењата и способностите се врши со бодови кои потоа се претвораат во оценки од еден (1) до пет (5).

Сите оценки се преодни, освен оценката еден (1).

Одредбите од ставовите 1 и 2 во овој член не се однесуваат на усниот дел од задолжителниот дел од испитот по мајчините јазици и странските јазици. Овие делови се оценуваат со "положил" односно "не положил" и имаат елиминаторен карактер.

Член 39

Скалите за претворање на бодовите во оценки за задолжителните испити ги подготвуваат државните матурски предметни комисији пред спроведувањето на испитот.

Скалите за претворање на бодовите во оценки за изборниот дел се подготвуваат од соодветните училишни предметни комисији пред спроведувањето на испитот.

Со скалите се одредува минималниот број бодови за преодна оценка и распонот на бодови за секоја од преодните оценки од два (2) до пет (5).

Минимумот за преодна оценка ги опфаќа најнеопходните знаења и способности коишто кандидатот треба да ги покаже на испитот (во натамошниот текст: праг на положеност).

Скалите за претворање на бодовите во оценки за проектните задачи се подготвуваат од државната матурска комисија за проектна задача. Проектната задача се оценува од соодветната училишна комисија така што подготвителната фаза и фазата на изработка се оценува од наставникот-ментор, а фазата на презентација и одбрана од другите двајца членови на комисијата. Во оценката за проектната задача наставникот-ментор учествува со 50%.

Член 40

Кандидатот ја положил училишната матура ако по сите испити постигне резултат над прагот на положеност.

Член 41

Резултатите од испитите на училишната матура до нивното објавување се чуваат во тајност.

Резултатите се објавуваат од училишната матурска комисија најдоцна три дена по завршување на испитот по соодветниот предмет или по одбраната на проектната задача.

Од училишната матурска комисија се објавуваат и вкупните резултати од сите испити на училишната матура.

Член 42

Кандидатот кој не ја положил училишната матура се известува за постигнатиот успех по одделните делови од матурата.

Писмените испити на кои кандидатот не добил преодна оценка ги полага во наредниот испитен рок, при што кон пријавата за полагање кандидатот доставува потврда за положените испити од претходниот испитен рок.

Усните испити и презентацијата и одбраната на проектната задача по кои кандидатот не добил преодна оценка може да ги полага повторно во истиот испитен рок.

Член 43

Кандидатот кој ги нарушува правилата за полагање на испитот, може да биде опоменат или отстранет од испит.

Опомена изрекува тестаторот или претседателот на училишната предметна комисија, така што го опоменува кандидатот и го запишува во записникот за полагање матурски испит.

Ако кандидатот по двапати изречената опомена продолжува со нарушување на правилата за полагање на испити, тестаторот или претседателот на предметната комисија го информира претседателот на училишната матурска комисија кој може да го отстрани од испитот.

Кандидатот кој согласно став 1 и став 2 на овој член ќе биде отстранет од испит, по тој дел од училишната матура не се оценува.

Кандидатот кој смета дека е неправилно отстранет од испитот може да поднесе приговор до училишната матурска комисија.

Член 44

Кандидатот, доколку смета дека е направена грешка во оценувањето на испитните задачи, во пресметувањето на бројот на бодовите или во изведувањето на оценката, може да достави приговор на оценката од испитот до училишната предметна комисија.

Рокот за доставување приговор е најдоцна три дена по информирањето за резултатот од испитот.

Приговорот се разгледува од страна на училишната предметна комисија во присуство на еден член од училишната матурска комисија.

Ако од комисијата од став 3 на овој член се констатира дека е направена грешка, во тој случај утврдува нова оценка за што го информира кандидатот.

Член 45

Кандидатот кој успешно ја положил училишната матура и сака да го подобри успехот од еден или повеќе предмети, може во наредните испитни рокови повторно да полага и на истиот му се утврдува оценка што ја постигнал на повторното полагање.

Член 46

Од страна на претседателот на училишната матурска комисија до крајот на септември се доставува извештај до Бирото за развој на образованието за резултатите по испитите од училишната матура, изготвуван согласно упатствата утврдени од Бирото за развој на образованието.

VII. ПРИЛАГОДУВАЊЕ НА УЧИЛИШНА МАТУРА ЗА КАНДИДАТИТЕ СО ПОСЕБНИ ОБРАЗОВНИ ПОТРЕБИ ВО СРЕДНОТО УМЕТНИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 47

Државната матурска предметна комисија за кандидатите со посебни образовни потреби го осмислува и прилагодува испитниот материјал за полагање на задолжителниот дел од матурскиот испит во консултација со Бирото за развој на образованието и Институтот за дефектологија.

Училишната предметна комисија, го подготвува и осмислува начинот на прилагодување на интерните делови од матурскиот испит во консултација со Бирото за развој на образованието.

Прилагодувањето на училишната матура за кандидатите со посебни образовни потреби мора да биде соодветно на нивното искуство стекнато во наставниот процес.

Член 48

Испитот за учениците со посебни потреби може да трае најмногу за 50% подолго од времето предвидено за испитот по соодветниот предмет.

Државната матурска предметна комисија односно училишната матурска комисија може да предвидат и време за одмор на кандидатот (пауза).

За кандидати од став 1 и од став 2 на овој член се обезбедува посебна просторија. Ако испрашувачот е надворешен член се обезбедува внатрешен член на комисија и тестатор на испитот. Тестаторот на испитот обезбедува да не се нарушува испитниот ред.

Член 49

За кандидатите со посебни образовни потреби може да се извршат следниве прилагодувања:

- ослободување за полагање од дел од испитниот материјал;
- техничко прилагодување на испитниот материјал;
- полагање со помошник;
- употреба на посебни помагала;
- наместо писмен, спроведување устен испит и обратно;
- прилагоден испит со употреба на Брајово писмо и/или знаковен јазик;
- прилагодена подготовка на изготвување на проектната задача и нејзино оценување.

Член 50

Кандидатот со посебни образовни потреби може да се ослободи од полагање дел од испитниот материјал кој не е можно да се прилагоди.

Член 51

За кандидатот со телесен инвалидитет или мулти-хендикеп, доколку е потребно, се обезбедува читач и запишувач на одговорите (помошник).

Помошник не може да биде негов наставник или негов роднина.

Помошник може да биде еден од членовите на испитната комисија.

Член 52

Кандидатот со посебни образовни потреби може да користи компјутер.

Кандидатот не може да има пристап до било какви програми кои би му овозможиле полесно да го положи испитот. Една копија од одговорите на кандидатот се чува на дискета, а една копија се печати, а потоа претседателот на испитната комисија одговорите на кандидатот ги брише од компјутерот.

Член 53

За кандидат со посебни образовни потреби усниот дел од испитот може да се замени со писмен.

Кандидатот со тешки пречки во говорот, може да се ослободи од усниот дел од испитот, или истиот да го полага со асистирање на интерпретатор.

Член 54

Кандидатот со оштетен слух може да се ослободи од усниот дел од испитот, или истиот да се спроведе со помош на интерпретатор на знаковен јазик.

На кандидатот со оштетен вид треба да му се обезбеди во текот на испитот да користи видно (слабовиди ученици) и Брајово писмо (слепи ученици).

Член 55

Презентацијата и одбраната на проектната задача треба да се прилагодат така да кандидатот може да ги покаже своите знаења и способности.

Член 56

На кандидатот со посебни образовни потреби може да се прилагодува оценувањето соодветно на прилагодувањето на испитниот материјал.

Заради поголема објективност текот на испитот може соодветно да се евидентира и со дополнителен записник.

VIII. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 57

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 11-3240/1
6 јуни 2006 година
Скопје

Министер,
д-р **Азиз Положани**, с.р.

ДИРЕКЦИЈА ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ 80.

Врз основа на член 83 став 2 од Законот за заштита и спасување (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 36/04 и 49/04), директорот на Дирекцијата за заштита и спасување донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА НАЧИНОТ НА ОДРЕДУВАЊЕ НА МЕСТАТА НА КОИ ЗАДОЛЖИТЕЛНО ТРЕБА ДА СЕ НАОЃААТ УРЕДИТЕ И ИНСТАЛАЦИИТЕ ЗА ЗАШТИТА ОД ПОЖАРИ, ДРУГАТА ПРОТИВПОЖАРНА ОПРЕМА, СРЕДСТВАТА ЗА ГАСНЕЊЕ НА ПОЖАРИ И ПРОТИВПОЖАРНИТЕ АПАРАТИ, НИВНОТО ОДРЖУВАЊЕ ВО ИСПРАВНА СОСТОЈБА, ПОСЕБНОТО ОБЕЛЕЖУВАЊЕ И ДОСТАПНОСТА ЗА УПОТРЕБА

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот на одредување на местата на кои задолжително треба да се наоѓаат уредите и инсталациите за заштита од пожари, другата противпожарна опрема, средствата за гаснење на пожари и противпожарните апарати (во натамошниот текст: уредите, инсталациите, опремата и средствата за гаснење на пожари), нивното одржување во исправна состојба, посебното обележување и достапноста за употреба.

Член 2

Одделните изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1. Уреди и инсталации за заштита од пожари се направи и системи кои овозможуваат откривање и јавување за настанат пожар и неговото гаснење доколку содржат средство за гаснење со нивно автоматско или механичко (рочно) активирање во кои спаѓаат: уреди и инсталации за автоматско откривање и јавување на пожар, уреди и инсталации за рачно јавување на пожар, уреди и инсталации за автоматско гаснење на пожар, уреди и инсталации за рачно гаснење на пожар, комбинирани уреди и инсталации за автоматско откривање и гаснење на пожар и мобилни уреди за гаснење на пожари (рачни и превозни противпожарни апарати).

2. Автоматските уреди и инсталации за заштита од пожари можат да бидат со: топлински (термички) детектори, детектори на чад, детектори на пламен и детектори на гас кои се активираат автоматски.

3. Рачните уреди и инсталации за заштита од пожар работат со механичко активирање.

4. Уредите и инсталациите за заштита од пожари според средството за гаснење можат да бидат:

- со вода (со полн и распрскан млаз, водена магла и водена завеса);

- со вода со хемиски примеси (ретарданти и супресанти);

- со пена (воздушно механичка);

- со гас (јаглен двооксид);

- со водена пара (заситена и прегреана);

- со сув прахак;

- со комбинација од повеќе средства.

5. Во уреди и инсталации за заштита од пожари кои се активираат рачно спаѓа и хидрантската мрежа (надворешна, внатрешна, сува) со хидрантски приклучоци.

6. Мобилни уреди за заштита од пожари се рачните и превозните противпожарни апарати и тоа дефинирани како:

- противпожарен апарат е направа која овозможува исфрлање на средство за гасење пожар;

- рачен апарат е апарат чија маса во наполнета состојба не е поголема од 20 кг, со исклучок на апаратите за гасење со вода и воздушна пена чија маса во наполнета состојба може да изнесува до 25 кг;

- превозен апарат е апарат кој е обезбеден со тркала за (рачен) превоз и чија маса во наполета состојба не е поголема од 260 кг;

- противпожарен апарат со шишенце за погонски гас е апарат во чии сад доаѓа до работен притисок во моментот на активирање со испуштање на погонскиот гас од шишенцето;

- противпожарен апарат под постојан притисок е апарат кај кој садот е под постојан работен притисок;

- единечни апарати се следните: прав 9 кг, халон 6 кг или супститут на халонот од 6 кг, пена 9 литри, вода 9 литри и во посебни случаи јаглероддиоксид 5 кг;

- садот е простор во апаратот од кој средството за гасење се испушта под притисок;

- средство за гасење е материја која гаси оган, а чија примена за употреба е испитана и одобрена по извршено атестирање со противпожарен апарат;

- затворац е машински дел кој го затвора отворот на садот низ кој се полни средство за гасење;

- спојно црево е витливо црево со приклучоци со помош на кое средството за гасење се насочува кон огнот;

- шишенце е сад со погонски гас кое се наоѓа во внатрешноста или на надворешниот дел на апаратот и кое при активирање го доведува апаратот под работен притисок;

- млазница е направа која служи за насочување на млазот на средството за гасење;

- сигурносен вентил е уред кој го спречува пречекорувањето на дозволения притисок во садот на апаратот;

- вертикална цевка е цевка низ која средството за гасење излегува од садот на апаратот;

- возбудна цевка е цевка низ која погонскиот гас влегува во садот на апаратот.

8. Средства за гасење на пожари се материи кои со помош на уредите и инсталациите за заштита од пожари дејствуваат на огнот (пламенот) и со своето делување го гаснат огнот (пламенот) и го прекинуваат процесот на горење.

10. Средства за гасење на пожари се: земја, песок, вода, јаглен диоксид "CO₂", сув прашак "S", пена и халон или негов супститут.

11. Според начинот на кој што се постигнува прекинување на процесот на горење средствата за гасење на пожари се делат на :

- средства кои дејствуваат со ефект на ладење;
- средства кои дејствуваат со ефект на загушување и
- средства кои дејствуваат со антикаталитички ефект.

II. НАЧИН НА ОДРЕДУВАЊЕ НА МЕСТАТА НА КОИ ЗАДОЛЖИТЕЛНО СЕ НАОЃААТ УРЕДИТЕ, ИНСТАЛАЦИИТЕ, ОПРЕМАТА И СРЕДСТВОТА ЗА ГАСНЕЊЕ НА ПОЖАРИ

Член 3

Уредите, инсталациите, опремата и средствата за заштита од пожари со кои располагаат државните органи, општините, Градот Скопје односно општините во Градот Скопје, јавните претпријатија, јавните установи, трговците поединци, трговските друштва и други правни лица (во натамошниот текст: правни субјекти) треба да се наоѓаат на видни и лесно достапни места.

Поставувањето на стабилните уреди и инсталации за заштита од пожари со автоматско откривање, јавување и автоматско откривање и гасење на пожари се врши согласно со техничките нормативи, стандарди и упатства на производителот.

Поставувањето на стабилните уреди и инсталации за заштита од пожари со механичко (рачно) активирање за гасење на пожари (хидрантски мрежи) се врши согласно пропишаните законски и технички нормативи за хидрантска мрежа за гасење на пожари.

Поставувањето на мобилните уреди за заштита од пожари со механичко (рачно) активирање за гасење на пожарите се врши на видни и лесно пристапни места за нивна употреба, а особено во близина на места и простор со зголемена опасност од појава на пожар.

Мобилни уреди за заштита од пожари (рачните преносни противпожарни апарати) кои се снабдени со држач за закачување се поставуваат на висина со што рачката за носење на противпожарниот апарат е на висина од 1,5 метри од котата на подот или површината на просторот.

Мобилните уреди за заштита од пожари (рачните преносни противпожарни апарати) кои не се снабдени со држач за закачување и превозните противпожарни апарати се поставуваат на површината од просторот.

Во објекти и простории во кои што се произведуваат, преработуваат, користат запаливи течности или гасови, експлозивни материи и други запаливи материи, во објекти кај кои во технолошкиот процес на производство се ослободуваат запаливи гасови и прашини кои со воздухот создаваат експлозивни смеси, како и во објекти со истовремен престој над 50 лица, покрај стабилните инсталации и мобилните уреди за заштита од пожари со механичко (рачно) активирање за гасење на пожари, треба да имаат и стабилни уреди и инсталации за автоматско откривање и јавување на пожар.

III. ОДРЖУВАЊЕ НА УРЕДИТЕ, ИНСТАЛАЦИИТЕ, ОПРЕМАТА И СРЕДСТВОТА ЗА ЗАШТИТА ОД ПОЖАРИ ВО ИСПРАВНА СОСТОЈБА

Член 4

Одржувањето, сервисирањето и испитувањето на уредите, инсталациите за заштита од пожари за автоматско откривање и јавување на пожари, автоматско откривање и гасење на пожари и уреди и инсталации за рачно јавување на пожари се врши согласно техничките нормативи, стандарди и упатства на производителот од страна на овластеното правно лице.

Правните субјекти кои располагаат со стабилни уреди и инсталации за автоматско откривање и јавување на пожар, автоматско откривање и гасење на пожар и инсталации за рачно јавување на пожар најмалку еднаш во текот на една календарска година вршат сервисирање и проверка на нивната исправност и функционалност.

При појава на дефект на уредите и инсталациите за заштита од пожари за автоматско откривање и јавување на пожари, автоматско откривање и гасење на пожари и уреди и инсталации за рачно јавување на пожари правните субјекти истиот го отстрануваат и уредите и инсталациите ги доведуваат во исправна состојба во што е можно пократок рок но не подолг од пет дена од денот на појавување на дефектот.

Одржувањето, сервисирањето и испитувањето на исправноста и функционалноста на стабилните уреди и инсталации за заштита од пожари со механичко активирање и рачно гасење на пожарите (хидрантска мрежа) се врши согласно со прописите и техничките нормативи за хидрантска мрежа за гасење на пожари.

Член 5

Хидрантската мрежа, со сите уреди и арматурата, се контролира најмалку еднаш годишно.

При контролата на хидрантската мрежа се мери:

- притисокот на водата во хидрантската мрежа при истовремена работа на сите надворешни и внатрешни хидранти кои му даваат потребен протек на вода за гасење на пожар на одделен објект;

- на надворешните хидранти се поставуваат млазници со усник со пречник од 16 мм, а на внатрешните хидранти се поставуваат млазници со усник со пречник од 12 мм;

- притисокот се мери на контролниот млазник на највисокиот кат или на хидрантот кој е најодалечен од приклучокот;

- притисокот се мери при истекување на водата во полн млаз од сите хидранти и тоа по 2 минути на истекнување, а во извештајот за мерењето на притисокот се наведуваат датумот и времето на мерењето.

Член 6

Уредот за зголемување на притисокот во хидрантската мрежа треба да има можност за секојдневна автоматска контрола на сите пумпи и за сигнализација на дефект на контролното место, а ако тоа не е можно да се обезбеди, уредот се контролора со рачно вклучување еднаш месечно.

Член 7

Правните субјекти, цревата во хидрантските ормани ги контролираат најмалку еднаш годишно, при што треба да се испитаат со притисок на вода од 7 бари.

Член 8

Ако правните субјекти цевоводот на сувата хидрантска мрежа не го користат подолго време, неговата непропустливост се контролира најмалку еднаш во две години со воздушен притисок до 1,5 бари.

Член 9

Одржувањето, сервисирањето и испитувањето на рачните преносни и рачните превозни противпожарни апарати се врши согласно техничките нормативи, стандарди и упатства на производителот.

Одржувањето на противпожарни апарати опфаќа:

- редовен визуелен преглед;
- сервисен преглед и
- контролно испитување.

Член 10

Редовниот визуелен преглед се врши од корисникот на противпожарниот апарат, а сервисниот преглед и контролното испитување од правното лице кое врши сервисен преглед и контролно испитување на противпожарните апарати.

Член 11

Редовниот визуелен преглед се врши најмалку еднаш месечно при што се утврдува:

- воочливост на апаратот и пристапноста до него;
- општа состојба на апаратот;
- комплетност на апаратот;
- состојба на пломбата.

Извршените редовни прегледи се евидентираат од страна на корисникот.

Член 12

Утврдените недостатоци корисникот веднаш ги отстранува сам или преку правното лице кое врши сервисен преглед и контролно испитување на противпожарните апарати.

Член 13

Сервисниот преглед се врши најмалку еднаш годишно, а по потреба и почесто во зависност од услови- те и пожарното оптоварување.

Член 14

Сервисниот преглед на апаратите под постојан притисок опфаќа:

- надворешен преглед на општата состојба на апаратот од аспект на корозија и оштетување;
- надворешен преглед на состојбата на комплетноста на сите делови на апаратот;
- преглед на читливоста на натписите и упатството за ракување со апаратот;

- контрола на работниот притисок во апаратот (освен апаратите со јаглен двооксид);

- контрола на исправноста на манометарот;
- вадење на осигурачот и повторно пломбирање;
- преглед на состојбата на спојното црево и млазницата продувување на истите со воздух и замена на оштетените и дотраени делови на апаратот;
- се врши проверка на количината на средството за гасење со мерење на вага и запишување на податоците во сервис-картон на апаратот;
- протресување на апаратот во превртена положба заради растресување на прашокот.

Член 15

Сервисен преглед на апаратите со шишенце за погонски гас, покрај дејствијата од член 14 алинеи 1, 2, 3, 6 и 7 од овој правилник, ги опфаќа и следните дејствија:

- вадење на затварачот, проверка на исправноста на механизмот за активирање и сите заптивки;
- проверка на вертикалната и возбудната цевка;
- мерење на масата на погонскиот гас во шишенцето со вагање и по потреба дополнување на шишенцето;
- измерената маса на шишенцето и датумот на мерењето се запишуваат на самолеплива налепница која стои на самото шишенце со димензии 40 x 30 мм и која содржи податоци за: име на овластениот сервис, измерената маса во грамови и датум на контролата. Шишенцата постари од 20 години не се употребуваат.

При сервисниот преглед на апаратите наполнети со прав за гасење се врши проверка на состојбата на прашокот и тоа: влажност, згрутченост и присуство на други примеси.

Сервисниот преглед на преносните апарати се врши така што се затвора отворот на садот и се протресува прашокот со свртување на апаратот во превртена положба.

Сервисниот преглед на превозните апарати се врши така што се легнуваат и се протресуваат.

При вршењето на сервисниот преглед од ставовите 2, 3, и 4 на овој член не треба да се сее прашокот во просторот каде што се врши прегледот.

Сервисните прегледи се вршат во суви и затворени простории во што покусо време.

При сервисниот преглед на апаратите за гасење со средство на база на вода, се врши нивно празнење и се проверува внатрешноста на садот од корозија и ако тој е исправен повторно се полни.

Член 16

По извршениот сервисен преглед апаратот се обележува со сервис- картон.

Апаратите под постојан притисок се обележуваат со сервис-картон за апарати под постојан притисок со димензии 105 x 80 мм во кој се запишуваат податоци за: сопственикот на апаратот, фабрички број и година на производство на апаратот, име на овластеното правно лице со потпис и место за печат, маса на апаратот во испразнета состојба, маса на полнењето и вкупната маса на апаратот изразена во килограми, месец и година на извршениот сервис, контролно испитување на садот со постојан притисок во години.

На сервис-картонот со перфорирање се означува шифрата на стручното лице кое го извршило прегледот и годината на контролно испитување, а другите податоци се бележат со запишување.

Апаратите со шишенце за погонски гас, се бележат со сервис-картон за апарати со шишенце за погонски гас со димензии 105 x 80 мм во кој се запишуваат податоци за: сопственикот на апаратот, фабрички број и година на производство на апаратот, име на овластеното правно лице со место за потпис и печат, месец и година на извршениот сервис, контролно испитување на садот со постојан притисок во години.

На сервис-картонот со перфорирање се означува месецот и годината на прегледот, годината на контролно испитување и шифрата на стручното лице кое го извршило прегледот, а другите податоци се бележат со запишување.

При замена на сервис-картонот кај сервисниот преглед на новиот картон се пренесува годината на предходното контролно испитување на апаратот, со перфорирање.

Член 17

Контролното испитување се врши на противпожарните апарати чиј работен притисок е помал од 25 бари и на шишенцата за погонски гас со волумен до 0,5 литри.

Член 18

Контролното испитување на противпожарните апарати се врши најмалку секоја петта година, а ги опфаќа покрај работите од сервисниот преглед и следните работи:

- на апаратите под постојан притисок се ослободува притисокот од апаратот и се отвора садот;
- расклопување на затварачот или вентилот, проверка на механизмот за активирање и замена на сите заптивки;
- проверка на вертикалните цевки;
- од апаратите наполнети со прашок се празни прашокот, се проверува состојбата на истиот во поглед на влажност и згрутченост;
- од апаратите наполнети со халон се препумпува халонот од садот на апаратот;
- преглед на внатрешноста на садот;
- полнење на садот со вода на која се додава средство против корозија и хидраулично испитување на цврстината и непропустливоста на садот според упатството на производителот. Ако при испитувањето на апаратот се утврди оштетувања, пропуштање или трајни деформации, садот се отстранува од натамошна употреба;
- сушење на садот одвнатре и однадвор;
- проверка на притисокот со отварање на сигурносниот вентил освен кај апаратите со распрскувачка мембрана;
- замена на распрскувачките мембрани на сигурносниот вентил.

Член 19

По извршеното контролно испитување, апаратот се полни според упатство на производителот со исто средство за гасење односно погонски гас.

Член 20

По извршеното контролно испитување, на сервисниот картон, со перфорирање се означува годината на извршеното испитување и шифрата на стручното лице кое го извршило испитувањето.

Член 21

Кај апаратите постари од 15 години освен апаратите со јаглендвооксид, контролно испитување се врши на две години.

Член 22

Извршениот сервисен преглед и контролното испитување се евидентира од страна на овластениот сервис при што се внесуваат податоци за:

- корисникот на апаратот;
- типот на апаратот;
- фабричкиот број на апаратот;
- датумот на прегледот односно испитувањето и
- името и презимето на овластеното стручно лице.

Член 23

Од еден објект истовремено на сервисен преглед односно контролно испитување можат да бидат однесени најмногу до 50% од вкупно расположивите противпожарни апарати во објектот.

Од еден објект апаратите однесени на сервисен преглед или контролно испитување, треба да се вратат во објектот во исправна состојба во што е можно покус временски рок, но не подолг од три дена од денот на носење на апаратот на сервисен преглед или контролно испитување.

IV. ПОСЕБНО ОБЕЛЕЖУВАЊЕ И ДОСТАПНОСТ ЗА УПОТРЕБА НА УРЕДИТЕ, ИНСТАЛАЦИИТЕ, ОПРЕМАТА И СРЕДСТВАТА ЗА ГАСНЕЊЕ НА ПОЖАР

Член 24

Над противпожарните апарати, кои се поставени на висина од 1,5 метри од котата на подот, се поставува табла со натпис "ППА".

Таблата од став 1 на овој член е со димензии 16 см x 10 см во црвена боја на која се испишуваат со бела боја буквите "ППА" со димензии 4 см x 8 см x 1 см.

Член 25

Правните субјекти треба да ги отстранат препреките, да обезбедат слободни прооди и пристап до уредите, инсталациите, опремата и средствата за гаснење на пожар, како би биле секогаш достапни за употреба.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 26

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за одредување на бројот, видовите и одржувањето на рачни и превозни противпожарни апарати кои се во употреба ("Службен весник на СРМ" бр.15/87).

Член 27

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 08-1365/1
7 јуни 2006 година
Скопје

Директор на Дирекцијата
за заштита и спасување,
Киро Атанасов, с.р.

КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА 81.

Врз основа на член 20 став 1 точка 2 и член 26 од Законот за заштита на конкуренцијата ("Службен весник на Република Македонија,, бр.04/05) и член 205 од Законот за општата управна постапка ("Службен весник на Република Македонија,, бр.38/05), постапувајќи по известувањето за концентрација поднесено од Тетекс-Кредитна Банка АД Скопје, со седиште на ул. Народен Фронт бр. 19 А, Скопје и Тетовска Банка АД Тетово, со седиште на ул. „Маршал Тито“ бр.14 Тетово, Комисијата за заштита на конкуренцијата на седница одржана на ден 27.04.2006 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ

1. Се утврдува дека концентрацијата помеѓу Тетекс-Кредитна Банка АД Скопје со седиште на ул. Народен Фронт бр. 19 А, Скопје и Тетовска Банка АД Тетово со седиште на ул. „Маршал Тито“ бр.14 Тетово, по основ на спојување, иако потпаѓа под одредбите од Законот за

заштита на конкуренцијата, нема да има за последица значително спречување, ограничување или нарушување на ефективната конкуренција на пазарот или на негов суштински дел, особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците и е во согласност со одредбите на Законот.

2. Се задолжуваат подносителите на известувањето за концентрација да платат административна такса за известување за концентрација во износ од 6 000,00 ден. и за решението во износ од 30 000,00 ден., по тарифен број 28-а од Законот за административни такси („Службен весник на Република Македонија“ бр. 17/93, 20/96, 7/98, 13/01, 24/03, 19/04, 61/04 и 95/05) кој треба да се плати во рок од 8 (осум) дена од приемот на Решението на сметка на буџетот на Република Македонија бр. 10000000063095, уплатна сметка 8401793161, приходна шифра и програма 72231300.

Бр. 03-66/6
27 април 2006 година
Скопје

Претседател,
Панче Бардаров, с.р.

82.

Врз основа на член 20 став 1 точка 2 и Член 26 од Законот за заштита на конкуренцијата („Службен весник на Република Македонија“ бр.04/05) и член 205 од Законот за општата управна постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр.38/05), постапувајќи по известувањето за концентрација поднесено од претпријатијата ЕЛЕКТРОСТОПАНСТВО НА МАКЕДОНИЈА, Акционерско друштво за дистрибуција и снабдување со електрична енергија во државна сопственост, Скопје, Република Македонија, преку овластен застапник Илија Спирковски, Генерален директор и ЕВН АГ Виена, Австрија преку полномошник Билјана Чакмакова, адвокат од Скопје, Комисијата за заштита на конкуренцијата на седница одржана на ден 27.04.2006 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ

1. Се утврдува дека концентрацијата помеѓу претпријатијата ЕЛЕКТРОСТОПАНСТВО НА МАКЕДОНИЈА, Акционерско друштво за дистрибуција и снабдување со електрична енергија во државна сопственост, Скопје, Република Македонија и ЕВН АГ Виена, Австрија, по основ на купување на акции со договор, иако потпаѓа под одредбите од Законот за заштита на конкуренцијата, нема да има за последица значително спречување, ограничување или нарушување на ефективната конкуренција на пазарот или на негов суштински дел, особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците и е во согласност со одредбите на Законот.

2. Се задолжуваат подносителите на известувањето за концентрација да платат административна такса за известување за концентрација во износ од 6.000,00 ден. и за решението во износ од 30.000,00 ден., по тарифен број 28-а од Законот за административни такси („Службен весник на Република Македонија“ бр. 17/93, 20/96, 7/98, 13/01, 24/03, 19/04, 61/04 и 95/05) кој треба да се плати во рок од 8 (осум) дена од приемот на Решението на сметка на буџетот на Р.Македонија бр. 10000000063095, уплатна сметка 84017903161, приходна шифра и програма 72231300.

Бр. 07 – 92/10
27 април 2006 година
Скопје

Претседател,
Панче Бардаров, с.р.

83.

У.бр.666/2006

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врховниот суд на Република Македонија, во совет составен од претседателот на Судот Дане Илиев - претседател на советот и судиите: м-р Милка Ристова и Благој Доновски - членови, со записничарот Исмета Амет - виш соработник, решавајќи по тужбата на тужителот ЈП "ПАЗАРИ" Битола, изјавена против решението на Комисијата за решавање на жалби од областа на конкуренцијата Уп.П бр.09-4/1 од 13.01.2006 година, за злоупотреба на доминантна позиција, на седницата одржана на ден 09.05.2006 година, согласно со член 42 став 2 од Законот за управните спорови, донесе

ПРЕСУДА

Тужбата на тужителот ЈП "ПАЗАРИ" Битола, изјавена против решението на Комисијата за решавање на жалби од областа на конкуренцијата Уп. П бр. 09-4/1 од 13.01.2006 година, се одбива како неоснована.

Виш соработник – записничар Претседател на Судот – советот
Исмета Амет, с.р. **Дане Илиев**, с.р.

84.

У.бр.547/2006

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врховниот суд на Република Македонија, во совет составен од претседателот на Судот Дане Илиев – претседател на советот и судиите: м-р Милка Ристова и Благој Доновски – членови, со записничарот Исмета Амет – виш соработник, решавајќи по тужбата на тужителот „СКОПСКИ ПАЗАР“ АД Скопје, изјавена против решението на Комисијата за решавање на жалби од областа на конкуренцијата Уп. П бр.09-3/1 од 13.01.2006 година, за издавање тезги под закуп, на седницата одржана на ден 11.04.2006 година, согласно со член 42 став 2 од Законот за управните спорови, донесе

ПРЕСУДА

Тужбата на тужителот „СКОПСКИ ПАЗАР“ АД Скопје, изјавена против решението на Комисијата за решавање на жалби од областа на конкуренцијата Уп.П бр.09-3/1 од 13.01.2006 година, се одбива како неоснована.

Записничар - виш соработник Претседател на Судот - советот
Исмета Амет, с.р. **Дане Илиев**, с.р.

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА ИНДУСТРИСКА СОПСТВЕНОСТ

85.

Врз основа на член 18 став 2 од Законот за индустриска сопственост („Службен весник на Република Македонија“ бр. 47/02, 42/03, 9/04 и 39/06), директорот на Државниот завод за индустриска сопственост донесе

ТАРИФА НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА ИНДУСТРИСКА СОПСТВЕНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 1

За трошоците во постапката за стекнување на правата од индустриска сопственост и трошоците за давање на информативни услуги се наплаќа надоместок според следната тарифа:

Тарифна ставка	Вид на услугата	Износ во денари
1	2	3
I	Патенти	
1.1	За уредување на пријавата во постапка на формално испитување	1.000,00
1.2	За уредување на пријавата во постапка за испитување на условите за признавање - за пријава до 10 патентни барања - за секое наредно патентно барање	2.000,00 300,00
1.3	За објавување на податоците за признат патент за првите 10 години на важност	3.000,00
1.4	За објавување на податоците за признат патент за 20 години на важност	6.000,00
1.5	За објавување на податоци за издаден дополнителен сертификат за заштита	10.000,00
1.6	За издавање исправа за признат патент	5.000,00
1.7	За печатење на патентен спис - за една страница - за една страница цртеж	1.000,00 1.500,00
1.8	За објавување на промена на податоци во регистрите	1.000,00
1.9	За извод од регистрите на Заводот	1.500,00
1.10	За извештај од пребарувањето во патентните бази на податоци по еден зададен број на пријава или патент	2.000,00
1.11	За извештај од пребарувањето во патентните бази на податоци по една зададена хемиска формула или по едно зададено генеричко име или име на фирма	3.000,00
1.12	За извештај од пребарувањето во патентните бази на податоци за барање до 5 подкласи од МКП	5.000,00

Напомена 1:

Доколку пронајдувачот е и подносител на пријавата, висината на износот на Тарифните ставки 1.1 до 1.7 се намалува за 50%.

Напомена 2:

Доколку барањето за извештај од пребарувањето е поднесено од страна на универзитетите, студентите, малите и средни претпријатија, невработени лица, пензионери и инвалиди висината на износот на Тарифните ставки 1.10, 1.11 и 1.12 се намалуваат за 50%.

Напомена 3:

Доколку текстот на пријавата и измените на пријавата во текот на испитувањето се поднесени во електронска форма (на пример на дискета), висината на износот на Тарифните ставки 1.1 до 1.7 се намалува за 30%.

II	Индустриски дизајн	
2.1	За уредување на пријавата за индустриски дизајн- постапка на формално испитување	350,00
2.2	За уредување на пријавата за индустриски дизајн- постапка за испитување на условите за признавање на правото за индустриски дизајн	750,00
2.3	За објавување на податоци од пријавата за индустриски дизајн, за секој дизајн поединечно	1.110,00
2.4	За објавување во боја на податоците од пријавата за индустриски дизајн, за секој дизајн поединечно	2.400,00
2.5	За објавување на податоци за признат индустриски дизајн, за секој дизајн поединечно	1.100,00
2.6	За објавување во боја на податоци за признат индустриски дизајн, за секој дизајн поединечно	2.400,00
2.7	За издавање на исправа за признат индустриски дизајн	1.100,00
2.8	За издавање на исправа за признат индустриски дизајн кај повеќекратна пријава: - првиот дизајн - за секој нареден дизајн од серијата	750,00 300,00
2.9	За објавување на промена на податоци во регистрите	600,00
2.10	За објавување на продолжување на важење на индустрискиот дизајн	600,00
2.11	За извод од регистрите на Заводот	350,00
2.12	За извод од регистрите кај повеќекратна пријава за секој дизајн поединечно	350,00
2.13	За извештај од пребарувањето во базите на податоци, за едно барање	1.800,00

III	Трговска марка	
3.1	За уредување на пријавата за трговска марка – постапка на формално испитување	350,00
3.2	За уредување на пријавата за трговска марка – постапка за испитување на условите за признавање на правото на трговска марка	750,00
3.3	За објавување на податоци од пријавата за трговска марка, со едно барање до три класи; Ако списокот на производи и услуги содржи повеќе од три класи, за секоја нова класа	1.500,00 350,00
3.4	За објавување на податоци за призната трговска марка; Ако списокот на производи и услуги содржи повеќе од три класи, за секоја над третата	750,00 350,00
3.5	За објавување на изгледот на трговска марка во боја	2.400,00
3.6	За издавање на исправа за призната трговска марка	750,00
3.7	За објавување на продолжувањето на важењето на призната трговска марка	600,00
3.8	За објавување на промената на податоците во регистрите на Заводот	600,00
3.9	За извод од регистрите на Заводот	400,00
3.10	За извештај од пребарувањето во базите на податоци за идентични знаци во збор, со едно барање до три класи; Ако барањето содржи повеќе од три класи, за секоја наредна класа	1.100,00 250,00
3.11	За извештај од пребарувањето во базите на податоци за слични знаци во збор, со едно барање до три класи; Ако барањето содржи повеќе од три класи, за секоја наредна класа	1.500,00 350,00
3.12	За извештај од пребарувањето во базите на податоци за идентични знаци во изглед, со едно барање до три класи; Ако барањето содржи повеќе од три класи, за секоја наредна класа	1.500,00 350,00
3.13	За извештај од пребарувањето во базите на податоци за слични знаци во изглед, со едно барање до три класи; Ако барањето содржи повеќе од три класи, за секоја наредна класа	1.850,00 350,00
3.14	За извештај од пребарувањето во базите на податоци за идентични комбинирани знаци во изглед и збор, со едно барање до три класи; Ако барањето содржи повеќе од три класи, за секоја наредна класа	1.850,00 350,00
3.15	За извештај од пребарувањето во базите на податоци за слични комбинирани знаци во изглед и збор, со едно барање до три класи; Ако барањето содржи повеќе од три класи, за секоја наредна класа	2.250,00 350,00
3.16	За извештај од пребарување во базите на податоци, по подносител/ носител (број на пријавата/ регистарски број, податоци за изгледот на трговската марка и броеви на класи според меѓународната класификација) со едно барање кое содржи до пет трговски марки; Ако извештајот содржи повеќе од пет за секоја наредна трговска марка, се плаќа дополнителн	1.150,00 100,00
IV.	Заштита на географски називи и користење на заштитените географски називи	
4.1	За уредување на пријавата за признавање право на користење на заштитениот географски назив	300,00
4.2	За уредување на пријавата за признавање на правото на користење заштитениот географски назив – постапка за испитување на условите	600,00
4.3	За објавување на податоците за овластен корисник	1.200,00
4.4	За објавување на промена на податоците во регистарот на Заводот	500,00
4.5	За објавување на податоци за продолжено право на овластен корисник	500,00
4.6	За извод од регистрите на Заводот	300,00
4.7	За издавање исправа за признаено право на овластен корисник	600,00

4.8	За извештај (информации) од пребарувањето во базите на податоци на Заводот за заштитени географски називи и овластени корисници: - за определен географски назив - за податоци за овластени корисници на определен заштитен географски назив	600,00 900,00
V	Публикации	
5.1	Цена на службено гласило на Заводот - за еден печатен примерок - за еден примерок на ЦД - за годишна прелпата	750,00 300,00 2.500,00
5.2	За објава на оглас во службеното гласило на Заводот, по 1/16 страница	600,00
5.3	Изданија на Заводот на ЦД: 1 ЦД	300,00
5.4	Технички услуги: - за копирана/печатена/ страница - за електронски запис на дискета - за електронски запис на ЦД	5,00 50,00 150,00
VI	Информативни услуги на одделението за технолошко набљудување	
6.1	Обука за користење на базите на податоци-по лице	1.500,00
6.2	Пристап до патентните информации во електронската библиотека на Заводот, на час	90,00
6.3	Извештај од пребарувањето во странските комерцијални бази на патенти	Динарска проптив-вредност + 30%
6.4	Извештај од пребарувањето по зададена тема во патентните бази на податоци	6.000,00
6.5	Изработка на елаборат од технолошко набљудување	30.000,00
6.6	Извештај од пребарување (производители, саеми, семинари), по извештај	1.500,00
6.7	Извештај од пребарувањето на литература и списанија по одделни област	1.500,00
6.8	Периодичен извештај (на три или шест месеци), по зададена тема или име на фирма	4.500,00
VII	Застапници во постапка за заштита на индустриска сопственост	
7.1	За полагање на посебен стручен испит на лица што ќе се занимаваат со застапување во постапката за заштита на правата од индустриска сопственост	12.500,00
7.2	За полагање поправен стручен испит за застапници за заштита на правата од индустриска сопственост	3.000,00
7.3	За објавување на промена на податоци во регистарот на застапници	300,00
7.4	За објавување податоци при впишување во регистарот на застапници	300,00

Член 2

Подносителот на пријавата (физичко или правно лице) или застапникот за стекнување на правото на патент, индустриски дизајн, трговска марка, ознака на потекло и географска ознака како и физичко или правно лице кое бара информативни услуги ги плаќаат трошоците од оваа тарифа на сметка на Заводот и тоа:

- трошоците кои произлегуваат од правни акти издадени во согласност со Законот за индустриска сопственост, се уплатуваат според рокот утврден во соодветниот акт;

- средствата на име трошоци за давање информативни услуги се уплатуваат при поднесување на барањето.

Член 3

Со денот на влегувањето во сила на овој тарифник, престанува да важи Тарифата на Државниот завод за индустриска сопственост на Република Македонија бр. 03-2133/1 од 30 март 2004 година.

Член 4

Овој тарифник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се објави по добивањето на согласност од Владата на Република Македонија.

Бр. 03-392/3
25 мај 2006 година
Скопје

Директор,
Цемаил Елмази, с.р.

АДВОКАТСКА КОМОРА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

86.

Согласно член 75 став 2 од Статутот на Адвокатската комора на Република Македонија, а по поведена дисциплинска постапка од Дисциплинскиот обвинител при Адвокатската комора на Република Македонија и правосилна одлука на ДС бр. 21/05 потврдена со решение ЖС. бр. 08/05 на Жалбениот совет, Комисијата за прием, упис и бришење од Имениците и издавање и одземање на лиценца врз основа на член 70 и 73 од Статутот на Адвокатската комора на РМ и член 38 од Правилникот за дисциплинска одговорност на ден 21.02.2006 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ

На Кирил Смичковски, адвокат од Скопје, со седиште на адвокатската канцеларија на ул. "Кузман Ј. Питу" бр. 22, мезанин локал 11, му се одзема лиценцата за работа заведена под број 946 со престанување на правото за вршење на адвокатската дејност за време од шест месеци сметано од денот на објавувањето на решението во "Службен весник на РМ"

Комисија за прием, упис и бришење и издавање и одземање на лиценца
Претседател,
адв. **Ненад Јаниќевиќ**, с.р.

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

Врз основа на член 17 од Законот за данок на добивка – пречистен текст („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/06) и член 30-з став 1 од Законот за персоналниот данок на доход („Службен весник на Република Македонија“ бр. 80/93, 3/94, 70/94, 71/96, 28/97, 8/01, 50/01, 52/01, 2/02, 44/02, 96/04, 120/05 и 52/06), Државниот завод за статистика ги утврдува и објавува

КОЕФИЦИЕНТИТЕ ЗА ПОРАСТОТ НА ЦЕНИТЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА ИНДУСТРИСКИ ПРОИЗВОДИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА МЕСЕЦ МАЈ 2006 ГОДИНА - Претходни податоци -

1. Месечниот коефициент на порастот на цените на производители на индустриски производи во мај 2006 година во однос на април 2006 година е 0.020.

2. Коефициентот на порастот на цените на производителите на индустриски производи од почетокот на годината до крајот на месецот е 0.046.

3. Коефициентот на пораст на цените на производителите на индустриски производи во мај 2006 година во однос на истиот месец од претходната година изнесува 0.073.

Заменик на директорот,
Мухедин Брава, с.р.

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: **ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје**
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник - Борис Тренески.
Телефони: +389-2-3298-860, 3290-471, 3290-449.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплата за 2006 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 30000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ЦЕТИС ПРИНТ ДООЕЛ увоз-извоз, Скопје.

ISSN 0354-1622

2006074